

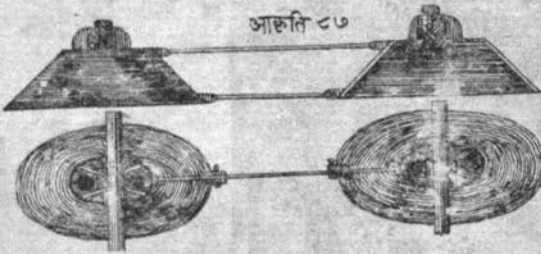
આકૃતિ ૮૫.

આકૃતિ ૮૬.

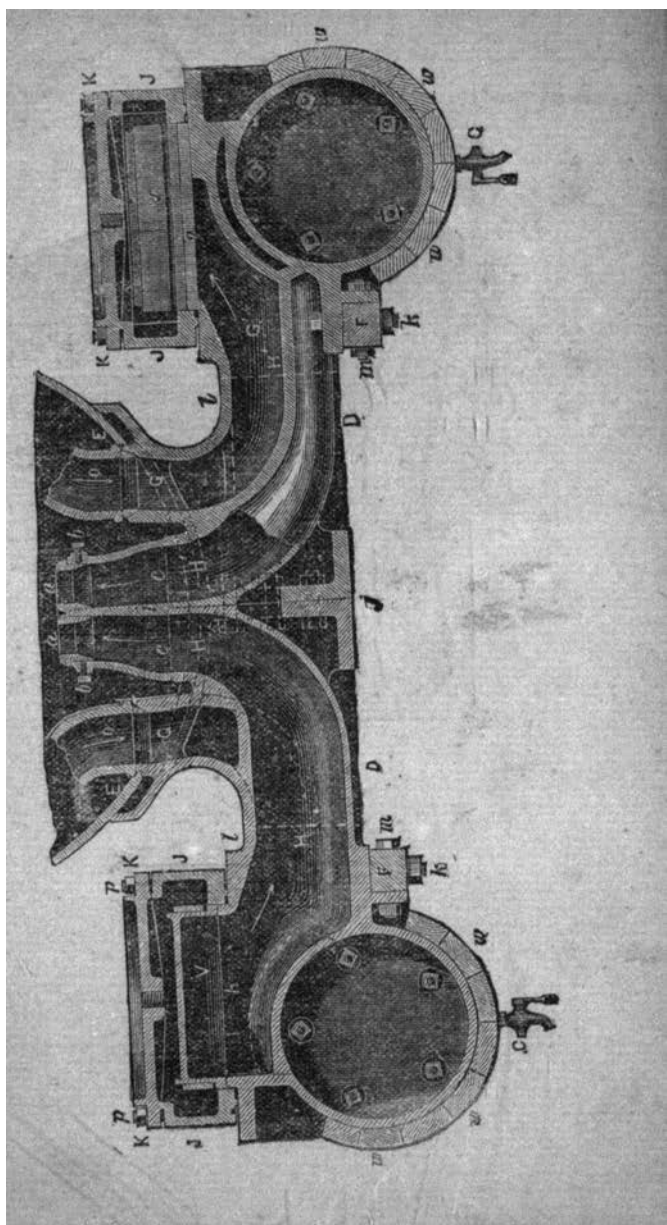

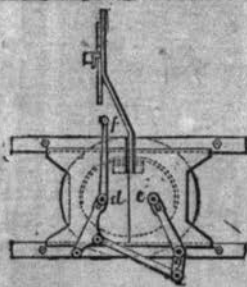
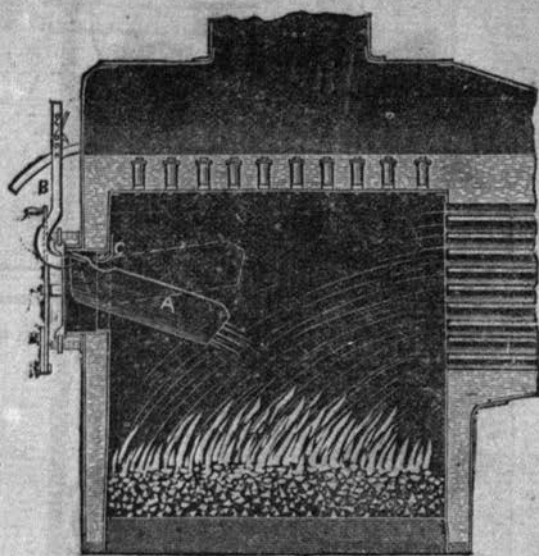
આકૃતિ ૮૭.

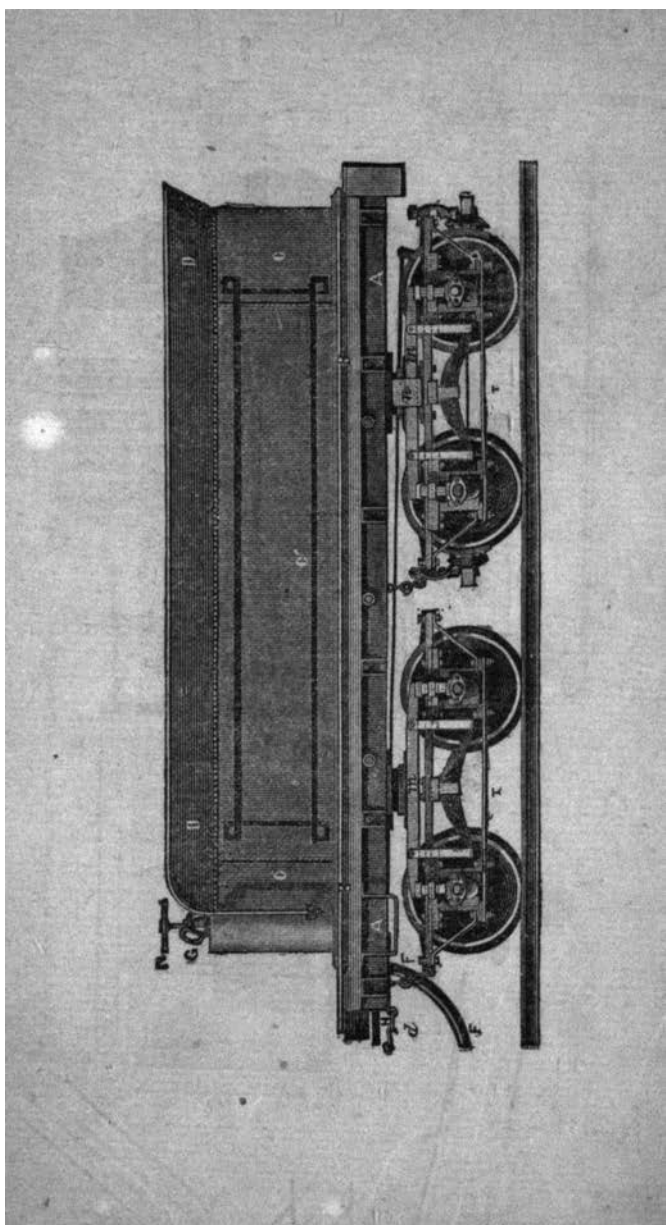

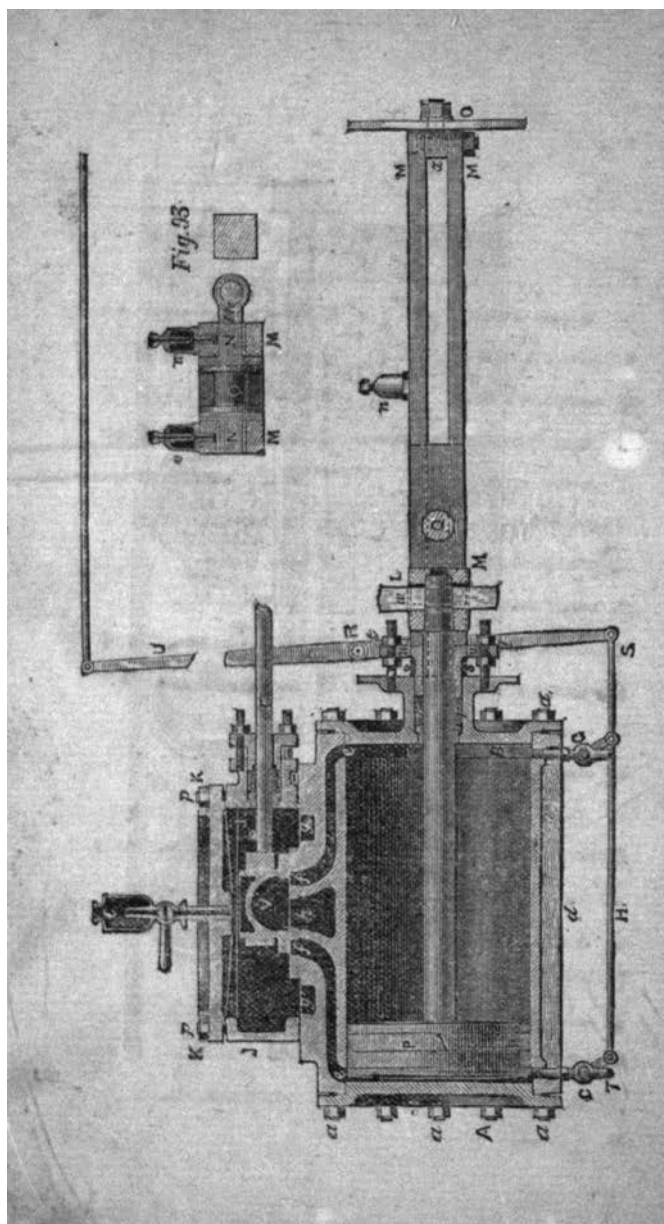
આકૃતિ ૮૮.

मराठी मूळाक्षरांची चिन्हे.

Telegraphic signals of Marathi
Alphabets.

अ •—•—	थ —•—•—•—
इ •—•••	द •—•—•—•
उ —•—•—	ध —•—•—
ऋ —•—•—•—	न ••••—••••
ए •—•—	प •—•—•
क —•—•—	फ ••—•—
ख ••••—•••	ब —••••
ग —•—•—	भ ••—•—•—
घ —••••—•—	म ••—•—•••
ङ •—••••—•••—	य —•—•—•—
च —•—•—•	र •—•—•
छ ••••—•—	ल •—•••
ज •—•—•—•—	व ••••—•—
झ —•—•••	श —•—•—•—•—
ञ —•—•—•—•—•—	ष ••—•—•—•—
ट •—•—•—•—•	स ••••
ठ ••••—•—•	ह •••••
ड —•••—•—•	ळ •••••—•—
ढ •—•••—•••	क्ष —•—•—•—
ण —•••••	ज्ञ —•—•—•—•—
त ••—•—	

काना —	वरचा रकार ••
वेलंटी —••	खालचा रकार ••••
उकार —•	विसर्ग ••—•—•
मात्रा •—	रेफ •••••
अनुस्वार •	जोडाक्षराची खूण —

सूचना-हीच चिन्हे कांटाच्या तारायंत्रांत व्यावीं; त्यांत जितक्या डांटाच्या खूणा आहेत त्या डाव्या दिशेस व्याव्या, आणि वारच्या उजव्या दिशेस व्याव्या. मात्र त्यांचा अनुक्रम सोडू नये.

ही चिन्हे पाठविण्याची रीति-प्रथम अक्षर द्यावे, नंतर काना, नंतर वेलंटी. नंतर उकार, नंतर मात्रा, अनुस्वार, आणि विसर्ग द्यावे, असा साधारण नियम ठेवावा. जोडाक्षर देणें असेल तेव्हां अगोदर जोडाची खूण द्यावी आणि जोडाक्षरांत ज्या अक्षराचा उच्चार प्रथम होत असेल तें द्यावे, नंतर दुसरें द्यावे, ह्याप्रमाणें जितकीं अक्षरे जोडणें असतील तितकीं जोडून शेवटीं पुनः जोडाची खूण द्यावी. ऱ्हस्व दीर्घाचा नियम असा ठेवावा कीं, ऱ्हस्व वेलंटी असली तर वेलंटीची खूण एकदां द्यावी आणि दीर्घ असल्यास ती दोनदां द्यावी; ह्याचप्रमाणें उकार व मात्रा ह्यांविषयीं समजावें. उदाहरण-कौ हें अक्षर देणें असेल त्या वेळेस अगोदर क देऊन नंतर काना द्यावा, आणि शेवटीं दोन मात्रा द्याव्या. संबंध शब्द देण्याचेपयसास कठीण पडला तर

*. ह्या शब्दांचा अर्थ विद्युन्मार्गयुस्तकांत सांगितला आहे भाग १०, पृष्ठ १६४, पाहा.

त्याचीं अक्षरें तोडून द्यावीं आणि दर अक्षरानंतर घे-
णारानें समजलों ह्मणून एक डाट द्यावा, आणि अक्षर
समजलें नसल्यास उगीच बसावें ह्मणजे देणारानें तोच
शब्द पुनः द्यावा. उदाहरण-नारायण हा शब्द एकदम
द्यावा, परंतु तसें करण्यास अवघड पडेल त्या वेळेस
ना. रा. य. ण. ह्याप्रमाणें द्यावा. तसेंच स्त्र हें
जोडाक्षर देणें असेल त्या वेळेस प्रथम जोडाची खूण
देऊन स नंतर त आणि र देऊन जोडाची खूण द्यावी,
नंतर कांहीं काना मात्रा देणें असल्यास ती द्यावी. अंक
व विरामचिन्हे इंग्लिश भाषेंत आहेत तींच उपयोग
करावी. अक्षरें सळून अंक आले ह्मणजे आरंभीं
आणि शेवटीं ••• ••• ••• ही खूण
द्यावी.

पृथ्वीप्रदक्षिणा.

(पूर्व पश्चिम)

पहिल्या प्रतीचा प्रवास करणें असेल तर फक्त १९५० रुपये भाडें पडेल. विशेष माहिती खालीं को-
टकारा दिली आहे त्यावरून पश्चिमेस जाऊन पूर्वेस
मनुष्य कसें जातें हें काळेल.

टप्पे.	आगबोटितून किंवा आगगाडीतून.	लंबी. चौ.मी.	वेळ.	
			दिवस.	तास.
मुंबईपासून स्वेज	आगबोट.	३६००	१४	००
स्वेजपासून आलेक्झांद्रिया	आगगाडी.	२२५	००	१२
आलेक्झांद्रियापासून त्रिडी- सी अथवा वेनीस.	आगबोट.	८५०	३	००
त्रिन्डिती अथवा वेनिसपा- सून लिवरपूल.	आगगाडी.	१४००	३	५
लिवरपूलपासून न्यूयार्क.	आगबोट.	३०००	१०	००
न्यूयार्कपासून सान फ्रान्सिस्को	आगगाडी.	३२९४	६	११
सान फ्रान्सिस्कोपासून कलकत्ता	आगबोट.	१०३३४	४९	००
कलकत्तापासून मुंबई.	आगगाडी.	१४००	२	००
एकंदर.		२४१०७	८८	४

नवीन शोध.

उत्तर आणि दक्षिण दिशांकडून फेरा पुरा होत नाहीं
हें सर्वास माहीत आहेच; परंतु थोडक्याच दिवसांमागे
कोलंबसाप्रमाणें कांहीं मंडळी युरोपांतून ह्या गोष्टीचें
निदान पाहण्यास गेली आहे व ती पुढें तो बेत सि-
द्धीस नेईल अशी आतां आशा उत्पन्न होत आहे. वर
सांगितलेल्या मंडळीस जेव्हां बर्माकडून अडयळा आला

त्यावेळेस त्यांनी विमानांत बसून सुमारे शंभर फुटी ते वर नेले, व तेथून त्यांनी ते उत्तरेकडे चालाविले. जों जों ते पुढे जाऊ लागले तों तों उतरण दिसू लागली व बर्फ कमी कमी होऊन समुद्र दिसू लागला, आणि शेवटी किनाऱ्यावर आले. त्यावेळेस कांहीं कोळी लोक आपलीं मासे धरण्याचीं जाळीं नीट करीत होते त्यांस आपल्या हिकडून गेलेली मंडळी आकाशातून उतरल्याप्रमाणे वाटू लागली. त्या लोकांस लातीन भाषा समजते. तेथे सर्व प्रकारचे पदार्थ आहेत. आजून पुष्कळ माहिती तिकडून येईल, ऐरीश टैम्स.

खात्रीलायक सद्या.

नावें.	प्रति.
अंबाशंकर विद्यमान विजयशंकर दवाखान्याचे	
मुख्याधिकारी संस्थान प्रांगरा	१०
सर राव राजे दिनकर राव, के. सी. एस. आय.	
यांचे चिरंजीव रघुनाथराव	१
रा. रा. रामचंद्र गोविंद ओक, अ. इंजीनियर सोलापूर	१
११ गोविंद रुष्ण निमके, स्कूलमास्तर मोर्ती	१
११ विष्णु शिवराम, सिमलर आजंटी	१
११ व्यंकटेश गोविंद लेले जमखिडीकर, मुसनफ	
इचलकरंजी	१
११ बाबा बल्लद दानाप्या लिगाडे, सोलापूर	१
११ रुष्णाजी बापू किडे, कारंजे	१
११ विष्णु गणेश, स्टे. मास्तर राहू	१
११ गोविंद रामचंद्र हरहरे, सब पोस्टमास्तर मोखाडी	१
११ रामचंद्र सखाराम गोखले, ब्रह्मावर्त	१
११ शिवराम चंद्रभान पाटील, स्टे. मास्तर आजंटी	१
११ बकतावर टिळक स्टे. मास्तर, खेडी	१
११ प्रभाकर नारायण आगाशे, स्टे. मास्तर	
मोरटका	१
११ सिताराम विठ्ठल स्टे. मास्तर, बडवाई	१
११ सदाशिव नारायण सिमलर, मोरटका	१
११ विनायक व्यंकटेश स्टे. मास्तर, बलवाडा . .	१
११ दाजी वामन गुडस् हार्क सनावद	१

नांवें.	प्रति.
रा. रा. गणेश लक्ष्मण सहस्रबुद्धे, छार्क महु...	१
" वामन नारायण कोल्हटकर, छार्क महु...	१
" गोविंद जनार्दन लगेज छार्क महु...	१
" विष्णु मातंड पोरटमास्तर, बडवाई...	१
" गंगाधर नारायण चाफेकर, सिमलर कालाकुंड	१
" रुष्णाजी नारायण सिमलर, कालाकुंड...	१
" विनायक वामन सिमलर, सनावद...	१
" वामन धोंडो कर्वे, किहीम...	१
" गणेश बळवंत कयाशीअर, महु...	१
" तुकाराम सिताराम हेड छार्क अहमदनगर...	१
" रुष्णाजी विठ्ठल पुणतांबे, कयाशीअर...	१
" अमृतराव आपाजी फौजदार. संस्थान महेश्वर	१
" विश्वनाथ परशराम सिमलर, सनावद...	१
" नथू गोविंद गुड्स छार्क, सनावद...	१
शेख रसूल फिटर, खंडवा...	१
शेख अबदूल रहमास सब. इन्स्पेटर, आंजटी...	१
मि. फ्रामजी फायरमन, खंडवा...	१
शेट बाळमुकुंद गोपाळ हरडकर, हरडा,...	१

समाप्त.

~~~~~

• • •

नागपूरकर

(द्याच ग्रंथकाराकडून)

जाहिरात.

विद्युन्मार्ग.

अथवा

तारायंत्र.

(७८ आकृति)

तारायंत्राकडील एतद्देशीय कारकून लोकांकरितां मराठीत नवीन पुस्तक.
अभिप्राय.

जायक नंबर ५९.

रा. रा. विष्णु चिमणाजी कर्वे यांस,

दक्षिणाप्राईज कमेटाचे सेक्रेटरी यांजकडून कळविण्यांत येतें कीं, तुमचें 'विद्युन्मार्ग' नांवाचें पुस्तक पाहिलें; परंतु अशा पुस्तकास सदर कमेटाकडून आश्रय मिळत नाही, सबब निरुपाय आहे. तुमचें पुस्तक परत पाठवून देऊं-कळावें, ता. १२ माहे फेब्रुवारी सन १८७७ इ०.

RAWJEE S. GODEOLE.

द. प्रा. कमेटाचे सेक्रेटरी.

२. विद्युन्मार्ग—हें पुस्तक रा. रा. विष्णु चिमणाजी कर्वे यांनी आपल्या इकडील तारायंत्रखात्यांतोंल कारकुनांचे उपयोगार्थ तारायंत्रासंबंधी बहुतेक आवश्यक मा-

हितीचा संग्रह करून तयार केले आहे. त्याची एक प्रत ग्रंथकारांनीं आझांकडे मेहरबानीने पाठविली तिचा स्वीकार यापूर्वीच केला आहे. आतां या पुस्तकसंबंधाने दोन शब्द लिहितों.

हे पुस्तक त्याचे नांवावरूनच तारायंत्रसंबंधी आहे असें सहज कळून येईल. यांत बातमी पाठविण्याकरितां विद्युल्लतेचा उपयोग कसा करितात याचे मुख्यत्वे प्रतिपादन आहे. त्या संबंधाने अवांतर माहिती पुष्कळ दिली आहे. विषयप्रतिपादन बहुतेक ठिकाणीं सरळ व मार्मिक झाले असें आहे. तारायंत्राकडील ज्याला थोडीबहुत माहिती आहे त्याला हे पुस्तक समजण्यास कांहीं आयास पडायचे नाहीत. विषय शास्त्रीय असल्यामुळे सर्वास एकसारखा समजणार नाही हे उघड आहे; तथापि ग्रंथकाराकडून आपल्या कामांत कोठे कसर झाल्याचे आढळत नाही. प्रत्येक ठिकाणीं विषयानुरोधाने जितकी ग्रंथांत सरलता आणावी तितकी आणण्याविषयी ग्रंथकारांनीं प्रयत्न केला आहे असें अनेक प्रसंगीं स्पष्ट दिसते. तशांतून आपल्या मराठी भाषेत तारायंत्राविषयी आजवर सोपपत्तिक असा दुसरा ग्रंथ झाला नसल्याकारणाने प्रस्तुत ग्रंथकारास शास्त्रीय परिभाषा नवीन बनवावी लागली.*

०. ह्या विषयावर एक छहानसें पुस्तक वे. शा. सं. रा. रा. कृष्णशास्त्री भाटवडेकर यांनीं लिहून सन १८५९ त “वर्तमान-बाहक विद्युयंत्र” या नांवाने प्रसिद्ध केले आहे. पुस्तक सुमारे ५० पृष्ठांचे असल्याकारणाने त्यांत फार थोड्या विषयांचा समावेश झाला आहे. त्यांतून विषयप्रतिपादनही सोपपत्तिक नाही. तथापि टीकाविषयक ग्रंथापेक्षा या शास्त्रीबाबांचे पुस्तकांत विषयसंबंधाने ऐतिहासिक माहिती आहे त्यांत विशेष आहे. इतर संबंधाने पाहतां प्रस्तुत पुस्तकापुढे ते पुस्तक सर्वस्वी फिकें पडेल.

हैं काम फारच त्रासाचें व विचाराचें आहे. त्यांतून हा विषयच आपल्या भाषेला व देशाला अगदीं नवीन असल्यामुळे एकही जुना शास्त्रीय शब्द ह्या विषयाच्या परिभाषेशीं जुळेल असें नाही. तेव्हां नवीन परिभाषा बसविण्याचें बिकट काम रा. कर्वे यांस करावें लागलें व तें बहुतेक ठिकाणीं चांगल्या तऱ्हेनें तडीस नेलें आहे. याबद्दल प्रस्तुत ग्रंथकारांची तारीफच करणें योग्य होय, या पुस्तकांतील पारिभाषिक शब्द मराठी, उर्दू व संस्कृत या तीन भाषांतील मिळून योजले आहेत, हे कित्येकांचे मतें प्रशस्त नाही. त्यांचे असें ह्मणणें आहे कीं, ज्याप्रमाणें युरोपांत जीं शास्त्रें बऱ्याच काळापासून प्रचारांत आहेत किंवा नवीन प्रचारांत आलीं आहेत किंवा येत आहेत, त्या सर्वांचे पारिभाषिक शब्द ग्रीक अगर लाटिन भाषेतून घेतलेले आढळतात, किंवा मुसलमान लोकांत शास्त्रीय पारिभाषिक शब्द आरबी भाषेतून घेण्याचा संप्रदाय आहे, त्याप्रमाणें आमच्या इकडे जीं शास्त्रें किंवा तदंगें प्रचारांत आणायाचीं असतील त्यांतील पारिभाषा संस्कृत भाषेतील असाव्या. आतां विषय नूतन असल्यास योग्य असे सिद्ध शब्द दुर्मिळ खरे, परंतु नवीन शब्दव्युत्पत्ति करण्यास संस्कृत भाषेसारखी दुसरी नवीन भाषा सुकर नाही. पुनः संस्कृत पारिभाषिक शब्द पोक्त व भारदस्त दिसतात व त्यामुळे विषयासही बरेंच वजन येतें. 'सडक ओघ', 'उघडी', 'ज्यादामंडळ', 'ज्यादाविद्युच्चक्र', 'सडकतारा', 'जामीनखांब', 'खेचतार', 'मापीतार' असे कित्येक पारिभाषिक शब्द वजनदार दिसत नाहींत इतकेंच नव्हे, परंतु सरुदर्शनी

त्यांजपासून विपरीत अर्थबोध होतो. तेव्हा अशा शब्दांची योजना संज्ञाप्रकरणी करणे प्रशस्त नव्हे असें कितीएकांचें मत आहे, व हें मत विचारदृष्ट्या बरेंसें दिसतें; परंतु या प्रकरणीं बराच मतभेद दृष्टीस पडतो. याकरितां प्रस्तुत ग्रंथकारांस इतकेंच सुचविणें आहे कीं, त्यांनीं संस्कृत पारिभाषिक शब्दांची जशी ग्रंथाचे पूर्वाधी योजना केली आहे तशीच पुढील भागीं दुसरी आवृत्ति छापितेवेळीं करावी.

या पुस्तकांतील विषय सुलभ रीतीनें लक्षांत यावा याकरितां निरनिराळे पदार्थ व यंत्रें यांच्या ७८ आकृति दिल्या आहेत. ग्रंथांत या आकृतींवरून यंत्रें नीटपणें लक्षांत भरावीं झणून चांगली फोड केली आहे. विषय समजण्यास अत्युपयोगी अशीं बहुतेक चित्रें दिलीं आहेत. आतां कित्येक पदार्थांचीं चित्रें बगैरे देणें राहिलीं आहेत. पण तीं कदाचित् ग्रंथकारास आवश्यकशीं वाटलीं नसावीं. परंतु तीं नसल्यामुळे तारायंत्रास आवश्यक अशा कित्येक पदार्थांची माहिती व्हावी तशी होत नाही. इकडे ग्रंथकारांनीं लक्ष पुरवावें.

अव्वलपासून तों अखेरपर्यंत विषयप्रतिपादन सुरेख झालें आहे, तथापि त्यांतले त्यांतही कांहीं विषयांचें विवेचन निःशेष सुरेख झालें आहे. ओहम्समेथड (Ohms' method) झणून जी विबुल्लतेचा विरोध बगैरेविषयीं गणितपद्धति सन १८५७ सालीं ओहम्स यानें काढिली आहे तिचें स्पष्टीकरण व उपयोग हीं या ग्रंथांत उदाहरणें देऊन उत्तम तऱ्हेनें दाखविली आहेत.

या गणितपद्धतीचा वास्तविक पाहतां फार उपयोग असून, व ही समजण्यास ह्मणजे विशेष काठिण आहे असें कांहीं नसून तांत्रायंत्राकडील कामगारांस बहुधा हिची माहिती नसते, तेव्हां या पद्धतीचा या पुस्तकांत खुलासेवार संग्रह केला आहे हें फार उत्तम केलें आहे. तारायंत्र खात्यांतील बातमी देणारे घेणारे जे कारकून असतात त्यांस बहुधा 'खुट् खुट्' करण्यापेक्षां विशेष माहिती नसते. कांहीं तारेंत घोटाळा किंवा प्रातिबंध आला असतां त्यांचें निवारण त्यांचे हातून न होतां दुसऱ्या. कडे पहावें लागतें. अशी स्थिति बहुधा सर्वत्र आहे ह्मणून ऐकतां ही पराधीनता सहज जाण्याजोगी आहे असें हें पुस्तक वाचल्यानें लक्षांत येईल.

आतां हें पुस्तक चांगलें झालें आहे असें पूर्वीच सांगतलें आहे. यावरून यांत दोष नाहींत असें मात्र समजूं नये. यांत विषयसंबंधानें पाहिलें असतां बारीक बारीक दोष कोठें कोठें दृष्टोत्पत्तीस येतात; परंतु ठळक असा एकही दोष आमचे नजरेस आला नाहीं. 'नाल्पीयान् बहु सुकृतं हिनस्ति दोषः' या मताप्रमाणें हें पुस्तक चांगलें उतरलें आहे असें ह्मणण्यास कांहीं बाध नाहीं.

या पुस्तकांत विद्युत्संबंधी कांहीं माहिती गाळली आहे. ती दिली असती ह्मणजे ग्रंथास शोभा आली असती. कारकुनाची गरज न लागतां वाफेचे योगानें तारेंतून बातमी देतां व घेतां येते असा प्रकार नवीन शोधून काढला आहे याचा या ग्रंथांत उल्लेखही नाहीं. विद्युत्छतेचे योगानें घड्याळें नीट चालवितां येतात, दिवे

लावतां येतात वगैरे माहिती या ग्रंथांत दाखल करण्या-
जोगी होती. तसेंच 'वातावरणीय विबुल्लते'चें वर्णन
बरेंच विस्तारानें झालें आहे; तथापि विजेचे निरनि-
राळे प्रकार, त्याचा रंग, आकार, व कोणत्या प्रकारचे
विजेपासून मनुष्यास व इमारतीस विशेष धोका आहे
वगैरे माहिती उपयोगाची असल्याकारणानें ती दाखल कर-
ण्यालायक होती. मूळ विषयानुरोधानें ज्या पदार्थांचें
वर्णन करणें जरूर होतें, असे कांहीं पदार्थ वर्णनाशि-
वाय दाखल केले आहेत. रडवर, गटापर्का, 'जर्मन
शिल्हर' इत्यादि पदार्थांविषयी माहिती, कृति व त्यां-
चा उपयोग हीं विस्तारानें दाखल करणें अवश्य होती,
परंतु या ग्रंथांत त्यांचा नामनिर्देश मात्र आढळतो.

या ग्रंथाची भाषा बहुतेक ठिकाणीं इंग्रजी धर्तीवर
लिहिलेली दिसते. प्रस्तुत मराठी भाषा जुन्या व शुद्ध
धर्तीवर लिहिण्याचा प्रचार सुरू असल्या कारणानें
इंग्रजी पद्धतीप्रमाणें लिहिलेली भाषा हेंगाडी दिसते.
पुस्तकाची भाषा वाईट असल्यास पुस्तक वाचवय नाहीं;
कारण पुष्कळ वेळां अर्थ समजण्याची मारामार पडते,
व ती भाषा कानालाही कडू लागते. हा भाषाविषयक
दोष ह्या ग्रंथांत बलवत्तर आहे. यापुढें अशी इंग्रजी
मराठी लिहिण्याची चाल ग्रंथकारांनीं सोडून दावी
क्षणजे त्यांचे ग्रंथ विशेष प्रिय होतील.

याप्रमाणें या ग्रंथांत जे जे मुख्य गुणदोष दृष्टीस
पडले ते सादर केले आहेत. यावरून सहज लक्षांत
येईल कीं, या पुस्तकांत गुण फार असून जे कांहीं दोष
आहेत ते भाषादोषाखेरीज विशेष कटाक्ष ठेवण्याजोगे

जाहीत, तारायंत्रासंबंधी ज्यास उत्तम माहिती आहे अशा आमच्या एका मित्रानें हें पुस्तक साद्यंत वाचून पाहिलें. त्याचेंही मत बहुतेक अंशीं आमच्या मताशीं जुळतें. तेव्हां हें पुस्तक एकंदरीनें चांगलें झालें आहे व आज-वर तारायंत्राविषयीचे माहितीचा ग्रंथ मराठींत नव्हता तो उणीव रा. विष्णुपंत कर्वे यांनीं मरून काढिली याब-दल ते सर्वांचे स्तुतीस पात्र आहेत. रा. कर्वे यांचा ग्रंथकर्तृत्वाचे संबंधानें हा प्रथम प्रयत्न असून व हातां घेतलेला विषय शास्त्रीय असतांही त्यांनीं विषयप्रतिपा-दन चांगल्या रीतीनें केलें आहे हें पाहून त्यांचा विशेष तारीफ करणें योग्य आहे. ह्याप्रमाणें आमच्या प्रस्तुत ग्रंथकारांनीं त्यांना रेलवे स्टेशनमास्तर असल्या कारणा-नें जो विषय विशेष माहीत असण्याचा संभव त्यावर ग्रंथरचना केली त्याप्रमाणें जे जे विषय हाणून उद्योग धंद्याच्या संबंधानें माहीत असण्याचा आमच्या महाराष्ट्र-जसांत विशेष संभव आहे त्यांनीं जर आपापल्या विष-यावर निबंधरचना करण्याचा उद्योग चालविला तर अन्य सुधारलेल्या राष्ट्रांतोळ भाषांप्रमाणेंच मराठी भाषेत-ही विषयांची रेल्वे होऊन जाईल. विविधज्ञानविस्तार.

श्री.

ता. २१ माहे एप्रिल १८७७.

राजश्री विष्णुपंत स्टेशनमास्तर होळकर

स्टेटरेलवे स्वामीचे सेवेसी,

साष्टांग नमस्कार विनंती येथील कुशळ मजकूर
मिति वैशाख शुद्ध ८ सन १२८४ पावेतो मुक्ताम

देवासें येथें असों विशेष आपलेकडून एक पत्र व एक प्रत तारायंत्र बूक इंग्रजी डांक टपालांतून आलें त्याचा मोठे आभारी होऊन स्वीकार केला. वास्तविक या कार्मीं आपण बरीच तकलीफ उचलून सर्वांस तारायंत्राचा मार्ग सुलभ करून दाखविला. आजपावेतो या कार्मीं कोणीच मेहनत केली नाहीं याकरितां आमी पुनः शिफारस करतो कीं, आणखी सुमारे १० प्रति या ग्रंथाच्या आपण मेहरबानगी करून टपालमार्गे पाठविल्यास त्यांचा एथें खप करून किमतीबद्दल आपलें लिहिणें येईल त्याप्रमाणें वसूल करून ऐसे पाठविण्यांत येतील. बंगीखर्चासुद्धां यादी पत्रासोबत पाठवून दावी, हणजे ठीक पडेल. लोभ असावा ही विनंती.

(सही) रामराव गोविंद ऊर्फ नाना साहेब पंडित.

शुक्लाम देवास, पाती मोठी.

श्री.

धार, ता. १७ माहे मे सन १८७७
राजमान्य राजश्री विष्णु चिमणाजी कर्वे स्टेशन-
मास्तर साहेब होळकर स्टेट रेलवे स्टेशन
आजटीं स्वामीचे सेवेसी,

कृतानेक साष्टांग नमस्कार विनंती विशेष—आपण पत्र नंबर ५६७ तारीख ५ माहे एप्रिल सन मजकूरच्या समागमें जनाव रावसाहेब गोपाळ विश्वासराव यांजकडे विद्युन्मार्ग नांवाचा ग्रंथ तयार करून छापविल्याची एक प्रत पाठविली ती जनाव रावसाहेब यांनीं

सरकार साहेबांस नजर केली. सरकार साहेबांनीं ३० रुपये आपणाकडे पाठविण्याविषयी हुकूम फरमाविला. व. आणखी ५ काप्या मागविण्याची आज्ञा केली, त्याप्रमाणें सदरहू ३० रुपयांची हुंडी धारेहून (दर्शनी) परसादीराम धोकलसिंग दुकान धार पांणी गंगाराम चुणीलाल दुकान छावणी. मद्रू यांजवर मिति अधिक जेष्ठ वि १३ स लिहिलेली या पत्रासोबत आज्ञेप्रमाणें पाठविली आहे. पावल्यावर हुंडीचा रुपया वसूल करून मेहेरबानगी करून रसीद सरकार साहेबांच्या नांवाची पाठविली.

आपण सदरहू बूक चांगलें तयार केलें याजविषयी आपली तारीफ सरकार साहेबांनीं करून आणखी पांच काप्या मागविण्याचा हुकूम फरमाविला, कारितां आणखी पांच काप्या पाठविण्याचें करतील. किंमत दर कापीस २॥ रु. आपण छापली आहे, त्याप्रमाणें ६ काप्यांचे रुपये १५ वजा जाऊन बाकीचे बक्षीस समजतील. कळावं, लोभ असावा ही विनंती.

(सही) वासुदेव रामचंद्र,
नि. महकमे हुजूर दरबार धार.

भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA

वर्ग संख्या

Class No.

पुस्तक संख्या

Book No.

रा०पु०/ N.L. 38

Mar
230
W 19

MGIPK—II LNLC/67—3-1-68—1,50,000

भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय
NATIONAL LIBRARY
कलकत्ता
CALCUTTA

अंतिम अंकित दिनांक वाले दिन यह पुस्तक पुस्तकालय से ली गई थी। दो सप्ताह से अधिक समय तक पुस्तक रखने पर प्रतिदिन ६ पैसे की दर से विलम्ब शुल्क लिया जायगा।

This book was taken from the Library on the date last stamped. A late fee of 6 P. will be charged for each day the book is kept beyond two weeks.

27 NOV 1984

रा० पु० ४४

N. L. 44.

MGIP Sant.—42 NL (Spl/69)—3-7-69—50,000:

तुझे बाण

लेखक

लिलैंड वाँग

D. D., LL. D., F. R. G. S.

भाषांतरकार

इंद्रसेन डोंगरे

जीवनी वचन साहित्यालय
चाळीसगांव, पूर्व खानदेश

THE ARROWS OF THE LORD

BY LELAND WANG

Translated and Published in Marathi

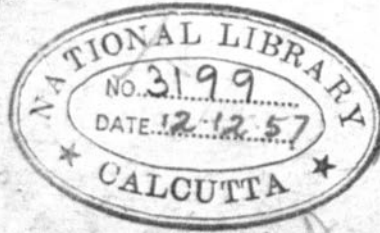
By The Kind Permission of
The Author

4 JAN 1957
I 7.
Delivery of Books Act
National Library
Calcutta-27

Mar
230
W19

किंमत १० आणे

SELF LISTED

: मुद्रक :

केशव गणेश शारंगपाणी
आर्यभूषण मुद्रणालय
११५११ शिवाजीनगर, पुणे ४.

: प्रकाशक :

आर. एफ. कट्टर
जीवनी वचन साहित्यालय
चाळीसगांव, पूर्व सानदेश.

अनुक्रमणिका

१ तुझे बाण	...	...	...	...	१
२ ख्रिस्ती धर्माचीं लक्षणें	...	...	...	...	११
३ यशया ५३ मधील ख्रिस्ताचें प्रकटीकरण	...	...	...	...	१७
४ उघळ्या पुत्र	...	...	...	...	२८
५ पवित्र आत्म्याचें व्यक्तिमत्व आणि कार्य	...	...	...	...	३५
६ शिष्यांचे दहा प्रकार	...	...	...	...	४५
७ हक्क आणि जबाबदाऱ्या	...	...	...	...	५१
८ विश्वासाद्वारे विजय प्राप्त होतो	...	...	...	...	६१
९ ख्रिस्ताचें दुसरें आगमन	...	...	...	...	७०
१० कुपेनें तारलेला	...	...	...	...	७८

प्रकरण १ लें

तुझे बाण

“तुझे बाण तीक्ष्ण आहेत; लोक तुजपुढें चीत होतात; तुझे बाण राजाच्या शत्रूंच्या हृदयांत शिरतात” (स्तोत्र ४५:५).

“त्यानें माझे मुख तीक्ष्ण तरवारीसारखें केलें; त्यानें मला आपल्या हाताच्या छायेखालीं लपविलें; त्यानें मला चकचकीत बाणासारखें करून आपल्या भात्यांत गुप्त ठेविलें” (यशया ४९:२).

आजकाल बाण आपल्याला फारसे कुठें पहावयास मिळत नाहीत. फार तर एखाद्या वस्तुसंग्रहालयांत किंवा शस्त्रागारांत ते आपल्याला दिसतील. हछीं, युद्धांत रणगाढे आणि विमानें यांचा सर्ास वापर करितात. पण पूर्वीचे लोक तरवारी व बाण वापरीत. शस्त्र म्हणून बाण आतां निरुपयोगी असले, तरी आपल्याला त्यांच्यावरून अनेक गोष्टी शिकतां येतील. देवाच्या हातांत असलेले आणि शत्रूंच्या हृदयाचा ठाव घेणारे तीक्ष्ण बाण आम्हीं असावे अशी देवाची इच्छा आहे.

(१) बाण तीक्ष्ण असतो. बाणाचा मुख्य भाग म्हणजे धातूचें टोंक. तें अगदीं तीक्ष्ण असलें पाहिजे. आपण अधिक तीक्ष्ण व्हावे अशी देवाची इच्छा असल्यामुळें तो कधीं कधीं आमच्यावर दुःखें किंवा संकटें येऊं देतो. लोखंडाला पाणी पाजणें कष्टाचें असलें तरी त्याच्यानें तें तीक्ष्ण होत असतें, “मी दुःखरूप भडोंत तुला कसोट्यास लाविलें आहे,” असें परमेश्वर यशयाला म्हणतो (यशया ४८:१०). सुप्रसिद्ध, देवाचे सेवक डॉ. ए. बी. सिम्सन एकदां एका विद्युत्उत्पादन केंद्रांत गेले. वीज कशी निर्माण होते असा प्रश्न त्यांनीं विचारला असतां, “घर्षणाकडून विद्युत्निर्मिति होते” असें सांगण्यांत आलें. ह्याच नियमानें जर सर्व

कांहीं सुरळीत चाललें नाहीं तर त्यांत आश्चर्य मानूं नका; आम्हांला अधिक तीक्ष्ण करण्यासाठीं देव कधीं कधीं आमच्या अगदीं जिवश्वकंटश्च मित्राचा देखील उपयोग करून घेईल.

(२) बाण सरळ असतो. “ तुमचें बोलणें होय तर होय, किंवा नाहीं तर नाहीं, एवढेंच असावें ” (मत्तय ५:३७). “ सत्याची वाणी किती जोरदार असते ” (इयोज ६:२५). “ प्रभु परमेश्वर असें म्हणतो, ” अशा स्पष्ट व सरळ संदेशाची आज जगाला गरज आहे. “ करणाहि अस्पष्ट ध्वनि काढील तर लढाईस जाण्याची तयारी कोण करील ? ” (१ करिंथ १४:८). माझ्या जीवनाविषयी कोणाच्या मनांत प्रश्न असला किंवा माझ्या साक्षेविषयी कोणाला संशय वाटला तर मला किती लाज वाटे. तेथें प्रश्नचिन्ह नको, तर उद्गारवाचक चिन्ह हवें; त्यांत तत्त्वज्ञानाला महत्त्व द्यायला नको, तें साध्या साक्षेला द्यायला हवें. एकांनै विनोदानें म्हटलें आहे की, “ तत्त्वज्ञान म्हणजे बारीक सारीक मुद्द्यांविषयीचें अधिकाधिक ज्ञान मिळविण्यापासून सुरुवात करून शेवटीं शून्याविषयीचेंच संपूर्ण ज्ञान मिळविण्याची अगाध व गूढ मतप्रणाली ! ”

पण साक्ष असंदिग्ध असते. “ मी कोणावर विश्वास ठेविला आहे हें मला ठाऊक आहे ” “ मला तर ठाऊक आहे की, माझा उद्धारक जिवंत आहे ! ” “ मला एक ठाऊक आहे की, मी पूर्वी अंधळा होतों व आतां मला दिसतें. ” अशा सरळ व स्पष्ट साक्षेची आज जगाला गरज आहे. आणि अशी साक्ष देणाऱ्यानें सरळ व शुद्ध जीवन जगावयास पाहिजे; दोंगी जीवन जगणाऱ्यांचा उपयोग देव कधींहि करून घेऊं शकत नाहीं.

(३) बाण सतत पुढें जातो. ख्रिस्ती जीवन हें सायकलस्वारासारखें आहे—म्हणजे असें की, सतत पुढें गेल्याशिवाय स्वार खाली पडतो आणि त्याप्रमाणेंच ख्रिस्ती जीवनांतील आपली वृद्धि खुंटली तर आपण धसरलों हें नकीच ! “ मी मर्यादेवरील खुणेकडे धांवतो; हेंच

एक माझे काम आहे.” आपल्याला “मागील गोष्टीकडे दुर्लक्ष करून व पुढील गोष्टीकडे लक्ष लावून” मर्यादेवरील खुणेकडे धावावयाचें आहे. प्रभु येशूनें आम्हांस स्पष्ट वजाविलें आहे कीं, “लोटाच्या बाबकोची आठवण करा.” इस्राएल लोकांची गोष्ट तुम्हांला चांगली माहीत आहे; त्यांना किती तरी वेळां मिसर देशांत परतावेसं वाटलें. “मिसर देशांत आम्हांस मसे अगदीं फुकट खावयाला मिळत, त्याची आठवण आम्हांस होते; त्याप्रमाणेंच काकड्या, खरबुजें, शाकभाजी, कांदे, लसूण यांचीहि आम्हांस आठवण होते,” असें ते कुरकुरत (गणना ११:५). ह्यांच्याविषयीं एकांनें विनोदानें म्हटलें आहे कीं, “इतक्या डुरून इस्राएल लोकांना ह्या पदार्थांचा वास येत होता त्याअर्थीं ते नक्कीच आपलें नाक मिसरांत ठेवून आले असावेत !” आपण कांहींच मार्गे ठेवतां कामा नये, “एक खुरहि मागें राहतां कामा नये” (निर्गम १०:२६). आपली धांव सतत पुढें असली पाहिजे !

अगदीं प्रथमच जेव्हां मी उपदेश करण्याचें काम हातीं घेतलें, तेव्हां निंगपो शहरीं सभा चालविण्याचें मला आमंत्रण आलें. त्यावेळीं मी फुचौ शहरांत राहत होतो, आणि थोड्या दिवसांपूर्वीच आमच्या घरीं एक लहान बाळ जन्मलें होतें म्हणून घर सोडून इतकें दूर जाणें तर माझ्या अगदीं जिवार आलें. तथापि मला जाणें भाग होतें. निघायची वेळ झाली. मी दारापर्यंत गेलों. तोंच माझ्या मुलाच्या रडण्याचा आवाज माझ्या कानीं पडला, आणि जरी मी माझ्या कुटुंबियाचा निरोप अगोदरच घेतला होता तरी मला त्या सर्वांना पुनः एकवार पहावयाची अनिवार इच्छा झाली. पण जायचें कसें ? त्यांनीं तर मला हंसायला नको. अशा विचित्र मनःस्थितींत घोटाळून उभा असतां माझ्या लक्षांत आलें कीं, मी बुटांची दुसरी जोडी घेतली नव्हती ! “बरें झालें. आपल्याला ही एक सबब मिळाली,” असें मनाशींच म्हणून मी पुनः माघारी फिरलों, आणि माझ्या मुलांबाळांत मी आणखी थोडा वेळ

घालविला. नंतर, आपण पुनः भेटू तोंवर परमेश्वर तुम्हाला संभाळो, असे म्हणून मी निघालो.

मी दारापर्यंत जात नाही तोंच मुलाचें रडणें पुनः माझ्या कानी पडलें, आणि मला आणखी एकदां मागें फिरण्याचा अत्यंत मोह झाला. पण प्रवासांत लागणारें सर्व आवश्यक सामान यावेळीं मजजवळ होतें आणि परतून जायला मला यावेळीं कसलीच सवब मिळेना. तशाच द्विधा स्थितींत घुटमळत असतां कोटूनसे शब्द माझ्या कानीं पडले, “जो कोणी नांमराला हात घातल्यावर मागें पहातो तो देवाच्या राज्यास उपयोगी नाही.” हे शब्द माझ्या हृदयाला जाऊन भिडले. मला माझ्या मनःस्थितीची जाणीव झाली आणि मान लवून मी परमेश्वराला म्हटलें, “प्रभु, मला क्षमा कर; मी पुढें जाईन.” आणि परमेश्वराची ही सौम्य धमकावणी मी अजून विसरलों नाहीं. सिंहगडावरील मराठे-मोंगलांच्या धुमश्चक्रीत तानाजी पडलेले पाहून सर्व मराठे पळूं लागले. तेव्हां सूर्याजीनें ते ज्या दोराच्या साहाय्यानें चढले होते तो दोर कापून टाकिला त्याप्रमाणें आपणहि आपले परत फिरण्याचे सर्व मार्ग बंद केले पाहिजेत.

मला कोणत्याहि संस्थेकडून किंवा मिशनाकडून वेतन मिळत नाहीं. माझ्या सर्व गरजांसाठीं मी केवळ प्रभूवर विश्वास ठेवितों, प्रभूवर अवलंबून राहतों. कधीं कधीं निराश होऊन मला राजीनामा द्यावासा वाटतो; पण कोठलेंहि मंडळ अथवा संस्था माझ्या पाठीशीं नसल्यामुळे मी माझा राजीनामा पाठवावा तरी कोणाकडे? देवाच्या युद्धांत-राज्यांत राजीनामा कोठला? “हा संग्राम कोणाला सुटणार नाहीं” (उपदेशक ८:८). मी म्हणालों, “मी त्याचें नांव काढणार नाहीं, यापुढें मी त्याच्या नामानें बोलणार नाहीं, तेव्हां माझ्या हाडांत कोंडलेला आग्नि जळत आहे असें माझ्या हृदयाला होतें; मी स्वतःला आवरून आवरून थकलों, पण मला तें साधेना” (यिर्मया २०:९).

(४) बाण वेगवान् असतो. “मी तुझ्या आज्ञा पाळण्याविषयी उतावळा झालो, मी विलंब लाविला नाही” (स्तोत्र ११९:६०). “राजाची कामगिरी निकडीची होती” (१ शमुवेल २१:८). बाण हवेतून मंदगतीने जात नाही, तो गरुडगतीने जातो. जेव्हा प्रभूने फिलिप्पाला सांगितले की, “जा आणि त्या रथाला गांठ” तेव्हा फिलिप्प धांवत गेला. “तुम्हांस ती पैज मिळेल असें धांवा” (१ करिथ ९:२४). “माझ्या चित्ताचे आकर्षण कर म्हणजे आम्ही तुझ्या मागून धांवत येऊ” (गीतरत्न १:४). पण जगाची धाव तर नाशाच्या दरीकडे आहे म्हणून सर्व जगाला तारणाचा संदेश देण्याच्या प्रत्येक संधीचा उपयोग करून घेण्याची वेळ आली आहे. जगज्जेत्या सिकंदर बादशहाला, “तुझ्या विजयाचे रहस्य काय?” असें कोणी एकाने विचारले असता त्याने अवघ्या तीन शब्दांत उत्तर दिले, “केवळ विलंब टाळणे.”

(५) बाण एकलक्ष्यी असतो. प्रेषित पौलाने म्हटले आहे की, “हेच एक माझे काम आहे.” तो अनेक गोष्टींच्या मार्गे लागणारा माणूस नव्हता! त्याने आपले संपूर्ण जीवन एकाच गोष्टीला वाहून दिले. देवाचे गौरव करणे, म्हणजे त्याच्याच इच्छेप्रमाणे करणे आणि अनेक आत्म्यांना त्याच्याकडे वळविणे, हेच आपल्याहि जीवनाचे मुख्य ध्येय असावे. याहून काही कमी किंवा काही अन्य चालणार नाही. देवाच्या शुभवर्तमान कार्यासाठी आपल्या जीवनाचे संपूर्ण समर्पण करणे हा केवढा महान् हक्क आहे!

एकदा मी कांगसी प्रांतातील शास्त्राभ्यास करणाऱ्या काही विद्यार्थ्यांशी एका दुभाष्याकरवी बोलत होतो, कारण त्यावेळी मला कॅन्टोनी भाषा येत नव्हती. माझ्या संदेशांत मी म्हटले, “मांजरीला नऊ जीव असतात” असें विनोदाने म्हणतात आणि त्याप्रमाणे मला जर नऊ जीव असते तर शुभवर्तमान प्रसाराला मी ते सर्व प्रभूला वाहून दिले असते.” सिलास बाँग हे पाळक माझे दुभाषी म्हणून काम करीत होते. त्यांनी

श्रोत्यांना सांगितलें, “मि. वाँग म्हणतात, ‘मांजरीला नऊ शेषट्या असतात आणि मला जर नऊ शेषट्या असत्या तर....’” पण नंतर त्यांना आपली चूक कळून आली आणि त्यांनी माझ्याकडे पाहून विचारिलें, “तर तुम्ही त्या नऊ शेषट्यांनी काय करणार म्हणालांत?” मी स्वतःशीच विचार केला की, जर मला नऊ शेषट्या असत्या तर मी त्यांनी काय केलें असतें? मला एकदम शमशोनाची आठवण झाली. “शमशोनानें जाऊन तीनशें कोल्हे धरिले, मशाली मिळविल्या, व त्या कोल्ह्यांच्या शेषटांस शेषटू गुंतवून दोन दोन शेषट्यांमध्ये एकेक मशाल बांधिली; मग त्यानें त्या मशाली पेटवून पलिष्ट्यांच्या उभ्या पिकांत त्या कोल्ह्यांस सोडिलें, तेव्हां धान्याच्या सुड्या, उभें पीक व जैतुनांचे मळे जळून गेले” (शास्ते १५:४,५). मी म्हटलें, “मला नऊ शेषट्या असत्या, तर मी शुभवर्तमानाची आग पसरविण्यास त्यांचा उपयोग केला असता.” ख्रिस्ताचें नांव गाजविण्याचें एकच ध्येय मनांत बाळगून शुभवर्तमानाची आग सर्वत्र पसरविण्यास देव आमचें साहाय्य करो.

(६) बाण लपविलेला असतो. “त्यानें मला आपल्या भात्यांत गुप्त ठेविलें.” परमेश्वर एलीयास म्हणाला, “तेथून निघून जा, व लपून राहा” (१ राजे १७:३). नंतर तो म्हणाला, “जा, अहाबाच्या दृष्टीस पड” (१ राजे १८:१). परमेश्वराच्या समागमांत रोज कांहीं वेळ शांतपणें स्वर्चें करणें किती अगत्याचें आहे ह्याची मला जाणीव आहे.

आपण मोठ्या धकाधकीच्या काळांत राहत आहोंत. “राष्ट्रें महापुराच्या खळखळीसारखी खळबळ करितात” (यशया १७:१३). त्याच्या समागमांत राहण्यास तोंच आपल्याला साहाय्य करो. म्हणजे आपल्याला शांत वृत्ति प्राप्त होईल, आणि शांति व आत्मविश्वास यांद्वारे आपल्याला सामर्थ्य मिळेल. पुष्कळदां असें होतें कीं, आपण कामांत गढून जातो व आपलें अंतःकरण भुकेलें राहतें. असें न होवो. आपण आपल्या आत्म्याला स्वर्गीय अन्नानें, जीवनाच्या भाकरीनें, वृत्त करूं या.

(७) बाण आज्ञाधारक असतो. बाण आपल्या धनुर्धान्याच्या स्वर्धान असतो. तो आपली दिशा स्वतःहून कधीच ठरवीत नाही. धनुर्धान्याच्या इच्छेप्रमाणे तो जातो. पूर्वेला किंवा पश्चिमेला, उत्तरेला किंवा दक्षिणेला-कोणत्याही दिशेला का असेना, ज्या दिशेने बाण जावा अशी धनुर्धान्याची इच्छा असते त्या दिशेने तो निमूटपणे जातो. यश्याने देखील तसेच केले नाही का? तो म्हणतो, “हा मी आहे, मला पाठीव” (यश्या ६:८).

तसेच शोमरोनांतील सेवा फिलिप्पांने यशस्वी रीतीने पार पाडल्यानंतर देव त्याला म्हणाला, “ऊठ आणि दक्षिणेकडे जा; .....ती रान आहे.” त्याने वाद घातला नाही-“तो उठून निघाला.” आफ्रिका खंडांतील पहिला आत्मा प्रभूकडे वळविण्यात पवित्र आत्म्याने त्याचा उपयोग करून घेतला. आज्ञापालनाचे प्रतिफल म्हणजे अधिक आज्ञापालन करण्यास भिडणारे सामर्थ्य! विजय आणि यश देणाऱ्या आज्ञाधारकतेच्या पथावर परमेश्वर आपल्याला सदैव राखो!

(८) बाण योद्ध्याच्या हाती असला पाहिजे. बाण हा केवळ निर्जीव काठीच! तो स्वतः होऊन कांहीच करू शकत नाही; म्हणून तो योद्ध्याच्या हाती असला पाहिजे. “तुम्ही माझ्याशिवाय कांहीच करू शकत नाही,” हे प्रभूचे वचन किती यथार्थ आहे! “परमेश्वर घर बांधीत नाही तर ते बांधण्याचे श्रम व्यर्थ आहे; परमेश्वर नगर रक्षित नाही तर पाहरेकऱ्याचे जागणे व्यर्थ आहे” (स्तेव १२:७:१). आपण स्वतःला “देवाच्या पराक्रमी हाताखाली लीन” करू (१ पेत्र ५:६), म्हणजे त्याच्या गौरवासाठी तो आमचा उपयोग करून घेईल. मला पुनः एकदां सांगावेसे वाटते की, बाण हा केवळ निर्जीव काठी आहे; केवळ योद्ध्याच्या हातीच तो सजीव बनतो. तसेच आपणहि स्वतःला मेलेले आणि परमेश्वरासाठी जिवंत झालेले असले पाहिजे.

(९) बाण जेथे जेथे जाईल तेथे तेथे त्याची खूण राहते.

“रिकामा परत येत नाही अशा चतुर वीरांच्या बाणांप्रमाणे त्यांचे बाण आहेत” (यिर्मया ५०:९). अलीशा त्या वाटेने जाई तेव्हा शूनेम येथील एका स्त्रीच्या घरी जेवावयास उतरत असे. ती आपल्या नवऱ्यास म्हणाली, “हा पुरुष वारंवार या वाटेने जातो, हा कोणी देवाचा पवित्र माणूस आहे असें मला दिसते.” म्हणून तिने त्याच्यासाठी धान्यावर एक खोली केली आणि त्याला तेथे राहण्याचे आमंत्रण दिले. किती सुरेख छाप अलीशाने तिच्या मनावर पाडली ! मूक पण वक्तृत्वपूर्ण साक्ष ! पेत्र व योहान धर्मसभेच्या अधिकाऱ्यांपुढे उभे राहिले तेव्हा हे दोघे अशिक्षित व अढाणी आहेत हे त्यांना ठाऊक होते, पण त्या दोघांचे धैर्य पाहून त्यांना कळून चुकले की, “हे येशूच्या सहवासांत होते.” त्या दिवशी पेत्र आणि योहान यांनी देखील त्यांच्यावर केवढा प्रभाव पाडला ! संशय, भय, चिंता वगैरे भावनांची कांही माणसे छाप ठेवून जातात पण परमेश्वराचे गौरव व्हावे म्हणून चांगली छाप पाडण्यास तो आपल्याला साहाय्य करे.

(१०) बाण निःशब्द असतो. इतर शस्त्रांत आणि बाणांत हा फरक आहे की, त्याचा कांहीच आवाज होत नाही. बंदुकीचा केवढा आवाज होतो, पण बाण मात्र आपले काम शांतपणे करतो. अलिकडे आपण अनेकांचा व अनेक प्रकारचा गाजावाजा ऐकतो, पण आज बाणासारखी शांतपणे काम करणारी माणसे आपल्याला हवीत. ह्यासंबंधी शमुवेलच्या ग्रंथांत एक फारच सुंदर वचन आहे. ते असे:- “गिबा येथे पलिष्ट्यांचे ठाणे होते त्यावर योनाथानाने मारा केला; हे वर्तमान पलिष्ट्यांच्या कानी गेले. मग शौलाने देशभर रणशिंग वाजवून लोकांस सांगितले की, इब्री लोकहो, कान या” (शमुवेल १३:३). शौलाने रणशिंग वाजविले खरे पण पलिष्ट्यांस मार देणारा योनाथान होता. आपला ढोल बडविणारे व तुणतुणे वाजविणारे अनेक “शौल” आपल्यामध्ये आहेत, पण पलिष्ट्यांस मार देतील अशा “योनाथाना”ची

आज आपल्याला खरी गरज आहे. एक परदेशीय गृहस्थ चीनमध्ये येऊन दुभाष्याकरवी बोलू लागला. त्याने जाडे जाडे शब्द वापरावयास सुरुवात केली, व प्रस्तावनेचे चव्हाट खुपच लांबलचक वळले. दुभाष्या श्रोत्यांकडे वळून म्हणाला, “ह्या सद्गृहस्थांची फुकटच बढबढ सुरू आहे आणि सांगण्यासारखे अजून काही सुरू केले नाही. जेव्हा ते आपले खरे भाषण सुरू करतील तेव्हा मी तुम्हांला सांगेन.” आज देखील असे पुष्कळ लोक आहेत की, त्यांनी नुसतीच बढबढ लावली आहे, पण अजून काहीहि सांगितले नाही.

(११) बाणाची पिसं. इंग्लंड देशात चार्ल्स स्पॅर्जन नांवाचे एक सुप्रसिद्ध पाठक होऊन गेले. ते म्हणत की, उपदेश करित असतांना ज्या बोधकथा उपदेशांतील उदाहरणे म्हणून सांगतात त्या बाणाच्या पिसासारख्या आहेत. त्यांच्या योगे आपला संदेश अधिक स्पष्ट व तेजस्वी होतो आणि श्रोत्यांच्या हृदयांत खोल शिरतो. त्यांनी आपल्या उपदेशांतील अशा बोधकथांचे एक लहान पुस्तक संपादिले व त्यास “बाणाची पिसं” असे नांव दिले.

बाण सरळ जावा म्हणून समतोलपणा राखण्यासाठी पिसांचा फार उपयोग होतो. ही पिसं म्हणजे “सारासार विचार” किंवा “सामान्य ज्ञान” असे म्हटले तरी काही हरकत नाही. ख्रिस्ती कार्यात आजकाल त्याचीच मोठी आवश्यकता आहे. किलिप्प जेव्हा धंढ्याच्या रथाजवळ गेला तेव्हा, “तुमचे तारण झाले आहे काय?” किंवा “तुमचा पुनर्जन्म झाला आहे काय?” असा प्रश्न त्याने केला नाही, तर “आपण जे वाचीत आहात ते आपणांस समजते काय?” तसेच “मला प्यावयाला पाणी दे” ह्या विनंतीकडून प्रभूने शमरोनी खीशी संभाषण सुरू केले. अशा समजसपणाने आपण आपला कार्यभाग साधून घेतला पाहिजे. “तुम्हांपैकी जो कोणी ज्ञानाने उणा असेल त्याने ते देवाजवळ मागावे, म्हणजे ते त्याला मिळेल; कारण तो कोणास दोष न लावितो

सर्वास दातृत्वाने देतो” (याकोब १:५). परमेश्वर आपणांस अशा स्वर्गीय ज्ञानाने परिपूर्ण करो.

एका ख्रिस्ती न्हाव्याची गोष्ट माझ्या ऐकण्यांत आली. बिचारा मनाचा अगदी सच्चा होता. एक दिवस केस कापण्यासाठी त्याच्याकडे एक गिऱ्हाईक आले. अर्धेअधिक केस कापून झाल्यावर न्हावी आपला वस्तरा पाजळूं लागला. पडद्यावर हात फिरवीत असता त्याला त्या गिऱ्हाईकाला सुवार्ता सांगण्याच्या कर्तव्याची आठवण झाली आणि त्या माणसाकडे वळून तो म्हणाला, “स्वर्गांत जाण्याची तुमची तयारी आहे काय ? तुम्ही मराठ्यास तयार आहां काय ? देवाला भेटण्यास सिद्ध व्हा !” त्याचे हे विचित्र बोलणे ऐकून (आणि पाजळलेला वस्तरा पाहून !) गिऱ्हाईक इतके भ्याले की, खुर्चीवरून ताडकन् उडी मारून त्याने तेथून पळ काढला ! न्हावी मोठा उत्साही होता खरा, पण त्याच्याजवळ ही “पिसें” नव्हती.

(१२) उपयोगानंतर बाणाचे महत्त्व संपते. बाणाचे काम संपल्यावर “वाहवा ! काय पण सुरेख बाण आहे” असे त्याविषयी कोणी प्रशंसोद्गार काढील काय ? उलट सर्वजण म्हणतील, “धनुर्धारी किती वाकबगार आहे !” “तसेच तुम्हांत सांगितलेली सर्व कामे केल्यावर, आम्ही निरुपयोगी दास आहो, आमचे कर्तव्य तेच आम्ही केले, असे म्हणा” (लूक १७:१०). “निरुपयोगी दास” हेच आपले नांव आणि हाच आपला किताब ! आपला धनी जो परमेश्वर, त्याला न चुकता सर्व गौरव दिले पाहिजे. “हे परमेश्वरा, आमचे नको, आमचे नको, तर आपल्या नामाचेच गौरव कर, कारण तू दयाळू व सत्य आहेस” (स्तोत्र ११५:१).

प्रकरण २ रें

ख्रिस्ती धर्माचीं लक्षणे

“मला सुवार्तेची लाज वाटत नाही; कारण प्रत्येक विश्वास ठेवणाऱ्याला ती तारणप्राप्त्यर्थ देवाचें सामर्थ्य अशी आहे; प्रथम यहूयांस आणि मग हेब्रेण्यांस” (रोम १:१६). ह्या वचनांत ख्रिस्ती धर्माचीं आठ प्रमुख लक्षणे सांगितलेली आहेत.

(१) ख्रिस्ती धर्म आनंदाचा धर्म आहे सुवार्ता म्हणजे चांगली वार्ता किंवा आनंदाची बातमी. आपल्यासारख्या हीन दीन पातक्यांचा देवाशीं समेट होईल, आणि आपले अपराध व आपलीं पातकें ह्यांमुळे आपण मृत असतांनाहि आपल्याला सार्वकालिक जीवन मिळेल, हीच ती सुवार्ता! ख्रिस्ती धर्म खरोखर आनंदाचा व हर्षाचा धर्म आहे. “मग त्यानें त्यांस घरीं नेऊन खाऊं घातलें, आणि देवावर विश्वास ठेवून सहकुटुंब हर्ष केला” (प्रेषित १६:३४). “आणि त्या नगरांत फार आनंद झाला” (प्रेषित ८:८). “नंतर तो आपल्या वाटेनें हर्ष करीत चालला” (प्रेषित ८:३९). “इकडे शिष्यमंडळ आनंदानें... पूर्ण झालें” (प्रेषित १३:५२).

(२) ख्रिस्ती धर्म वैभवशाली आहे. येशूच्या “सुवार्तेची मला लाज वाटत नाही.” कांहीं धर्मपंथ असे विचित्र आहेत कीं त्यांची वाच्यता पतीला पत्नीजवळहि करितां येत नाही. पण ख्रिस्ती धर्म तसा नाही. एखाद्याला ख्रिस्ताची ओळख पटली कीं इतरांनाहि त्याची ओळख करून देण्याची त्याच्या हृदयाची सारखी धडपड सुरू होते.

(३) ख्रिस्ती धर्माचें केंद्रस्थान एक व्यक्ति आहे आणि ती म्हणजे प्रभु येशू ख्रिस्त! ख्रिस्ती धर्म ख्रिस्तापासून वेगळा करणें शक्यच नाही. ख्रिस्त म्हणजे किती अद्वितीय व्यक्ति! “तो लाखांतला

मोहरा आहे,” “तो सर्वस्वी मनोहर आहे.” प्रभु येशूची बरोबरी करणारी एकहि व्यक्ति पवित्र शास्त्रांत किंवा इतर कोठेहि सापडणार नाही, त्याच्याशी कोणाचीहि तुलना करणें म्हणजे लहानशी पणती भर दुपारच्या तळपत्या सूर्यापुढें ठेवण्यासारखें होय. कुठें तें सूर्याचें तेज नि कुठें ती मिणमिणती पणती ! अब्राहामाला “विश्वसणाऱ्यांचा पिता” असें म्हटलें आहे. तथापि विश्वासू माणसाच्या शोधार्थ अब्राहामाकडे जाण्याची गरज नाही. प्रभू येशूकडेच आपल्याला आलें पाहिजे; तोच “आपल्या विश्वासाचा उत्पादक व पूर्ण करणारा” असा आहे. नम्र मनुष्य हवा असल्यास “हा पुरुष तर भूतलावरील सर्व मनुष्यांहून नम्र होता” असें शास्त्रांत उल्लेखिलेल्या मोशाकडे जाण्याची गरज नाही; कारण येशू ख्रिस्त “मनाचा सौम्य व लीन” होता. प्रेमळ मनुष्य पाहिजे तर प्रेषित योहानाकडे नव्हे, येशू ख्रिस्ताकडेच चला. “पाहा, याचें त्याजवर किती तरी प्रेम होतें !” धैर्यशाली मनुष्य पाहण्यासाठीं अलीशाकडे जाण्याची गरज नाही; “यहूदा वंशाचा सिंह” अशा येशू ख्रिस्ताकडे चला. क्लेशांनीं व्यापिलेला मनुष्य पाहावयास विलापगीत गाणाऱ्या यिर्मयाकडे नव्हे, तर येशू ख्रिस्ताकडे चला. कारण तो “क्लेशांनीं व्यापिलेला व व्याधींशीं परिचित” असा आहे. “खरोखर आमचे व्याधि त्यानें आपल्यावर घेतले, आमचे क्लेश त्यानें वाहिले; तो आमच्या अपराधांमुळे घायाळ झाला, आमच्या दुष्कर्मांमुळे ठेचला गेला” पवित्र शास्त्रांत “प्रभु येशू ख्रिस्त” हे शब्द दोन हजार दोनशें एकोणसत्तर (२१६९) वेळां आलेले आहेत. तर “धर्म” हा शब्द केवळ चारपांच वेळांच आढळून येतो. जो आपल्यासाठीं मरण पावला आणि जो आपल्याकरितां जिवंत आहे, अशा येशू ख्रिस्तामध्येच ख्रिस्ती धर्माचें केंद्रस्थान आहे.

अमेरिकेंत असतांना एकदां मी प्रवास करीत होतो. त्यावेळीं शेजारच्या एका प्रवाश्यानें मी कुठला आहे म्हणून विचारलें.

“मी चिनी आहे” असे मी म्हणतांच त्याने मला कन्फ्युशियसविषयी माहिती सांगण्याची विनंति केली. मी म्हणालो, “कन्फ्युशियस हा एक चांगला मनुष्य असून तत्त्वज्ञानी आणि उत्तम शिक्षक म्हणून त्याची ख्याती होती. परंतु त्याच्यामध्ये आणि येशू ख्रिस्तामध्ये महदंतर आहे.” “काय फरक आहे त्या दोघांमध्ये?” त्याने विचारले. “फरक असा की, कन्फ्युशियस मरून गेला; पण येशू ख्रिस्त जिवंत असून तो देवाच्या उजवीकडे बसला आहे.” आणि अशा प्रकारे मी त्याला येशू ख्रिस्ताची सुवार्ता सांगू लागलो. तंढा त्या गृहस्थाने गाढाला हांक मारून आणखी पुढील प्रवासाचे पैसे भरले व म्हटले, “ह्यांच्याबरोबर मला थेट शिकागोपर्यंत जाण्याची इच्छा आहे.” येशू ख्रिस्त हा जिवंत तारणारा आहे; आणि त्यामुळे “याच्याद्वारे देवाजवळ जाणाऱ्यांस हा पूर्ण रणे तारण्यास समर्थ आहे. कारण त्यांच्यासाठी मध्यस्थी करण्यास हा सर्वदा जिवंत आहे.”

(४) ख्रिस्ती धर्म सामर्थ्यशाली आहे. तो “तारणप्राप्त्यर्थ देवाचे सामर्थ्य” असा आहे. ते तारणाचे सामर्थ्य आहे, आपल्याला “बर्पासारखे शुभ्र” धुण्याचे सामर्थ्य आहे. सर्व पापासून शुद्ध करण्याचे ते सामर्थ्य आहे.

न्यू यॉर्कच्या एका वार्ताहाराने मला ख्रिस्ती धर्म व कन्फ्युशियस धर्म यांतील फरक स्पष्ट करून सांगण्याची विनंति केली. मी त्याला उत्तर दिले, “त्यांच्यातला फरक दोनच शब्दांत सांगता येईल. कन्फ्युशियस धर्म प्रयत्नवादी आहे तर ख्रिस्ती धर्म प्रायश्चित्तवादी आहे. कन्फ्युशियस हा एक थोर शिक्षक होता, पण येशू ख्रिस्त उद्धारक आहे, तारक आहे.” “ज्याने स्वरुधिराने तुम्हांआम्हांला आपल्या पातकांपासून मुक्त केले” तोच हा ख्रिस्त. “ह्यांनी आपले झगे कोंकऱ्याच्या रक्तांत धुऊन शुद्ध केले आहेत.” “सुभक्तीचे केवळ स्वरूप दाखवून स्वतःवर तिचा संस्कार नाही” असे “चुना लावलेल्या

कबरीसारखे ” पुष्कळ लोक आहेत. पण ख्रिस्ती धर्म असा बरपांगी नाही. त्यांत पातक्यांचे हृदय शुद्ध धुण्याचे सामर्थ्य आहे. ख्रिस्ती धर्म कांहीं तत्त्वज्ञान नव्हे, तर तो देवाचे सामर्थ्य असा आहे.

(५) ख्रिस्ती धर्म हा तारणाचा धर्म आहे. “तारण” हा शब्द फार महान् असून अनेक गोष्टींचा त्यांत समावेश होतो. प्रेषितांचीं कुत्थें २६:१८ या ठिकाणीं तारणासंबंधीं पांच गोष्टींचा उल्लेख केलेला आहे. पहिली गोष्ट, दृष्टि—“त्यांचे डोळे उघडावे”; दुसरी, प्रकाश—“त्यांनीं अंधारांतून प्रकाशाकडे वळावे”; तिसरी, मुक्ति—“सैतानाच्या अधिकारांतून देवाकडे वळावे”; चौथी, पापांची क्षमा—“त्यांना पापांची क्षमा मिळावी”; पांचवी, स्वर्ग—“पवित्र झालेल्या लोकांमध्ये वतन मिळावे.” या पांच गोष्टींवरून तारणाचा अर्थ काय आहे हें आपल्याला कळून येईल.

(६) ख्रिस्ती धर्म विश्वासाचा धर्म आहे. आपल्या भावनांना महत्त्व नसून आपण कोणावर विश्वास ठेवतो ह्याला आहे. “प्रभु येशूवर विश्वास ठेव म्हणजे तुझे तारण होईल.” “त्याजवर जो विश्वास ठेवील तो फर्जीत होणार नाही.” “विश्वास” हा शब्द चारही शुभवर्तमानांत आणि विशेषतः योहानाच्या शुभवर्तमानांत कितीतरी वेळां आलेला आहे. “विश्वासावांचून त्याला संतोषविणें अशक्य आहे; कारण देवाजवळ जाणाऱ्यानें असा विश्वास धरिला पाहिजे कीं, तो आहे.” पापोद्धार आणि स्वर्गप्राप्ति तसेंच पृथ्वीची निर्मिती वगैरे अत्यंत महत्त्वाच्या गोष्टींविषयीं मानवी कपोलकल्पित कथांपेक्षां देवावर आणि पवित्र शास्त्रांतील विधानांवर विश्वास ठेवणें मला अधिक योग्य वाटतें. मानवांनीं योजून काढलेल्या विकासवादाच्या सिद्धांतापेक्षां पवित्र शास्त्रांतील उत्पत्तीच्या ग्रंथामधील निर्मितीच्या हकिगतीवर माझा सहज विश्वास बसतो. विकासवादालाचें पुढील कडवें माझ्या वाचण्यांत आलें:—

होता तो सुपुच्छ दुर्दैव एक
झाला तयाचा पुच्छहीन भेक,
होई मर्कट पुढें वटवृक्षीं
आतां तयाला पदवी पी. एच्.डी. !

“ त्यापेक्षां देव खरा ठरो आणि प्रत्येक मनुष्य स्वोटा होवो. ”
“ याप्रमाणें विश्वास वार्तेनें व वार्ता ख्रिस्ताच्या वचनानें होते. ” हें
देवाचें वचन, म्हणजे पवित्र शास्त्र वाचून माझा येशू ख्रिस्तावर विश्वास
बसला. उत्पत्तीच्या अद्भुत हकिगतीनें माझ्या मनाची पकड घेतली.
“ भयजनक व आश्चर्यकारक रीतीनें माझी घटना झाली आहे ”
असें म्हणणाऱ्या दाविदाशीं मी सहमत आहे. अर्थात्च उत्पन्नकर्ताहि
तसाच आश्चर्यकारक असावा अशी माझी खात्री आहे. माझ्या
हृदयाचा प्रत्येक ठोका पडतांना मला वाटतें कीं, केवळ देवच असलें
हृदय उत्पन्न करूं शकतो. आयुष्यभर आपल्या हृदयाचा एकहि
ठोका केव्हांहि चुकत नाही. हृदयाचे ठोके मिनिटाला बहत्तर
वेळां, दिवसाला सुमारे एक लाख वेळां, वर्षाला छत्तीस कोटी वेळां
आणि सर्वसाधारण आयुष्यमर्यादेच्या काळांत सुमारे दोन अब्ज वेळां
पडतात. आणि आपल्याला हेंहि माहीत आहे, कीं त्या इतक्या सुंदर
“ पॉपिंग मशीन ” ला कोणत्याहि झुडपांच्या दुरुस्तीची, किंवा
कोणत्याहि प्रकारच्या साफसफाईची, किंवा वंगणाची आवश्यकता
कधीहि भासत नाही ! हृदयाचें कार्य खरोखरच मोठें आश्चर्यकारक
आहे. दिवसाकांठीं सुमारे दीड लक्ष फूट पोंड कार्य तें करतें; म्हणजे
एक टन वजन पंचाहत्तर फूट उंच उचलण्याएवढें तें काम आहे. असलें
हृदय केवळ देवच उत्पन्न करूं शकतो आणि केवळ तोच आपल्याला
नवीन हृदयहि देऊं शकतो. उत्पत्तीची हकिगत मोठी आश्चर्यकारक
आहे; परंतु उद्दाराची हकिगत त्याहूनहि अधिक विस्मयजनक आहे.
आपला निर्माता व उद्धारक म्हणून, देवावर आपला विश्वास असला
पाहिजे. ख्रिस्ती धर्म विश्वासाचा धर्म आहे.

(७) ख्रिस्ती धर्म व्यक्तिवाचक धर्म आहे. “विश्वास घरणाऱ्या प्रत्येकाचा” तो व्यक्तिगत धर्म आहे. आपल्यासाठी आपण स्वतःच ख्रिस्तावर विश्वास ठेविला पाहिजे. दुसरे कोणीहि आपल्याकरितां विश्वास ठेवू शकत नाही. आपण तहानेले असलों तर आपणच पाणी प्यालें पाहिजे. आणि भुकेलें असलों तर आपण स्वतःच अन्न खाल्लें पाहिजे. येशू ख्रिस्त जीवनी पाणी व जीवनी भाकर आहे. पण आपण स्वतः त्याला स्वीकारावयास हवें. “जो माझा देह खातो व माझें रक्त पितो त्याला सार्वकालिक जीवन आहे.” ही अट पूर्ण करणाऱ्यांचा तो धर्म आहे. “जो कोणी विश्वास ठेवितो” आणि “प्रत्येक विश्वास ठेवणारा” त्यांना येशू ख्रिस्ताद्वारे तारणप्राप्ति होते.

(८) ख्रिस्ती धर्म विश्वव्यापी आहे. “प्रथम यहूदांस आणि मग हेब्रेण्यांस.” जन्मामुळे किंवा वंशामुळे आपण भिन्न असलों तरी पण पुनर्जन्मामुळे आपण देवाच्या कृपेमध्ये एक होतो. “अशा तुम्हांमध्ये यहूदी व हेब्रेणी, दास व स्वतंत्र, पुरुष व स्त्री, हा भेद नाही; कारण सर्व तुम्ही ख्रिस्त येशूमध्ये एक आहां” (गलती ३:२८). वांशिक, लैंगिक व सामाजिक भेद ह्यांना ख्रिस्ती धर्मानें अजिबात फांटा दिला आहे; हे भेद ख्रिस्ती धर्म मानीत नाही. येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवणारे सर्व “देवाच्या घरचे” आहेत. ते “देवाची मुले” असून “निश्वासबंधू” आहेत. “ज्या राष्ट्राचा देव परमेश्वर आहे; ज्या लोकांस त्यानें आपल्या वतनाकरितां प्रजा म्हणून निवडिले आहे, ते धन्य” (स्तात्र ३३:१२). यहोशवाप्रमाण आपण देखील असें म्हणूं या कीं, “मी व माझें घरणें तर परमेश्वराची सेवा करणार” (यहोशवा २४:१५).

प्रकरण ३ रे

यशया ५३ मधील ख्रिस्ताचें प्रकटीकरण

यशयाला उद्धाराचा संदेष्टा म्हटलेलें आहे. जुन्या करारांत म्हणजे नियमशास्त्राच्या काळांत असतांना देखील, त्यानें कृपेचें रेखीव चित्र दाखविलें आहे. ख्रिस्ताचा कुमारीपासून झालेला जन्म, त्याचें दुःखसहन व मरण, त्याचें पुनरुत्थान आणि राज्याचें गौरव, ह्या सर्व गोष्टी यशयाच्या ग्रंथांत आपल्याला आढळून येतात.

यशयाच्या ग्रंथांतील सात अवतरणें सहा लेखकांनीं नव्या करारांत दिलेलीं आहेत. विशेषतः यशयाचा ५३ वा अध्याय अगदीं अद्वितीयच म्हटला पाहिजे. त्याला काहीं वेळां “पांचवें शुभवर्तमान” असें म्हटलें जातें. फिलिप्पानें धंढाला येशूच्या चरणीं आणल्याची हकिगत प्रेषितांचीं कृत्यें यांतील आठव्या अध्यायांत दिलेली आहे. ते दोघे मिळून यशयाचा ५३ वा अध्यायच वाचत होते.

हा संपूर्ण अध्याय जणूं ख्रिस्ताच्या वधस्तंभाच्या छायेखालीं बसून लिहिण्यांत आला आहे, असें वाटतें. लोकांना आवडो न आवडो मला तरी या अध्यायावर मथळा म्हणून दोन शब्द लिहावेसे वाटतात. ते असे—“आम्ही चुकलों !”

प्रथम, आम्ही ऐकण्यांत चुकलों. “आम्हीं ऐकलेल्या वातेंवर कोणी विश्वास ठेविला आहे ?” (वचन १). “कारण ते सुशिक्षण सहन करणार नाहींत, तर त्यांचे कान स्वाजत असतां, ते स्वेच्छाचारानें आपणासाठीं शिक्षकांची रास करतील ” (२ तिमथ्य ४:३). या वचनांत देखील ह्याच सत्यावर जोर दिलेला आहे.

आम्ही पाहण्यांत चुकलो, कारण “ त्याजवर मन बसेल असें सौंदर्य आपल्याला त्याच्या ठायीं दिसलें नाहीं ” (वचन २).

आमच्या कला देखील चुकीच्या ठरल्या, कारण आम्हांला त्याच्या ठायीं काय दिसलें ? “ त्याला रूप नव्हतें, शोभा नव्हती, त्याजकडे पाहिलें तर त्याजवर मन बसेल असें त्याच्या ठायीं सौंदर्य नव्हतें ” (वचन २). तरी तो “ लाखांतला मोहरा ” आणि “ सर्वस्वी मनोहर ” असा आहे. नवमतवादी कलेचे कांहीं नमुने मी अलिकडे चित्रकला प्रदर्शनांत पाहिले. ते पाहून तर मला धक्काच बसला. खरोखर मला त्यांमध्ये कसलेंहि सौंदर्य दिसलें नाहीं. पण आज आपण जाहिरात-बाजीच्या युगांत राहात आहोंत, हें विसरतां कामा नये.

आपल्या मानण्या न मानण्याच्या कल्पना चुकीच्या होत्या. आमचा अंदाज सपशेल चुकीचा होता. “ आम्हीं त्याला मानिलें नाहीं ” (वचन ३). वास्तविक आपण त्याला सर्वोच्च मानलें पाहिजे. ख्रिस्ताला प्रत्येक बाबतींत प्रथम स्थान दिलें पाहिजे. पण त्याला अवघ्या तीस रुपयांना विकण्यांत आलें !

आमचें ‘इश्वरपरीज्ञान’ चुकीचें होतें. “ खरोखर आमचे व्याधि त्यानें आपल्यावर घेतले, आमचे क्लेश त्यानें वाहिले; तरी त्यास ताडण केलेलें, देवानें त्यावर प्रहार केलेले, व त्याला पाडिलेलें असें आम्हीं त्याला लेखिलें. ” (वचन ४). तो आमच्या पापांसाठीं मेलला. त्याचें मरण आमच्यासाठीं होतें, हें सत्य आम्हीं ओळखिलें नाहीं.

आमचें तत्त्वज्ञानहि चुकीचें ठरलें. “ आम्ही सर्व मंदरांप्रमाणें बहकून गेलों होतो. प्रत्येकानें आपआपला मार्ग धरिला होता ” (वचन ६). “ माझ्याच इच्छेप्रमाणें झालें पाहिजे ” हेंच आपलें मोठें अडखळण आहे. परमेश्वराचे मार्ग ते माझे मार्ग नव्हेत, आणि त्याचे विचार तर माझे विचार नव्हेत, हें कळून आल्यावर मीं माझे मार्ग सोडून त्याला

शरण गेलें पाहिजे. आपण आपल्याच मार्गानें चालावें असें आपल्याला वाटतें तेव्हां आपलें तत्त्वज्ञान सपशेल चुकीचें आहे असें समजावें.

आमचा न्यायनिवाडा देखील चुकीचा होता, कारण “ त्याजवर जुलूम करून व खटला चालवून त्याला घेऊन गेले, व जिवंतांच्या भूमीतून त्याला काढून टाकिलें ” (वचन ८).

आम्हीं केलेली त्याची उत्तरक्रियाहि चुकीची होती. “ त्याची कबर दुर्जनांच्या कबरांमध्ये नेमिली होती आणि तो मेल्यावर धनवंतांची कबर त्यास प्राप्त झाली ” (वचन ९).

तथापि आपण आपल्या चुका तूर्त बाजूला ठेवून आपलें सर्व लक्ष येशू ख्रिस्तावरच केंद्रित करूं या. यशयाच्या ग्रंथांत पांच निरनिराळ्या कोटींमध्ये येशू ख्रिस्त आपल्याला दिसतो:—

(१) यशया ३२:२, या ठिकाणीं तो खनिजकोटींत दिसतो. येथें येशू ख्रिस्त आपल्याला एका विशाल खडकासारखा दिसतो.

“ वाऱ्यापासून आसरा व वादळापासून निवारा असा मनुष्य होईल. रुक्ष भूमीत पाण्याचे नाले, तप्तभूमीत विशाल खडकाची छाया असा तो होईल.”

एकदां मी मध्य चीनमधील होनान प्रांतांतून प्रवास करीत होतो. दिवस उन्हाळ्याचे आणि त्यांत भरदुपारची वेळ. ऊन इतकें तापलें होतें कीं, अंगाला चटके बसत होते. अशा वेळीं अनेक लोक एकाच दिशेनें धांवत होते. मी त्या दिशेला पाहिलें तों ते सर्व एका खडकाच्या सावलींत आसरा घेण्यासाठीं त्याकडे पळत होते. मला बरील वचनाची आठवण झाली, आणि मला तप्तभूमीतील खडकाच्या सावलीचा थंडावा त्यावेळीं कळून आला. केवळ ख्रिस्ताकडे आल्यानेंच आपल्याला शांति मिळते. पवित्र झाल्यांत येशू ख्रिस्ताला अनेक ठिकाणीं खडकाची उपमा दिलेली आहे.

(२) यज्ञाया ५३:२ पाहा, यांत येजू ख्रिस्त वनस्पतीकोटीत आपल्यापुढे प्रकट केलेला आहे.

- “तो त्याजपुढे रोप्यासारखा, रुक्ष भूमीतील अंकुरासारखा वाढला.”

देवाच्या दृष्टीने येजू ख्रिस्त हा एखाद्या सुंदर, कोवळ्या रोपट्यासारखा आहे. “हा माझा पुत्र, मला परमप्रिय, याजवर मी संतुष्ट आहे.” पण तो जगाला रुक्ष भूमीतील अंकुराप्रमाणे वाटला. एखादा अंकुर जमिनीतून निघाला तर आपल्याला तो खुडून फेकून द्यावासा वाटतो आणि आपण तसे करितोहि. तो आपल्याला अढगळीसारखा वाटतो. खरोखर हे जग प्रभूला रुक्ष भूमि असे हाते. रुक्ष भूमीत वृक्ष कसा वाढेल ! जमीनीतून त्याला काही मिळत नसल्यामुळे त्याला जीवन वरून मिळवावे लागते. भूमीतून त्याचे पोषण होत नाही, म्हणून पाऊस व दहिंवर यांच्यावर तो वाढतो. हे जग प्रभूला रुक्ष भूमीसारखे ठरले. येथे त्याला कोणीही साहाय्य केले नाही, त्याचे कोणत्याही प्रकारे समाधानही झाले नाही. तो म्हणाला, “मी माझ्या पित्यामुळे जगतो.”

बालपणी त्याला पाळणा मिळाला नाही, त्याने गव्हाणात जन्म घेतला. व्यासपीठ म्हणून त्याने परक्याची होडी वापरली. वसण्यासाठी त्याने शिंगरू उसने आणले. सरकारी कर देण्यासाठी त्याने माशाकडून नाणे घेतले. शेवटच्या भोजनाकरिता खोली घेतली, तीहि उसनीच. एवढेच नव्हे, तर पुरण्यासाठी त्याला जणू काय कवर देखील उसनीच मिळाली होती. या जगाकडून ख्रिस्ताचे कोणत्याही प्रकारे समाधान झाले नाही. लागणाऱ्या सर्व गोष्टी त्याला उसन्याच घ्याव्या लागल्या !

पैसे उसनवारी घेण्यास मी लोकांना नेहमी मना करतो. परंतु जर तुम्हाला पैसे माशाकडून उसने मिळत असतील तर मग जरूर घ्या ! मंडळीच्या आर्थिक बाबींची चिंता करू नका, असे मी लोकांना नेहमी सांगतो. आपले मुख्य कार्य म्हणजे मासे धरणे. आपल्याला मासे मिळाले

म्हणजे त्यांच्याकडूनच मंडळीला नाणींहि मिळतील. प्रथम करावयाच्या गोष्टी प्रथमच केल्या पाहिजेत. देवासाठी आत्मे जिंकणें—माणसें घरणें—हें आपलें आद्यकर्तव्य आहे, आणि मासे मिळाल्यास मंडळीच्या आर्थिक गरजा आपोआपच भागतील.

(३) सातव्या वचनांत प्राणीकोटींतील येशू ख्रिस्त दाखविला आहे.

“ त्याचे हालहाल केले तरी त्यानें ते सोशिले, आपलें तोंडसुद्धां उघडिलें नाहीं; वधावयास नेत असलेल्या कोंकराप्रमाणें, लोकर कातरणाऱ्यापुढें गप्प राहणाऱ्या मेंढराप्रमाणें, तो गप्प राहिला; त्यानें आपलें तोंड उघडिलें नाहीं. ”

या ठिकाणीं येशू ख्रिस्ताला कोंकऱ्याची उपमा दिलेली आहे. पवित्र शास्त्रांत येशू ख्रिस्ताला कोंकऱ्याची उपमा अनेक वेळां दिलेली आहे. त्यांपैकीं इसहाकच्या अर्पणाच्या गोष्टींत आपल्याला ही उपमा प्रथमच आढळते. इसहाक विचारतो, “ होमबलीसाठीं कोंकरूं कोठें आहे ? ” लेवीय या पुस्तकांत अर्पणांचे पांच प्रकार दिलेले आहेत; ते असे: होमबलि, अन्नार्पण, शांत्यर्पण, पापार्पण व दोषार्पण. हीं सर्व अर्पणें प्रभु येशू ख्रिस्ताचीं दर्शकें आहेत. वल्हांडण सणांत परमेश्वरानें म्हटलें होतें— “ मी जेव्हां (दाराच्या कपाळपट्टीवर) रक्त पाहीन तेव्हां तुम्हांस ओलांडून जाईन. ” वल्हांडणाचा कोंकरा येशू ख्रिस्ताचें दर्शक आहे; ह्या सर्व घटनांमध्ये येशू ख्रिस्ताचीं दर्शकें आपल्याला दिसतात. “ वधावयास नेत असलेल्या कोंकराप्रमाणें ” या शब्दांनीं कोंकऱ्यावर व्यक्तिमत्त्वाचा आरोप केलेला आहे. ह्या परमेश्वराच्या व्यक्तिमत्त्व असलेल्या कोंकऱ्याची ओळख बातिस्मा करणाऱ्या योहानानें आम्हांला पटवून दिली. येशू ख्रिस्तालाच उद्देशून तो म्हणाला, “ हा पाहा, जगाचें पाप हरण करणारा, देवाचा कोंकरा. ” १ लें करिंथ ५:८, ह्या ठिकाणीं वधस्तंभावर खिळलेला कोंकरा आपणांस दिसतो, आणि

प्रकटीकरणाच्या ५ व्या अध्यायांत गौरव पावलेला—राजासनारूढ झालेला—असा कोंकरा आपणांस दिसतो. येथे आपल्याला येशू ख्रिस्त जो “कोंकरा” तो प्राणीकोटीत आढळून येतो.

चिनी भाषेत वर्णमाला नाही. त्याच्या प्रत्येक शब्दाचे एक एक स्वतंत्र चित्र असते. केव्हा केव्हा दोन चित्रे मिळून एक निराळाच शब्द तयार होतो. यांपैकी “धार्मिक” या शब्दासाठी रेखाटिलेले चित्र फारच अर्थपूर्ण आहे. दोन शब्द मिळून या शब्दाचे चित्र तयार झालेले आहे. पहिले चित्र “मी” या शब्दाचे आहे, तर दुसरे चित्र “कोंकरा” या शब्दाचे! पहिल्या चित्राच्या वरती जर दुसरे चित्र रेखाटिले तर ह्या दोघांचे मिळून जे तिसरे चित्र तयार होतं त्याचा अर्थ “धार्मिक” असा होतो. अशाच प्रकारे ख्रिस्ताचा आणि आमचा संबंध नाही काय? त्याला शरण जाणारे ते धन्य कारण त्यांस धार्मिकता प्राप्त होईल.

(४) यशया ५३:३, येथे मनुष्यकोटीतील येशू ख्रिस्त दाखविला आहे.

“ तुच्छ मानिलेला, मनुष्यांनी टाकिलेला, क्लेशांनी व्यापिलेला व व्याधींनी परिचित असलेला असा तो पुरुष पाहून लोक तोंडे फिरवीत, व त्याला तुच्छ लेखीत; आणि आम्ही त्याला मानिले नाही.”

नव्या करारांत एकूणऐंशी वेळा ख्रिस्ताला “मनुष्याचा पुत्र” म्हटले आहे आणि येथे देखील तो आपल्याला मनुष्यकोटीतच आढळतो. मनुष्यकोटीत आपल्याला कोणकोणत्या गोष्टी दिसून येतात? केवळ बारा वचनांच्या ह्या ५३ व्या अध्यायांत खालील सत्तावीस विशिष्ट शब्द आपल्याला आढळतात. त्या सर्वांचा मानवी जीवनाशी फारच निकटवर्ती संबंध आहे. ते मी वर्णमालेप्रमाणे मांडिलेले आहेत:—

अवमानणें	जुलूम	बहकणें
अधर्म	ठेचणें	भार
अपराध	ताडण	मृत्यु
कबर	तुच्छता	रुक्ष
कपट	दुष्कर्म	लादणें
क्लेश	पाप	वध
खटला	पीडा	वेदना
गप्प	प्रहार	शिक्षा
घायाळ	फटके	हालहाल

देवदयेनें मला तीन चारदां जगभर प्रवास करण्याची संधि लाभली. प्रत्येक शहरांत मला तीन गोष्टी अगदीं न चुकतां आढळून आल्या, त्या म्हणजे:- दवाखाने, तुंग आणि कबरस्तानें. लोक आजारी पडतात म्हणून दवाखाने, बेकायदेशीर वर्तन करितात म्हणून तुंग, आणि मृत्यु पावतात म्हणून कबरस्तानें प्रत्येक शहरांत असतातच. जेथें ह्या तीन गोष्टी आढळणार नाहींत असें शहर नाहींच. मानव प्राणी स्त्रीपामून जन्मलेला असतो, तो अल्पायु असतो, आणि त्याचें जीवन क्लेशभरित असतें, ह्या मानवासंबंधीं ईशाने सांगितलेल्या तीन गोष्टी (१४:१) किती सत्यपूर्ण आहेत ! येशू ख्रिस्त मानव झाला. देवपुत्र मनुष्याचा पुत्र बनला. त्यानें माणसांच्या सर्व दुःखांची प्रचीति घेतली. तसेंच मरणाचा देखील अनुभव घेतला.

या अध्यायांतील ५ व ६ या दोन वचनांत सुवातेचें सारें सार सांठविलें आहे असें मला वाटतें.

“ तो आमच्या अपराधांमुळे घायाळ झाला,
आमच्या दुष्कर्मांमुळे ठेचला गेला, आम्हांस शांति

देणारी अशी शिक्षा त्यास झाली; त्याला बसलेल्या फटक्यांनीं आम्हांस आरोग्य प्राप्त झालें.”

लहानपणीं मी अगदीं स्वयंछात्र मुलगा होतो, आणि त्यामुळे मला शिक्षा करणें माझ्या आईला वारंवार भाग पडत असें. त्या काळांत आई मुलांना वाढवीत, शिकवीत असे, पण आजकाल मुलेंच आईला शिकवितांना, वळवितांना आढळतात ! असो. एकदां मी आईच्या हातीं छडी पाहून धुम ठोकली. अर्थात् मी तिच्या हातीं कोठला लागणार ? मीं डुरूनच म्हटलें, “आई, ये बघूं आतां ! पाहूं या कशी धरतेस मला तूं ?” माझी आई तेथेंच उभी राहिली. ती निश्चयी स्वरांत म्हणाली, “असला मुलगा माझ्या पोटीं यावा याची मला मोठी लाज वाटते—आपल्या चुकीबद्दल देखील तूं योग्य शिक्षा घेत नाहीस म्हणजे काय ? बरें तर, अशांनीं मी स्वतःलाच शिक्षा करून घेतें !” असें म्हणून तिनें आपल्या लांब अस्तन्या वर सारल्या आणि स्वतःला मारून घ्यायला सुरुवात केली. त्यावेळीं मी केवळ सहा—सात वर्षांचाच होतो, तरी मला तें दृश्य पाहवेना आणि मीं तिला काकुळतीनें म्हटलें, “आई, तूं स्वतःला मारून घेऊं नकोस.” आणि काय, थोड्याच वेळांत तिनें मला आपल्या कुशीत घेतलें, आणि स्वतःचे व माझे अश्रु ती पुसत होती.

त्यानंतर मी आपला अभ्यास व्यवस्थित करूं लागलों आणि वर्गांत वरचा नंबर मिळवून आपण पुढें कांहींतरी करून दाखवूं अशी तिची खात्री पटवूं लागलों. अशा रीतीनें हरेक प्रकारें तिला आनंदित करण्याचा मी प्रयत्न करूं लागलों.

ख्रिस्ती झाल्यावर, त्या भूतकाळाच्या अंधुक प्रकाशांत मला काल-वरीची टेकडी दिसली. मीं विचार केला, देवापासून देखील दूर पळून जाण्याचा माझा प्रयत्न नव्हता काय ?—मला वाटत होतें कीं, सर्व

कांहीं ठीक आहे; पण दुःख आणि मरण सोसणारा रक्तबंबाळ ख्रिस्त जेव्हां मीं कालवरीच्या वधस्तंभावर पाहिला, तेव्हां मला तें दृश्य सहन होईना आणि मीं त्याच्या पायाजवळ येऊन म्हटलें:-

“जसा मी आहें निराधार आलों तसाच बरे उद्धार किंवा हे तुझी रक्तधार देवाच्या प्रिय कोंकरा. तुझ्या प्रेमेच जिंकिलें, या हृदयास चेचिलें, आतां मीं सर्व सोपिलें तुला, हे प्रीय कोंकरा.”

“आम्ही सर्व मेंढराप्रमाणें बहकून गेलों होतो; आम्हांपैकीं प्रत्येकानें आपापला मार्ग धरिला होता; अशा आम्हां सर्वांचें पाप परमेश्वरानें त्याजवर लादिलें.”

सहाय्या वचनांत “सर्व” हा शब्द दोनदां आला आहे. एकदां त्या वचनाच्या आरंभीं आणि दुसऱ्यांदा शेवटीं. आम्ही सर्व बहकलेलीं मेंढरें आहोंत असें पहिल्या “सर्व” ह्या शब्दाकडून दर्शविलें जातें; आणि दुसऱ्या “सर्व” शब्दानें, ख्रिस्त हा आम्हां सर्वांचा तारणारा आहे हें दर्शविलें जातें. त्याचप्रमाणें मी स्वतः बहकलेलें मेंढरूं आहे आणि तोच माझा तारणारा आहे असें जर आपण कबूल करूं तरच “परमेश्वर माझा मेंढपाळ आहे” असें आपल्याला म्हणतां येईल. आणि यावरून आपण सर्व कशीं बहकलेलीं मेंढरें आहोंत हें चटकन् ध्यानांत येतें. एकदां तर आपण बहकलेलीं मेंढरें होतो; परंतु आतां आपल्या जिवांच्या मेंढपाळाकडे माघारें फिरलों आहोंत (१ पेत्र २:२५).

“लायन्स क्लब” म्हणजे “सिंहसंघ” ह्या नांवाखालीं लोकांनीं केलेली संघटना मीं पाहिली आहे; तथापि, “शीपक्लब” म्हणजे “मेंढरूंसंघ” स्थापण्यांत आला असें मीं आजपर्यंत कधींहि ऐकल नाहीं. तरी मला वाटतें कीं, इतर सर्व मेंढरांप्रमाणें मीं मेंढरूंसंघाचाच सभासद आहे. मेंढरांजवळ अभिमान बाळगण्यासारखें कांहींहि नसतें.

मात्र आम्हांला लाभलेल्या “उत्तम भेटपाळा” बद्दल आम्हीं परमेश्वराचे आभार मानले पाहिजेत.

(५) नंतर देवकोटींतील ख्रिस्त आपणांस दिसतो (१०,११ व १२ वचनें).

“त्याला ठेचावें असें परमेश्वराच्या मर्जीस आलें; त्यानें त्याला पीडिलें; त्याच्या जिवाचें दोषार्पण झाल्यावर तो संततीस पाहील, तो दीर्घायु होईल, त्याच्या हातून परमेश्वराचा मनोरथ सफल होईल. त्याच्या जिवाच्या वेदना सरल्यावर तो त्याचें फल पाहून समाधान पावेल, तो माझा धर्मशील सेवक आपल्या ज्ञानानें बहुतांस निर्दोष ठरवील; त्यांच्या दुष्कर्मांचा भार तो आपल्यावर घेईल. ह्यामुळे मी त्याला थोरांबरोबर विभाग देईन, तो बलवानांबरोबर लूट वाटून घेईल; कारण आपला प्राण वाहूं देऊन तो मृत्यु पावला, त्यानें आपणांस अपराध्यांत गणूं दिलें; खरें पाहिलें असतां त्यानें बहुतांचें पाप आपल्यावर घेतलें व अपराध्यांसाठीं मध्यस्थी केली.”

अकरावें वचन, या ठिकाणीं आपल्याला “समाधान” व “निर्दोष” हे दोन शब्द आढळून येतात. केवळ येशूच आम्हांला समाधान देतो व त्याच्या रक्ताकडूनच आम्ही निर्दोष असे ठरतो. तसेंच, “थोर” व “बलवान” हेही दोन शब्द आढळतात. येशू हा थोरांतील थोर-बलवानांतील बलवान असून सैतानाच्या सर्व कुयुक्त्यांत तो झुंजार असा ठरला. त्यानें मरणाला देखील जिंकिलें. आपण अकरावें वचन पुनः पाहूं:—

“त्याच्या जिवाच्या वेदना सरल्यावर तो त्याचें फल पाहून समाधान पावेल; तो माझा धर्मशील सेवक आपल्या ज्ञानानें बहुतांस निर्दोष ठरवील; त्याच्या अधर्माचा भार तो आपल्यावर घेईल.”

हे शब्द किती खरे आहेत ! “मला पृथ्वीपासून उंच केलें तर मी आपणांकडे सर्वास ओढीन ” असें येशू ख्रिस्तानें आश्वासन दिलें आहे. स्वतः देव असल्यामुळें त्यानें आपल्या कुपेनें जवळ ओढलेल्या लोकांना तो सर्व वंशांत, सर्व राष्ट्रांत, व सर्व भाषांत पाहील. देव तुम्हांस आपल्या ओळखीसंबंधीचें ज्ञान व प्रकटीकरण यांचा आत्मा देवो.

“तेव्हां प्रभूला पाहून शिष्यांना आनंद वाटला ” (योहान २०:२०). त्याप्रमाणें यशयाच्या ह्या ५३ व्या अध्यायांत प्रभु येशूला पाहून आपल्याला देखील आनंद होवो.

• • •

DBA000003199MAR

प्रकरण ४ थें

उधळ्या पुत्र

(लूक १५:११-३२)

दुष्काळ, मरी व युद्ध, यांविषयी आजकाल आपल्याला अनेक बातम्या ऐकायला मिळतात. परंतु सुवार्ता म्हणजे मंगल वार्ता, आनंदाची बातमी. लूककृत शुभवर्तमानाचा पंधरावा अध्याय पवित्र शास्त्रांतील एक “आनंदी आनंदाचा” अध्याय आहे. “आनंद” आणि “उत्साह” हे शब्द अकरा वेळां त्यांत आढळून येतात. मेंढपाळ आपल्या मित्रांबरोबर आनंद करतो (वचन ६); स्त्री आपल्या शेजाऱ्यांबरोबर आनंद करिते (वचन ९); बाप आपल्या घरच्या लोकांबरोबर आनंद करतो (वचन २३); पृथ्वी स्वर्गाबरोबर व माणसें देवदूतांबरोबर आनंद करतात (वचनें ७, १०). या तीनहि दाखल्यांचा मुख्य आशय म्हणजे “ पश्चात्ताप करणाऱ्या एका पापी माणसाबद्दल ” देवाला होणारा आनंद.

या तीनहि दाखल्यांबद्दल आपण परूश्यांचे ऋणी आहोंत; कारण त्यांच्याच कुरकुरीमुळे प्रभु येशूने हे सुंदर दाखले सांगितले. “तेव्हां परूशी व शास्त्री या उभयतांनी अशी कुरकूर केली कीं, हा पापी लोकांचा स्वीकार करून त्यांबरोबर जेवतो.” लूक ७:३४ मध्ये प्रभु येशू ख्रिस्ताला “जकातदारांचा व पापी लोकांचा मित्र,” लूक १९:७ मध्ये “पापी मनुष्यांच्या येथें उतरणारा” किंवा “पापी माणसांचा पाहुणा,” आणि या ठिकाणी त्याला “पापी लोकांचा स्वीकार करणारा,” असें म्हटलेलें आहे. एखादा आत्मा येशू ख्रिस्ताकडे वळविण्याचे तीन मार्ग आहेत. पहिला म्हणजे पातकमार्ग—लोकांना त्यांच्या पातकांमुळे असलेल्या तारणाच्या गरजेची जाणीव करून देणें. दुसरा म्हणजे कार्यमार्ग—येशू ख्रिस्त हरवलेलें शोभावयास व तारावयास कसा आला, त्यानें पातक्यांकरितां वधस्तंभा-

वरील मरण कसे सहन केले, इत्यादि प्रभु येशू ख्रिस्ताचे कार्य लोकांना सांगणे. आणि तिसरा म्हणजे प्रेममार्ग-देवाच्या मानवांवरील अद्वितीय प्रेमाबद्दल सांगणे-“ त्याने पहिल्याने आपणांवर प्रीति केली, म्हणून आपण प्रीति करितो. ” वरील तीन मार्गांना विनाश, विमोचन व विरळा प्रेम, हीं नावे देतां येतील. या महान् अध्यायांत हे तिन्ही मार्ग सांगितले आहेत. हा अध्याय मोठा सुंदर आहे, कारण देवाची मानवांना शोधणारी आणि स्वीकारणारी कृपा ह्यांत प्रकट केलेली आहे.

यापैकी आपण केवळ उधळ्या पुत्राच्याच दाखल्याकडे पाहू. “ कोणा एका मनुष्याला दोन मुलगे होते; त्यांतील धाकटा बापाला म्हणाला, बाबा, मालमत्तेचा माझा वांटा मला द्या. ” या तरुणाचे नांव आपल्याला माहीत नाही; आपल्याला एवढेंच माहीत आहे की, तो एका श्रीमंत माणसाचा धाकटा मुलगा होता. एके दिवशी त्याच्या डोक्यांत विचार आला की, आपण बापाकडून संपत्ति घ्यावी व व्हावे स्वतंत्र. वास्तविक पाहतां, मालमत्तेची अपेक्षा बाप मेल्याशिवाय मुलाने करावयाची नसते, कारण तोंवर संपत्तीची वांटणी होत नाही. परंतु कदाचित् त्या तरुणाला वाटलें असेल की, “ आपला बाप चांगला धडधाकट दिसतो, कोण जाणें तो अजून किती दिवस जगणार आहे; आपण कोठवर थांबणार ? आपल्याला तर आतांच पैसा हवा आहे. ” म्हणून त्यानें संपत्तीचा आपला वांटा मागितला. त्याला बापाची संपत्ति हवी होती, परंतु त्याचा सहवास नको होता. बापानें त्याची विनंती मान्य केल्यावर लवकरच तो दूरदर्शी निघून गेलेला दिसतो.

आज बऱ्याच लोकांना शांति, सुख पाहिजे, परंतु शांतीचा राजा त्यांना नकोसा वाटतो. त्यांना आशीर्वाद आणि जीवन पाहिजे, परंतु जीवनाचा झरा व आशीर्वादाचा उगम असा येशू त्यांनीं दृष्टीआड केला आहे. त्या मुलाला इतकें कां दूर जायाला पाहिजे होतें ? महिन्या पंधरा दिवसांतून एकदां तरी घरी येऊन जातां येईल अशा जवळच्याच

ठिकाणीं तो कां गेला नाही ? मला वाटते की, त्याला संपूर्ण स्वातंत्र्य हवे होते. “मला वाटेल तसा मी चालेन” असे म्हणणाऱ्या लोकांप्रमाणे त्याला अनिर्बंध स्वातंत्र्य हवे होते. त्याने आपला पत्ता घरी दिला असेल, असे वाटत नाही. बाप आणि घर ह्यांपासून होतां होईल तितके दूर जाण्याची त्याची इच्छा होती.

“आणि तेथे गेल्यावर त्याने चैनबाजी करून आपली संपत्ति उडविली.” जो कोणी आपल्या मिळकतीपेक्षा जास्त स्वर्च करतो, तो थोडा वेळ श्रीमंतीचा आभास निर्माण करील, परंतु संपत्ति चंचल आहे. तिचा पाण्यासारखा व्यय होत असतो. कितीतरी लोकांचे जीवन ध्येयशून्य असते. ते आपला वेळ आणि शक्ति व्यर्थ उधळून टाकतात. “त्याने आपले सर्व स्वर्चून टाकिल्यावर त्याला अडचण पडू लागली.” उधळ्या पुत्राच्या पतनाची सुरुवात त्याच्या अंतःकरणांत झाली आणि लवकरच तो दुकरांच्या पंक्तीला जाऊन बसलेला दिसतो.

पापाचा शेवट नेहमी लज्जास्पद असतो. “आणि पाप परिपक्व झाल्यावर मरणास उपजविते.” “मग तो त्या देशांतील एका रहिवाऱ्या-जवळ जाऊन त्याला चिकटून राहिला; त्याने त्याला आपल्या शेतांत दुकरे चारावयास पाठविले. तेव्हा ज्या शेगा दुकरे खात असत त्यांतल्या तरी खाऊन पोट भरावे असे त्याला वाटले; त्याला कोणी कांही दिले नाही.” दूर देशांत “देणे” नसते. जगांत कोणतीही गोष्ट फुकट मिळत नसते; तिच्यासाठी मोबदला द्यावाच लागतो. केवळ देवच एकटा उदार व थोर दाता आहे. “कारण तो वाइटांवर व चांगल्यांवर आपला सूर्य उगवितो, आणि धार्मिकांवर व अधार्मिकांवरहि पाऊस पाडितो” (मत्तय ५:४५). “देवाचे कृपादान आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्तामध्ये सर्वकालचे जीवन आहे” (रोम ६:२३).

समजा की हा मुलगा त्या दूर देशी जाऊन श्रीमंत बनला असता,

प्रतिष्ठित लोकांत वावरला असता, रेशमी वस्त्रे लेवून त्यानें पंचपक्वान्नें सेविलीं असतीं आणि अशा रीतीनें तो जीवनांत यशस्वी झाला असता, तरी माझ्या मते तो “उधळ्या पुत्रच” ठरला असता. घरदार व बाप यांना सोडून जाणारा कोणताहि मुलगा उधळ्या पुत्रच होय. त्याची भरभराट झाली तर ती त्याला अधिकच घातक होईल. सर्व कांहीं भरपूर असतां त्याला आपल्या घराची आठवण कोटून येईल? “मी श्रीमंत आहे, मजजवळ सर्व कांहीं आहे,” असें जर त्याला म्हणतां येईल तर, “मी एथें भुकेनें मरतो,” असें तो कधीहि म्हणणार नाही. आज जगांत अशीं पुष्कळ माणसें आहेत कीं, त्यांच्याजवळ जगांतील संपत्ति व वभव हीं हात जोडून उभीं आहेत. परंतु तीं “आशाहीन व देवहीन” अशीं आहेत. ह्या उधळ्या पुत्रांमध्ये कांहीं सुशिक्षित आहेत तर कांहीं श्रीमंत आहेत. तरीहि ते सर्व उधळेच!

आलेल्या संकटांनें त्याच्या मनांत भीति उत्पन्न झाली व तो जागा झाला. “मी मरतो” असें तो म्हणाला. मग अगदीं पहिल्या प्रथमच त्याला घराची आठवण झाली. उधळ्या पुत्राच्या गोष्टीचे दोन विभाग पडतात. पहिल्या विभागांत, घर सोडण्यास तर दुसऱ्या विभागांत घरीं परतण्यास तो उतावीळ झालेला दिसतो. “मी उठून आपल्या बापाकडे जाईन” (वचन १८). तो जागा झाला व नंतर उठला. जागे होणें ही एक गोष्ट आहे, परंतु उठणें ही दुसरी गोष्ट आहे. कांहीं लोक घड्याळाच्या गजरानें मोठ्या पहाटे जागे होतात, परंतु ते उठत नाहींत आणि पुनः झोपी जातात. कांहीं माणसांचा सदसद्विवेक “सुवार्तेच्या गजरानें” जागा होतो खरा, पण तीं उठत नाहींत, योग्य तो निर्णय घेत नाहींत, आणि त्यामुळे त्यांची वृत्ति पुनः “ये रे माझ्या मागल्या” सारखी होते.

“मग तो उठून आपल्या बापाकडे गेला” (वचन २०). तो लागलीच घरीं आला. जर त्यानें अधिक सोईच्या वेळेपर्यंत घरीं येणें

पुढें ढकललें असतें, तर तो इतका अशक्त झाला असता कीं, त्याला घरापर्यंत चालण्याची ताकत देखील राहिली नसती. अनिश्चित मनानें रेंगाळणाऱ्या माणसाचें कोणतेंहि कार्य सिद्धीस जात नाहीं. तो जसा होता तसाच घरीं परतला:—

“जसा मी आहे निराधार
आलों तसाच दे उद्धार,
कीं वाहे तुझि रक्तधार
देवाच्या प्रिय कोंकरा.”

त्याला कांहीं गोष्टींचा त्याग करावा लागला. त्यानें तीं ढुकरें मागें सोडिलीं ! त्यांचा कांहींच विचार न करितां तो आपल्या बापाकडे जाण्यास तडक निघाला. बाप मुलाचें स्वागत करील, पण ढुकरांचें कोण करणार ! आजकाल पुष्कळ लोक घरीं परत येत नाहींत, कारण त्यांना आपलीं “ढुकरें” सोडून देण्याची इच्छा नसते. हीं “ढुकरें” म्हणजे कुसंगती किंवा दुष्ट्यसर्नें. उधळ्या पुत्र आपलीं पापें पदरीं घेऊन घरीं परतला. आपलें पाप झांकण्यासाठीं, आपला दोष आणि मूर्खपणा लपविण्यासाठीं त्यानें एखादी बनावट गोष्ट सांगितली नाहीं. “जो आपले दोष झाकितो त्याचें बरें होत नाहीं; जो ते कबूल करून सोडून देतो त्याजवर दया होते” (नीति २८:१३).

“तो दूर आहे इतक्यांत त्याच्या बापानें त्याला पाहिलें आणि कळवळा येऊन तो धांवत गेल, त्यानें त्याच्या गळ्यास मिठी घातली व त्याचे पुष्कळ मुके घेतले ... बापानें आपल्या दासांस सांगितलें ... हा माझा मुलगा मेला होता, तो पुनः जिवंत झाला आहे; हरवला होता तो सांपडला आहे.” या सर्व कृतींवरून स्वऱ्या पश्चात्ताप्याचा मनोभावें स्वीकार करणारें प्रेम व कळवळा हीं दिसून येतात. असें म्हटलें आहे कीं, “चिंध्या झालेल्या उधळ्याचें चुंबन घेण्यास कुपा पुढें धावली आणि त्याला उत्तमोत्तम वस्त्रांनीं विभूषित करण्यासाठीं नीतिमत्त्व पुढें

सरसावले. ” फाटक्या चिंध्या लेवून त्याला बापाजवळ जेवायला बसतां आले नसतें. नवीन शुभ्र वस्त्र म्हणजे आपल्या प्रभु येशूचें नीतिमत्त्व. “ माझे नीतिमत्त्व नाही, तर तें ख्रिस्तावरील विश्वासानें म्हणजे देवापासून विश्वासानें मिळणारें नीतिमत्त्व असें आहे ” (फिलिप्पै ३:९).

मुलानें फक्त एकच गोष्ट केली. ती म्हणजे तो घरीं परतला. परंतु त्याचा बाप एकामागून एक अशा कितीतरी गोष्टी करतांना दिसतो. त्यांतील शेवटची म्हणजे, “ मग ते उत्साह करूं लागले. ” परंतु ही शेवटली गोष्ट असतांही तेथें त्यांच्या आनंदाला नुसती सुरुवात झालेली दिसते. उधळ्या पुत्रानें घर सोडलें तेव्हां त्रासाला नुकतीच कुठें सुरुवात झाली, आणि तो घरीं परतल्यावर सुखी व आनंदी जीवनालाहि नुकतीच कुठें सुरुवात झाली. “ ते उत्साह करूं लागले, ” या ठिकाणीं आपल्याला अनंतकाळाच्या सुखाचा एक सुंदरसा कवढसा दिसून येतो.

बाप मुलाला एक शब्दहि बोलला नाही हें जरासें आपल्याला विचित्रच वाटत नाही काय ? तो नोकरांशीं बोलला आणि थोरल्या मुलाशीं बोलून आंत येण्याकरितां त्यानें त्याचें मन वळविलें. परंतु उधळ्या पुत्राशीं तो एक चकार शब्दहि बोलला नाही. तथापि त्यामुळें आपली क्षमा झाली आहे, बापानें आपला स्वीकार केला आहे व बापाशीं आपला समेट झाला आहे, यांबाबत त्याला शंका आली काय ? नाही, त्या बाबतीत त्याला शंका घ्यायला जागाच नव्हती ! त्याला शंका घेण्याचा मोह झालाच तर अंगावरील उंची वस्त्रें, पायांतील जोडे, बोटांतील कोंदणांत बसविलेली हिऱ्याची अंगठी हीं त्यानें पाहिलीं असतीं; कानावर येणाऱ्या संगिताच्या स्वरांचे पडसाद ऐकले असते, मानेवरच्या चुंबनाचा स्पर्श मनानें पुनः एकवार अनुभवला असता आणि पोटांतील लठ्ठ वासराच्या मांसाची सुखावह जाणीव त्याला झाली असती. या सर्व गोष्टींकडून आपल्या पापांची क्षमा झाली आहे, आणि चाकर म्हणून नव्हे तर पुत्र म्हणून आपला स्वीकार झाला आहे ह्याची त्याला खूणगांठ पटली असती. देवाच्या कुपेची व क्षमेची शंका घेण्याचा

मोह जर तुम्हांला झाला तर त्याच्या सान्निध्यांत शांत बसून त्याच्या अनेकविध आशीर्वादांचे स्मरण करा. कांहीं लोक म्हणतात, “जर मी ख्रिस्ती झालों तर मला कितीतरी गोष्टींवर पाणी सोडावे लागेल.” पण उधळ्या पुत्राने काय काय सोडून दिले बरे ? त्याने दुकरें व टरफले सोडून दिली, पण त्याला पुष्ट वासरू मिळाले. दुकरांची दुरदुर त्याने सोडली, परंतु बापाच्या घरी त्याला सुरेल संगीत ऐकायला मिळाले.

१९३७ सालची मोष्ट एकदां शनिवारी संध्याकाळी शांघाय येथील नभोवाणी केंद्रावर मी उधळ्या पुत्राविषयी भाषण केले. मी माझे भाषण संपविले तेव्हां मला कुठून तरी टेलिफोन आला. टेलिफोनवर बोलणाऱ्या व्यक्तीने मला विचारिले, “आपण उद्यां सकाळी कोणत्या मंदिरांत प्रवचन करणार आहां ?”

मी सांगितले, “बॅप्टिस्ट चर्चमध्यें.”

मग त्याने मला विचारिले “तें कोणत्या ठिकाणी आहे ?”

त्याला उत्तर देऊन मी उलट त्याला विचारिले, “आपण कोणत्या मंडळीचे सभासद आहां ?” आपण कोणत्याहि मंडळीचे सभासद नसल्याचें त्याने सांगितले.

तेव्हां मी विचारिले, “मग आपण कोण आहां ?” तो शांघायमधील रेशमी कापडाचा मोठा ध्यापारी असल्याचें मला नंतर कळले.

तो उत्तरला, “आज रात्री ज्याच्याविषयी आपण नभोवाणीवर बोललांत तो उधळ्या पुत्र मी आहे; आणि मला घरी परतायला पाहिजे.” आणि स्वरोस्वरच तुसऱ्या दिवशी सकाळी तो आपल्या मित्रांसह मंदिरांत उपासनेला आला.

आपण उधळ्या पुत्र आहोत असे वाटल्यास आजच घरी परता. येथून म्हटले, “जो मजकडे येतो त्याला मी घालविणार नाहीच.” कोणत्याहि भयंकर परिस्थितीत आपण असला तरी तो तुमचें तारण करील आणि तुम्हीहि आनंदोत्सव करूं लागाल.

प्रकरण ५ वें

पवित्र आत्म्याचें व्यक्तिमत्त्व आणि कार्य

योहान ३:१६ आणि प्रेषितांचीं कृत्यें १:८, हीं देवाचीं दोन अति मोलवान् अभिवचनें आहेत. पहिलें वचन देवपुत्राच्या आगमनाविषयी आहे, “देवानें जगावर एवढी प्राप्ति केली कीं त्यानें आपला एकुलता एक पुत्र दिला यासाठीं कीं जो कोणी त्याजवर विश्वास ठेवितो त्याचा नाश होऊं नये तर त्याला सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावें.” दुसरें वचन पवित्र आत्म्याच्या आगमनाविषयी आहे, “पवित्र आत्मा तुम्हांवर येईल तेव्हां तुम्हांस सामर्थ्य प्राप्त होईल आणि यरुशलेमांत, सर्व यहूदीयांत, शोमरोनांत व पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत तुम्ही माझे साक्षी व्हाल.”

ज्या देवाची आपण सेवा करतो आणि ज्याच्या मालकीचे आपण आहोंत तो देव त्रैक आहे:— देव पिता, देव पुत्र, आणि देव पवित्र आत्मा. “त्रैक” हा शब्द पवित्र शास्त्रांत आढळत नसला तरी जुन्या व नव्या करारांच्या वाचनाकडून देव त्रैक असल्याची आपल्याला बरीच माहिती मिळते. देवाचें त्रैकत्व ही एक अति गूढ गोष्ट आहे. त्रैकत्वाची ही कल्पना कोणत्याहि उदाहरणाकडून जरी पूर्णपणें स्पष्ट करून सांगतां येत नाही तरी कांहीं उदाहरणांकडून हें महान् सत्य समजून घेण्यास थोडीफार मदत होते.

उदाहरणार्थ अग्नि, तेज, रंग, व उष्णता हे अग्नीचे निरानिराळे गुणधर्म आहेत. परंतु हे तिन्हीहि गुणधर्म अग्नीत समाविष्ट झालेले दिसतात, त्या तिन्हीहि गोष्टींचा मिळून अग्नि होतो. तशीच गोष्ट पाण्याची. तें गोठविलें म्हणजे त्याचें बर्फ, आणि तापविलें म्हणजे त्याची वाफ होते. पाणी, बर्फ व वाफ हे तिन्हीहि निरानिराळे पदार्थ वाटत असले तरी

मूळांत पाणी ह्या एकाच पदार्थाच्या त्या तीन अवस्था आहेत. हाताचें चेर घ्या. त्यांत तीन हाडें आणि तीन सांधे असले तरी बोट एकच आहे. मानवाचेंहि उदाहरण घ्या. मानव म्हणजे आत्मा, जीव व शरीर. आत्मा, देवाविषयी जागृत असतो, जीव स्वतःविषयी जागृत असतो; आणि शरीर ऐहिक गोष्टीविषयी जागृत असतें (१ थेसल ५:२३). तसाच इस्राएलाचा दर्शनमंडप. त्यांत बाहेरचें अंगण, पवित्रस्थान व परमपवित्रस्थान हे तीन मुख्य भाग होते. तिन्ही मिळूनच दर्शनमंडप होईल त्याप्रमाणेंच प्रभु येशूने आपल्या शिष्यांना सांगितलेलें वचन पाहा, “तुम्ही जाऊन सर्व राष्ट्रांतील लोकांस शिष्य करा; त्यांस पित्याच्या, पुत्राच्या व पवित्र आत्म्याच्या नामानें बाप्तिस्मा द्या” (मत्तय २८:१९). तसेंच प्रेषित पौलाच्या ज्या वचनाचा आपण आशीर्वाद देण्यासाठी उपयोग करतो तें करिथकरांस लिहिलेल्या दुसऱ्या पत्राच्या शेवटीं असलेलें वचन पाहा; “प्रभु येशू ख्रिस्ताची कृपा, देवाची प्रीति आणि पवित्र आत्म्याची सहभागिता तुम्हां सर्वासह असो.”

उत्पत्ति १:२६ या वचनांत लिहिलें आहे कीं, “मग देव बोलला, आपल्या प्रतिरूपाचा व आपल्याशीं सदृश असा मानव आपण करूं.” येथें “आपण” हें सर्वनाम व त्याचीं रूपे अनेक वचनांत वापरलीं आहेत. “जेव्हां मी प्रभूची वाणी ऐकली ती अशी, मी कोणाला पाठवूं? आमच्यासाठी कोण जाईल?” (यशया ६:८). येथें एकवचनी व अनेकवचनी अशीं दोन्ही सर्वनाम वापरलीं आहेत. पवित्र शास्त्रामध्यें अशीं आणखी पुष्कळ वचनें असल्यामुळें देवाच्या त्रैकत्वाचें — तीन व्यक्ति मिळून एकच देव होत असल्याचें — सत्य पवित्र शास्त्रांत स्पष्टपणें नमूद केलें आहे, हें प्रत्येक स्वरा विश्वसणारा जाणतो.

आतां आपण पवित्र आत्म्याच्या कार्याविषयी थोडा विचार करूं. प्रथमतः हें लक्षांत ठेवलें पाहिजे कीं, पवित्र आत्मा केवळ एखादी शक्ति नव्हे. तर तो एक व्यक्ति आहे. तो आपला शिक्षक आहे, आपला

मार्गदर्शक आहे, आपला सांत्वनकर्ता आहे, आणि आपला साहाय्य-कर्ताहि आहे. तो खिन्न होऊं शकतो, हें प्रेषित पौलानें सांगितलें आहे (इफिस ४:३०), आणि कोणाहि व्यक्तीच्या व्यक्तिमत्त्वांत वरील गुण प्रकर्षानें आढळून येतात. पवित्र आत्म्याच्या व्यक्तिमत्त्वासंबंधी व कार्या-संबंधी अभ्यास करण्यासाठीं योहानकृत शुभवर्तमानाचे १४, १५ व १६ हे अध्याय आणि रोमकरांस लिहिलेल्या पत्राचा ८ वा अध्याय वाचणें आवश्यक आहे.

आमच्या पापाची खात्री पटविणें हें पवित्र आत्म्याचें पहिलें कार्य आहे. “ तो येऊन पापाविषयी, धार्मिकतेविषयी व न्यायनिवाड्याविषयी जगाची खात्री करील ” (योहान १६:८). पवित्र आत्म्याला कैदारी (म्हणजे सांत्वनकर्ता) असें म्हटलें आहे. तथापि आपल्याला खरें सांत्वन नंतर प्राप्त व्हावें म्हणून तो पापाची खात्री करून आपल्याला प्रथम अस्वस्थ करतो. “ देवयोजनेप्रमाणें होणारें दुःख तारणदार्थी पश्चात्ताप उत्पन्न करतें; त्यापासून पस्तावा होत नाहीं ” (२ कॉरिंथ ७:१०). परंतु आपल्या परिस्थितीविषयी आपण निष्काळजी असावें अशा आपल्या आत्म्याचा शत्रु सैतान, ह्याची इच्छा आहे. तो आपल्याला निद्रावस्थेंतच ठेवूं पाहतो. तो आपल्याला म्हणतो, “ तुझे ठीक आहे. तूं अमक्या अमक्यापेक्षां फार चांगला आहेस. ” पण तो लबाड आहे. “ मित्रानें केलेले धाव खऱ्या प्रेमाचे आहेत, पण वैरी चुंबनांची गर्दी उडवितो ” (नीतिसूत्रें २७:६). आपण आपल्या मित्राचे धाव आनंदानें झेलूं; आणि आपल्या आत्म्याचा वैरी जो सैतान, त्याच्या चुंबनापासून चार हात दूर राहूं.

एकदां एक स्त्री प्रसूतीसाठीं सूतिकागृहांत गेली. तेथें तिनें तिच्या प्रथम पुत्राला जन्म दिला. पण मुलगा कांहीं रडेना. डॉक्टरनें मुलाचे पाय धरून त्याला उलटें केलें आणि चापट्या मारून त्याला रडविलें. त्या स्त्रीला वाटलें, “ कसला हा डॉक्टर ! मीं अजून माझ्या बाळाचें

एकहि चुंबन घेतलें नाहीं आणि हा त्याला खुशाल चापट्या मारीत आहे; किती क्रूर आहे हा डॉक्टर !” परंतु डॉक्टर त्याच्या चांगल्या-साठीं तसें करीत होता. तो त्या मुलाचा जीव वांचवीत होता. मुलगा रडला नाहीं तर तो गुदमरून मरेल अशी त्याला भीति होती. शेवटीं मुलगा रडला आणि नीट श्वासोच्छ्वास करूं लागला. त्याचप्रमाणें पवित्र आत्मा करितो. “हे देवा, मज पाप्यावर दया कर” असें आपण रडून म्हणेपर्यंत पवित्र आत्मा आपल्या हृदयाला पापाची खात्री पटवीत असतो. आणि तेव्हांच आपल्याला प्रभु चांगला असल्याची खात्री पटूं लागते. पापाचा कडवटपणा आपल्याला कळला नाहीं तर देवाच्या क्षमेची गोडी आपल्याला कधींच चाखायला मिळणार नाहीं. समजा, एखादा चांगला दांडगा मनुष्य पाण्यांत बुडत असतां तुम्हीं पाहिला आणि त्याला वांचविण्यासाठीं तुम्हीं पाण्यांत उडी टाकली. तुम्ही शहाणे असाल तर त्याच्याजवळ जातांक्षणींच एक विशेष गोष्ट कराल, आणि ती म्हणजे बुडणाऱ्याला एक ठोसा देऊन बेशुद्ध करणें ! तसेच तुम्ही त्याला किनाऱ्यावर सुरक्षितपणें आणूं शकाल. तुम्हीं तसें केलें नाहीं तर तो आपली सर्व शक्ति एकवटून तुम्हांला घट्ट मिठी मारील आणि त्यामुळे तुम्ही दोघेहि बुडाल. तसेंच आपल्या धार्मिकतेनें आणि सत्कृत्यांनीं स्वर्गप्राप्तीचा प्रयत्न करीत असलेले कितीतरी लोक आज आहेत. पण पवित्र आत्म्यानें त्यांची खात्री पटविल्यानंतर त्यांना त्यांची असाहाय्य व आशाहीन परिस्थिति कळून आपली धार्मिकता “घाणेरड्या वस्त्रासारखी” आहे असें त्यांना दिसतें. तेव्हां ते देवाच्या राज्यापासून फारसे दूर नसतात.

पवित्र आत्मा प्रथम आपल्या उणीवा आपल्याला दाखवितो, आपण पातकी आहोंत अशी आपली खात्री पटवितो, आणि नंतरच तो आपल्याला आपला पातकभार वाहणारा व आपल्या गरजा, उणीवा भरून काढणारा येशू ख्रिस्त प्रकट करतो. पवित्र आत्मा येशूबद्दल

साक्ष देतो. येशू स्वतः म्हणाला, “ तो माझे गौरव करील; कारण जे माझे आहे त्यांतून घेऊन ते तुम्हांस विदित करील ” (योहान १६:१४-१५). देवाने इफिसकरांना “ आपल्या ओळखीसंबंधी ज्ञान व प्रकटीकरण यांचा आत्मा द्यावा ” (इफिस १:१७) अशी पौलाने त्यांच्यासाठी प्रार्थना केली. पवित्र आत्म्याने येशूचें प्रकटीकरण केल्याने आपल्या धन्य तारकावद्दलची आपल्या ज्ञानांत भर पडत जाते. पवित्र आत्मा जीवनदाता आहे. “ आत्मा जिवंत करतो ” (२ करिंथ ३:६). येशूने निकदेमास म्हटलें, “ मी तुला खर्चीत खर्चीत सांगतो, पाण्यापासून व आत्म्यापासून जन्मल्यावांचून कोणालाहि देवाच्या राज्यांत प्रवेश करितां येत नाही ” (योहान ३:५). आपण दैहिक जन्माने ह्या जगांत येतो आणि तसेंच आत्मिक जन्माने आत्मिक जगांत (म्हणजे देवाच्या राज्यांत) प्रवेश करतो. “ जें देहापासून जन्मलें तें देह आहे; आणि जें आत्म्यापासून जन्मलें तें आत्मा आहे ” (योहान ३:६). “ चांगला माणूस कसें होतां येईल ” हें समजून घ्यायला निकदेम येशूकडे आला होता, असें वाटतें. पण येशूने त्याला चांगला माणूस कसें होतां येईल हें न सांगतां “ नवीन माणूस ” कसें व्हावें हें सांगितलें. सुधारलेला नव्हे तर “ उद्धारलेला ” म्हणजे पुनर्जन्म झालेला माणूस कसें व्हावें हें सांगितलें. आपण जन्माने ख्रिस्ती होत नाही, तर पुनर्जन्माने म्हणजे नवीन जन्माने आपण ख्रिस्ती बनतो आणि नवा जन्म केवळ पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्याकडून प्राप्त होतो (योहान १:१२-१३; तीत ३:५).

पवित्र आत्मा आपला शिक्षक आहे. “ ज्याला पिता माझ्या नामाने पाठवील तो कैवारी म्हणजे पवित्र आत्मा तुम्हांस सर्व शिकवील आणि ज्या गोष्टी मीं तुम्हांस सांगितल्या त्या सर्वांची तुम्हांस आठवण देईल ” (योहान १४:२६). (तसेंच योहान १६:१३ पहा). आपल्या अंतःकरणांत प्रकाश पाडणारा व येशू ख्रिस्ताच्या वचनांची आठवण

करून देणारा, असा पवित्र आत्मा आहे. “स्मिताचें वचन तुम्हांमध्ये सर्व ज्ञानानें भरपूर” राहिलें तर गरजेच्या वेळीं पवित्र आत्मा देवाच्या एखोद्या मोलवान् अभिवचनाची आठवण तुम्हांस करून देईल तो देवाची वचनें आमच्या “पावलांस दीप व मार्गावर प्रकाश” अशी करील. शास्त्रलेख “ईश्वरप्रेरित” आहे, म्हणून पवित्र आत्मा हाच पवित्र शास्त्राचा सर्वश्रेष्ठ शिक्षक आहे. आपण पवित्र शास्त्र उघडतो त्या त्या वेळीं आपण अशी प्रार्थना करावी, “तूं माझे नेत्र उघड, म्हणजे तुझ्या शास्त्रांतील अद्भुत गोष्टी माझ्या दृष्टीस पडतील.”

पवित्र आत्मा आपणांस प्रार्थना करावयास साहाय्य करतो. “तसेंच आत्माहि आपल्या अशक्तपणांत आपल्याला हातभार लावितो; प्रार्थना करावी तशी करावयास आपल्याला समजत नाही; पण आत्मा स्वतः अनिर्वाच्य उच्छ्वासानीं आपल्यासाठीं विनंती करितो” (रोम ८:२६). काही वर्षांपूर्वीची गोष्ट. मी परगांवीं गेलों होतो. त्यावेळीं माझा एक मुलगा तीन वर्षांचा होता. एके दिवशीं तो फारच रडूं लागला तेव्हां माझ्या पत्नीने त्याला विचारिलें, “तूं कां रडतोस ?”

त्यानें उत्तर दिलें, “मला बाबा हवे आहेत; मला त्यांच्यासंगतीं खेळायला पाहिजे !”

हें ऐकून माझ्या पत्नीनें त्याला म्हटलें, “तूं तुझ्या वडिलांना पत्र लिहितोस का ?”

“होय” मुलानें आनंदानें म्हटलें. तेव्हां तिनें त्याला एक कागदाचा तुकडा व पेन्सिल दिली. आणि मग माझा मुलगा त्याच्या आयुष्यातील पहिलेंच पत्र लिहूं लागला. पण तो तीन वर्षांचा मुलगा काय लिहिणार ? फक्त रेघोऱ्या आणि वर्तुळें ! त्याचें लिहून झाल्यावर त्याच्या आईनें तो कागद पत्ता घातलेल्या पाकिटांतून मला पाठविला. अर्थात् घरचें पत्र पाहून मला आनंद झाला आणि त्या भरांतच मी तें उघडलें. परंतु पत्रावरील रेघोऱ्या व वर्तुळें पाहून मला मोठें नवल वाटलें. मी मनाशीं

म्हटलें, “असलें कसलें पत्र मला घरून आलें ! फक्त रेघोड्या आणि वर्तुळें ! एकहि शब्द नाहीं ! नक्कीच कांहीं तरी चूक झाली असणार !” असें म्हणून मी तें फेकून देणार तोंच माझी नजर पत्राच्या मार्गाल बाजूस गेली. माझ्या पत्नीच्या अक्षरांत तेथें लिहिलेलें होतें की, “हें तुमच्या मुलाचें पत्र आहे; तो तुमची वाट पाहत आहे.” तें वाचतांच प्रत्येक रेघोटी आणि वर्तुळ माझ्याशीं जणूं बोलूं लागलें. माझ्या लहान मुलाला लिहितां येत नव्हतें. त्यानें रेघोड्या व वर्तुळें काढलीं होती. पण त्याच्या अशक्तपणांत त्याच्या आईनें त्याला मदत केली व त्याची इच्छा मला—त्याच्या बापाला—समजावून दिली. आपण देखील देवाच्या दृष्टीनें त्या लहान मुलासारखे आहोंत. पुष्कळदां आपल्या प्रार्थना अपूर्ण असतात. परंतु देवाला धन्यवाद असो ! पवित्र आत्मा आपल्या अशक्तपणांत आपल्याला मदत करतो, व अनिर्वाच्य कण्हण्यानें आपल्या विनंत्या देवाला सांगतो. “आत्म्याच्या प्रेरणेनें प्रार्थना करा” व “पवित्र आत्म्यामध्ये प्रार्थना करा” (इफिस ६:१८; यहुदा २०), अशा आज्ञा आम्हांला दिलेल्या आहेत. देव आपल्याला प्रार्थनेचा व विनंती करण्याचा आत्मा देवो.

पवित्र आत्मा आपल्याला सेवेसाठीं सामर्थ्य पुरवितो. “देव एवंच गोष्ट बोलला आहे; सामर्थ्य देवाचें आहे; हें मीं दोनदां ऐकलें आहे” (स्तोत्र ६२:११). “बलानें नव्हे, पराक्रमानें नव्हे, तर माझ्या आत्म्यानें कार्यसिद्धि होईल असें सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो” (जसन्त्या ४:६). केवळ पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्यानेंच “जगाचें पाप हरण करणारा, देवाचा कोंकरा,” अशा येशू ख्रिस्ताकडे पातकी लोकांना बळविणें आम्हांला शक्य होतें. आपल्या सेवेत पवित्र आत्म्याच्या अभिषेकाची आपल्याला कबली गरज आहे !

रोमकरांस लिहिलेल्या पत्राचा आठवा अध्याय म्हणजे एक विजय-गीत होय. “ज्यानें आपणांवर प्रीति केली त्याच्या योमें या सर्व

मोठीत आपण विशेष विजयी आहो” (वचन ३७). आपल्याला विजयी ख्रिस्ती जीवन कसे जगतां येईल ? केवळ पवित्र आत्म्याच्या साहाय्याने चालण्यानेच. “आत्म्याच्या प्रेरणेने चाला, म्हणजे तुम्ही देहवासना पूर्ण करणारच नाही” (गलती ५:१६). पवित्र आत्म्याला नेहमी शरण आल्याने ख्रिस्तामध्ये नेहमी राहण्याने, प्रत्येक बाबतीत प्रभूला “होय” व सैतानाला “नाही” म्हणण्याने आपल्याला विजयी जीवन जगतां येईल.

“ख्रिस्ती व्यक्ति पाप करील काय ?” असा प्रश्न नेहमी विचारण्यात येतो. “तर मग काय म्हणावे ? कृपा वाढावी म्हणून आपण पापांत राहावे काय ? असें न होवो” (रोम ६:१). जेथे आपल्याकडून पाप होऊं शकणार नाही अशा स्थितिप्रत आपण पोहचूं असें जर आपल्याला वाटत असेल तर आपण स्वतःची प्रतारणा करून घेता. “आपल्याला पाप नाही असें जर आपण म्हणतो, तर आपण स्वतःला फसवितो व आपल्या ठायीं सत्य नाही” (१ योहान १:८). या उलट आपल्याकडून पाप घडल्याशिवाय राहणार नाही, असें जर आपण म्हणूं तर आपण निराश होऊं. “अहो माझ्या मुलांनो, तुम्ही पाप करूं नये म्हणून हें मी तुम्हांस लिहितों. जर कोणी पाप केलेंच, तर धार्मिक असा जो येशू ख्रिस्त तो पित्याजबळ आपला कैवारी आहे” (१ योहान २:१). आपण पाप करूंच अशी अपेक्षा न बाळगितां पुढील तत्वाचा अंगिकार करावा. “जो कोणी देवापासून जन्मला आहे तो पाप करित नाही; कारण त्याचें बीज त्याजमध्ये राहतें, त्याच्याने पाप करवत नाही, कारण तो देवापासून जन्मला आहे” (१ योहान ३:९). कोणी एकांने म्हटलें आहे की, “ख्रिस्ती माणसाचें पाप हें रेल्वेवरील घडणाऱ्या अपवादाप्रमाणें होय तें कांहीं रेल्वे वेळापत्रकांत लिहिलेलें नसतें.”

“तर तुम्ही वार्ड असतां तुम्हांला आपल्या मुलांना चांगल्या देणग्या देण्याचें कळतें तर मग स्वर्गास पित्याजबळ जे मागतात त्यास

तो किती विशेषकरून पवित्र आत्मा देईल ? ” (लूक ११:१३). जे मागतात व जे आज्ञापालन करतात (प्रेषित ५:३२) त्यांना देव पवित्र आत्मा देतो. पवित्र आत्म्यानें परिपूर्ण होण्याची अट म्हणजे देवाच्या वाग्दंडाकडे वळणें, “ माझा वाग्दंड ऐकून वळा; पाहा, मी आपल्या आत्म्याचा वर्षाव तुम्हांवर करीन, मी आपली वचनें तुम्हांस कळवीन ” (नीति १:२३). “ म्हणजे पवित्र आत्म्याचें दान तुम्हांस प्राप्त होईल ” (प्रेषित २:३८). “ कारण मी तृषित भूमीवर पाणी आणि रुक्ष भूमीवर जलधारा ओतीन ” (यशया ४४:३). आपल्याला देवाची खरोखर तहान लागलेली आहे काय ? “ मी आस्थेनें तुझा शोध करीन; शुष्क, रुक्ष व निर्जल प्रदेशांत माझा जीव तुझ्यासाठीं तान्हेला होतो ” (स्तोत्र ६१:१), “ हरिणी जशी पाण्याच्या प्रवाहासाठीं लुलपते, तसा हे देवा, माझा जीव तुजसाठीं लुलपत आहे. माझा जीव देवासाठीं, जिवंत देवासाठीं तान्हेला झाला आहे ” (स्तोत्र ४२:१, २) असें आपण दाविदाप्रमाणें म्हणतों काय ? चांगल्या व परिपूर्ण अशा देणग्या आपल्याला केवळ विश्वासानेंच देवाकडून प्राप्त होतात “ आपणाला विश्वासाच्या द्वारे आत्म्याचें वचन मिळावें ” (गलती ३:१४). आत्म्यानें परिपूर्ण व्हावें असें आपल्याला कां वाटतें ?

शिमोन जादूगाराची गोष्ट ठाऊक आहे ना ? “ प्रेषितांचे हात ठेविल्यानें पवित्र आत्मा मिळतो हें शिमोनानें पाहून त्यांस द्रव्य दाखवून म्हटलें, ज्या कोणावर मी आपले हात ठेवीन त्याला पवित्र आत्मा मिळावा, असा अधिकार मलाहि था. तेव्हां पेत्र त्याला म्हणाला, तुझ्या रुप्याचा तुझ्याबरोबर नाश होवो. कारण देवाचें दान पैक्यानें मिळवावयाचा तूं विचार केला ” (प्रेषित ८:१८, २०). आपण स्वतःचें गौरव करण्यासाठीं व आपले स्वतःचे हेतु साधण्यासाठीं पवित्र आत्मा आपल्याला मिळावा अशी शिमोनाची इच्छा होती. एखाद्या वस्तूप्रमाणें पवित्र आत्मा खरेदी करितां येईल अशी त्याची भावना ! परंतु पवित्र

आत्म्याने आपल्याद्वारे त्याचे कार्य करून घ्यावे असे त्याला वाटले नाही. त्याला मोठी जबर शिक्षा मिळाली. म्हणून आपण आपल्याहि मनाची परीक्षा करू या. आपण देवाचा उपयोग करून घ्यावा किंवा देवाने आमचा उपयोग करून घ्यावा ह्यापैकी आमची कोणती इच्छा आहे? सर्व जगाकडे पाठ फिरवून देवाची इच्छा आपल्या जीवनात सफल होऊ देण्याची आपली तयारी आहे काय? आपण देवावर अटी केव्हाहि लादू शकत नाही.

नव्या करारांत “पवित्र आत्म्याने पूर्ण” असलेल्या दोन विशेष व्यक्तींचा उल्लेख आहे. पहिली—प्रेषित पेत्र. पन्नासाव्या दिवशी तो पवित्र आत्म्याने पूर्ण झाला व त्याने सुवार्ता गाजविल्यावर तीन हजार आत्मे देवाकडे वळले. दुसरी व्यक्ति—स्तेफन. तोहि पवित्र आत्म्याने पूर्ण होताच. परंतु त्याने सुवार्ता गाजविल्याच्या दिवशी “तीन हजार” दगड त्याच्यावर पडले! “हे देवा, मला तुझ्या पवित्र आत्म्याने पूर्ण कर, पण मला स्तेफनाप्रमाणे होऊ देऊ नकोस, तर पेत्रा-प्रमाणे होऊ दे. मला दगड नकोत तर आत्मे हवेत,” अशी प्रार्थना आपण करू शकत नाही. “परमेश्वरा, मजकडून आत्मे वळोत अथवा माझ्यावर दगडांचा वर्षाव होवो, पण मला तुझ्या पवित्र आत्म्याने पूर्ण कर,” अशी प्रार्थना करण्यास देवाची कृपा आम्हांस समर्थ करो.

“आत्म्याने पूर्ण व्हा” (इफिस ५:१८).

“इकडे शिष्यमंडळ आनंदाने व पवित्र आत्म्याने पूर्ण झाले” (प्रेषित १३:५२).

“हे देवा, माझ्या ठायी स्थिर असा आत्मा पुनः घाल....आणि आपला पवित्र आत्मा मजमधून काढून घेऊ नको...आणि उत्सुकतेच्या आत्म्याने मला सावरून धर; म्हणजे मी अपराध्यांस तुझे मार्ग शिकवीन; आणि पातकी तुजकडे वळतील” (स्तोत्र ५१:१०-१३).

प्रकरण ६ वें

शिष्यांचे दहा प्रकार

पवित्र शास्त्राबद्दल देवाला घन्यवाद असो. तें अध्यात्मिक अन्न, लढण्यासाठी तरवार आणि आपल्या पावलांचा दीप असें आहे; एवढेंच नव्हे, तर आपलें स्वें आत्मिक स्वरूप पाहण्यासाठी तें आपला आरसा-देखील आहे. मार्ककृत शुभवर्तमानांतील चौदावा अध्याय ख्रिस्ती लोकांचा स्वरोस्वर आरसा आहे. शिष्यांचे जवळ जवळ दहा प्रकार त्यांत दिसून येतात:—

- (१) प्रभूवर प्रेम करणारी शिष्या (वचनें ३-१०).
- (२) टीकाखोर शिष्य (वचन ४).
- (३) विश्वासघातकी शिष्य (वचनें १०-११).
- (४) आत्मविश्वास बाळगणारा शिष्य (वचन ३९).
- (५) निद्रिस्त शिष्य (वचन ३७).
- (६) दांडगाई करणारा शिष्य (वचन ४७).
- (७) पळपुटा शिष्य (वचन ५०).
- (८) कोंबट शिष्य (वचन ५४).
- (९) प्रभूला नाकारणारा शिष्य (वचनें ६६-७१).
- (१०) शोक करणारा शिष्य (वचन ७२).

(१) प्रभूवर प्रेम करणारी शिष्या (वचनें ३-१०). “ एक स्त्री जटामांसीच्या बहुमूल्य सुगंधी तेलाची अलाबास्र कुपी घेऊन आली; तिनें ती कुपी फोडून त्याच्या मस्तकावर ओतिली ” (वचन ३). तिची प्रभूवरिल प्रीति केवळ शाब्दिक नव्हती; तिनें प्रभूला आपल्या-

जवळची सर्वोत्तम वस्तु अर्पण केली. स्वतःला निरुपयोगी असलेल्या वस्तु देवाला देण्याचा प्रयत्न करणारे या जगांत कितीतरी लोक आहेत. परंतु या स्त्रीने तसे केलें नाहीं. तिच्यावर टीका करण्यांत आली तेव्हां तिने स्वतः कांहींच प्रत्युत्तर दिलें नाहीं. प्रभूने स्वतः तिच्या बाजूने प्रत्युत्तर केलें की, “इला असूं या, इला त्रास कां देतां ? इनें मजसाठीं एक सत्कृत्य केलें आहे.” प्रभूच्या अंगाला सुगंधी तैलाभ्यंग करण्याची संधि तिला एकटीलाच लाभली. इतर स्त्रिया पुनरुत्थानाच्या दिवशीं पहाटें कबरेकडे आल्या पण त्यावेळीं प्रभु येशू मरणांतून उठला होता आणि त्यांची धावपळ व्यर्थ ठरली. “सर्व जगांत जेथें जेथें सुवार्ता गाजविलील तेथें तेथें इनें जें केलें तोंहि इच्या स्मरणार्थ सांगतील.” त्या प्रभूवर प्रेम करणाऱ्या शिष्येसारखें आपणहि करावें अशी प्रभूची आपल्याकडून अपेक्षा आहे. प्रेमपूर्वक केलेली भक्ति व स्वार्थत्याग ही त्याला आपल्याकडून हवी आहेत.

(२) टीकाखोर शिष्य (वचन ४). “या सुगंधी तेलाचा असा नाश कां केला ?” अशी इतर शिष्यांनीं तिजवर टीका केली. जगांत नेहमीं असेंच आढळतें. जे लोक कांहीं करीत नाहींत त्यांचीच वाच्यता फार असते. असे अनेक टीकाखोर शिष्य आजकाल मंडळ्यांत आपल्या दृष्टीस पडतात. आपण निष्क्रिय किंवा उदासीन असलों तर आपणांवर कोणी टीका करणार नाहीं; परंतु ज्यावेळीं आपण आपल्याजवळची सर्वोत्तम वस्तु प्रभूला अर्पू, सुवार्तेकरितां आपलें जीवन त्याला वाहून देऊं, तेव्हां लोकांकडून—देवाच्या लोकांकडूनहि “हा सगळा नाश कशासाठी ?” म्हणून आपल्यावर टीका होईल.

(३) विश्वासघातकी शिष्य (वचनें १०-११). या अध्यायांतील मरीयेची व यहुदाची तुलना करणें मोठें मनोरंजक आहे. मरीया प्रभूवर निस्सीम प्रेम करीत होती; तर यहुदानें त्याला धरून दिलें, त्याचा विश्वासघात केला. मरीयेनें तेलाची अलाबास्र कुपी फोडली; तर यहुदानें

प्रभूच्या कुशीत भाला भोंसकला. मरीयेनें सुगंधी तेल वाहविलें, तर यहुदाची “सर्व आंतडी बाहेर निघाली” (प्रेषित १:१८). मरीयेचा आपल्यापुढें आदर्श आहे; तर यहुदा आपल्याला धोक्याचा लाल कांदील आहे. “ज्याच्याकडून मनुष्याचा पुत्र धरून दिला जातो त्या मनुष्याला धिक्कार असो ! तो मनुष्य जन्मला नसता तर तें त्याला बरें होतें.”

(४) आत्मविश्वास बाळगणारा शिष्य (वचन २९). “जरी सर्व अडसळले तरी मी अडसळणार नाहीं.” पेत्राला आत्मविश्वास आणि स्वाभिमान होता. “गर्व झाला कीं नाश ठेवलेला.” गर्व चार गोष्टींविषयी असतो: वंश, सौंदर्य, हुद्दा आणि कृपा. ह्यांपैकीं शेवटचा गर्व म्हणजे आशीर्वाद मिळाल्याचा ! हे उद्गार पेत्रानें प्रामाणिकपणानें काढले असतील असें वाटतें. परंतु प्रभूवर विश्वास ठेवण्यापेक्षां स्वतःवरच तो अधिक विसंबून राहिला. “यास्तव आपण उभे आहों असें ज्यास वाटतें त्यानें पडूं नये म्हणून संभाळावें” (१ करिंथ १०:१२). केवळ आपल्या मर्मस्थानांचीच काळजी न घेतां आपण सद्गुणांचीहि घेतली पाहिजे. पवित्र शास्त्रांतील अनेक माणसें स्वतःच्या प्रमुख गुणांवर विश्वास ठेवल्यामुळें घसरलीं आहेत. मोशाची नम्रता, दाविदाचें पावित्र्य, शलमोनाचें चातुर्य, एलीयाचें धैर्य आणि पेत्राचें धारिष्ट्य, इत्यादि प्रत्येकजण आपापल्या प्रमुख गुणावर भिस्त ठेवल्यामुळें घसरला. जितका किल्ला भक्कम तितकाच तो मिळविण्याची शत्रु शिकस्त करील. म्हणून जर आपल्याला वाटतें कीं आपण भक्कम आहोंत, कोणत्याहि मोहपाशांना सहजासहजी वळीं पडणार नाहीं, तेव्हां आपण पडूं नये याबद्दल फार काळजी घेतली पाहिजे.

(५) निद्रिस्त शिष्य (वचन ३७). पेत्र, याकोब व योहान हे प्रभूच्या रूपांतराच्या वेळीं झोपीं गेले होते. आतां ते प्रभूबरोबर गेय-शेमाने वागेत असतांहि झोपीं गेलेले दिसतात. ते दोन्हीहि प्रसंग अविस्मरणीय होते पण ते पाहण्याची संधि त्यांनीं गमाविली. कारण

काय ? तर झोप ! पेत्र झोपीं गेल्याचा तीन वेळा उल्लेख आहे. एकदां डोंगरावर, एकदां गेथशेमाने बागेत व शेवटीं तुरंगांत. ह्यांपैकीं शेवटचा प्रसंग मात्र चांगला आहे. “हेरोद त्याला बाहेर आणणार होता त्या रात्रीं पेत्र दोन वेळ्या घातलेला असा दोघां शिपायांमध्ये निजला होता. आणि पहारेकरी दरवाज्यापुढें बंदिशाळा राखीत होते ” (प्रेषित १२:६). प्रभु म्हणतो, “तुम्ही परीक्षेत पडू नये म्हणून जागृत राहा व प्रार्थना करा. ” “हे निद्रिस्ता, जागा हो व मेलेल्यांतून उठ, म्हणजे ख्रिस्त तुजवर प्रकाशेल ”

(६) दांडगाई करणारा शिष्य (वचन ४७) “पेत्रां तरवार उपसून प्रमुख याजकाच्या दासावर प्रहार केला व त्याचा कान कापून टाकिला,” असें आपण वाचतो. मग काय झालें ? “तेव्हां येशूनें म्हटलें, त्यांचें एवढें होऊं या; आणि त्यानें त्याच्या कानाला स्पर्श करून त्याला बरें केलें ” (लूक २२:५१) हा प्रभु येशूनें केलेला शेवटचाच चमत्कार. आणि त्याचें वैशिष्ट्य हें कीं, आपल्या शत्रूला बरें करण्यासाठीं त्यानें तो केला. या प्रसंगीं पेत्रां ऐहिक तरवार उपासली, परंतु पन्नासाव्या दिवशीं पवित्र आत्म्यानें पूर्ण झाल्यावर त्यानें आत्मिक तरवारीचा वापर केला. ज्यांनीं त्याचा संदेश घेतला “त्यांच्या अंतःकरणांत चुरचुर लागली, आणि ते पेत्र व इतर प्रेषित यांस म्हणाले, बंधुजनहो, आम्हीं काय करावें ? पेत्र त्यांस म्हणाला, पश्चात्ताप करा, आणि पापांची क्षमा व्हावी म्हणून तुम्ही प्रत्येकजण येशू ख्रिस्ताच्या नामांत बाप्तिस्मा घ्या; म्हणजे पवित्र आत्म्याचें दान तुम्हांला प्राप्त होईल.....आणि त्या दिवशीं सुमारे तीन हजार मनुष्यांची त्यांच्यांत भर पडली.” ऐहिक तरवारीनें पेत्रां एकच कान कापला; पण आत्मिक तरवारीनें त्यानें तीन हजार हृदये कापिलीं आणि त्यांचें तारण झालें.

(७) पळपुढा शिष्य (वचन ५०). “मग सर्व त्याला सोडून पळाले.” ते कां पळाले ? तर भीतीमुळे. “कोणी पाठीस लागलें

नसतां दुर्जन पळतात, पण धार्मिक सिंहासारखे निर्भय राहतात” (नीति २८:१). “माझ्यासारख्या मनुष्यानें पळून जावें काय ?” (नहेम्या ६:११). “कारण देवानें आपल्याला भित्रेपणाचा नव्हे, तर सामर्थ्याचा, प्रीतीचा व अनुशासनाचा आत्मा दिला आहे” (२ तीमथ्य १:७). आपण प्रभूला सोडून पळून जाण्याऐवजीं घैर्यानें त्याला घट्ट चिकटून राहावें म्हणून प्रभु आपल्याला साहाय्य करो. “माझ्या चित्ताचें आकर्षण कर, म्हणजे आम्ही तुझ्यामागून धांवत येऊं” (गीतरत्न १:४).

(८) कोंबट शिष्य (वचन ५४). “पेत्र त्याच्यामागून डुरून चालत आंत गेला, आणि कामदारांबरोबर विस्तवाजवळ त्याच्या उजेडांत शेकत बसला.” प्रभूच्या पाठीशींच राहून आपण त्याला अनुसरूं या; डुरून नव्हे. “माझ्या जिवानें तुझी कास धरिली आहे; तुझा उजवा हात मला संभाळून धरितो” (स्तोत्र ६३:८).

(९) प्रभूला नाकारणारा शिष्य (वचनें ६६-७१). प्रभु येशू ख्रिस्त हा राजाचा राजा, प्रभूचा प्रभु आहे, हें जर लोकांना ठाऊक असतें तर ते म्हणाले असते कीं, “माझा जीव परमेश्वराच्या ठायीं प्रतिष्ठा मिरवील;” “तुम्ही मजबरोबर परमेश्वराची थोरवी गा; आपण सर्व मिळून त्याच्या नामाची महती वर्णू या” (स्तोत्र ३४:२-३). राजाबरोबर चालायला कोणालाहि कमीपणा वाटत नाही. प्रतिष्ठा मिरविणाऱ्या एका माणसाबद्दल मी एक गोष्ट ऐकली. एके दिवशीं आपल्याला राजा रस्त्यावर कसा भेटला व तो आपल्याशीं कसा बोलला त्याची तो बढाई मारीत होता. राजा आपल्याशीं रस्त्यांत बोलला म्हणून लोक आपल्याला मान देतील ही त्याची कल्पना ! परंतु त्यानें ती गोष्ट संपूर्णतया सांगितली नाही, कारण “चालता हो येथून” अशा कडक शब्दांत राजानें त्याची संभावना केली होती ! असल्या प्रसंगावरून जर प्रतिष्ठा मिरवितां येत असेल तर आपण आपल्या प्रभूबद्दल किती तु. बा. ५

विशेषेकरून प्रतिष्ठा मिरविली पाहिजे? कारण तो “चालता हो” असा दरडावणीचा हुकूम देत नाही तर तो म्हणतो, “अहो कष्टी व भाराक्रांत जगहो, तुम्ही सर्व मजकडे या, म्हणजे मी तुम्हांला विश्रांति देईन” (मत्तय ११:२८). “जो मजकडे येतो त्याला मी घालविणार नाहीच” (योहान ६:३७).

(१०) शोक करणारा शिष्य (वचन ७२). “आणि त्याविषयी विचार करून तो रडला.” पश्चात्तापी हृदयाचे अश्रू होते ते! “हे देवा, भग्न व अनुत्त हृदय तू तुच्छ मानणार नाहीस.” पुनरुत्थानाच्या सकाळीं कबरेजवळचे दूत, ख्रिस्ताच्या शरीराला सुगंधी तेल लावण्यासाठी आलेल्या स्त्रियांना म्हणाले, “जा; त्याच्या शिष्यांस व पेत्राला सांगा कीं तो तुमच्यापूर्वी गालीलंत जात आहे” (मार्क १६:७). “व पेत्राला” हे शब्द पेत्राच्या कानांना किती मोड वाटले असतील! ज्या प्रभूला आपण एकदां नव्हे तीनदां नाकारिलें त्याच प्रभूनें आपला धिक्कार न करितां उलट क्षमा केलेली पाहून त्याला किती आनंद झाला असेल!

सुगंधी तेलानें ह्या अध्यायाला सुरुवात होऊन मोलवान् अश्रूंनीं तो समाप्त होतो. ह्या दहा शिष्यवर्गीपैकीं आपण कोणत्या वर्गांत मोडतो? हें पाहण्यासाठीं, त्याच्या वचनाच्या प्रकाशांत आपल्या हृदयाची परीक्षा करण्यासाठीं, तो सर्वसमर्थ देव आपल्याला साहाय्य करो.

प्रकरण ७ वे

हक्क आणि जबाबदाऱ्या

(इब्री १० व्या अध्यायावरील मनन)

इब्री लोकांस लिहिलेलें पत्र खरें पाहिलें असतां इब्री ख्रिस्ती लोकांना लिहिलेलें आहे. तें ख्रिस्ती बंधूंना उद्देशून लिहिलें आहे, हें “बंधुजनहो” ह्या संबोधनावरून स्पष्ट दिसून येतें. जे येशू ख्रिस्तामध्ये आहेत, ते सर्व ख्रिस्ती बंधुभगिनी आहेत. मला वेगवेगळ्या ठिकाणीं नेहमीं जावें लागतें, तेव्हां प्रभूच्या अनेक देशीय लोकांच्या सहभागितेचा आस्वाद मला चाखायला मिळतो. आम्ही जन्मानें निरनिराळ्या वंशाचे व निरनिराळ्या बेशाचे असलों तरी पुनर्जन्मानुळें आम्ही सर्व ख्रिस्ती बांधव म्हणून कुपेंत एक होतो. मी बोर्निओमध्ये असतां एकदां एक स्त्री मला भेटली. तिच्या गळपट्टीवर “एस्” (S) हें इंग्रजी अक्षर काढलें होतें आणि त्यावरून मी चटकन् ओळखलें कीं, ती मुक्ति-फौजेची सैनिक असावी. मला तिची भाषा येत नव्हती किंवा तिला माझी भाषा येत नव्हती परंतु मी तिच्याशीं हस्तांदोलन करून म्हटलें, “हाल्लुया,” आणि तिनें म्हटलें “आमेन”. भाषेवांचून आमच्या भावना एकमेकांना कळल्या आणि आम्ही दोघेजण एकाच कुटुंबांतील आहों ही आम्हांला जाणीव झाली.

“बंधुजनहो, परमपवित्रस्थानांत प्रवेश करण्याचें आपल्याला धैर्य (हक्क) आहे” (वचन १९). त्या प्रियकरामध्ये आपला स्वीकार झाला आहे असा त्यामध्ये आपला भरंवसा आहे. “आपल्याला दया प्राप्त व्हावी आणि गरजेच्या वेळीं साहाय्य होण्यासाठीं कृपा मिळावी, म्हणून आपण धैर्यानें कृपेच्या राजासनाजवळ” जाऊं शकतो. आमच्या नीतिमत्त्वानें किंवा सत्कृत्यांनीं नव्हे तर “येशूचें, रक्त” आमच्या

देवावरोबरीच्या सहभागितेचा पाया असून आपल्याला त्याच्या समक्षतेत राहण्याचें धैर्य आहे म्हणून देवाला धन्यवाद असो.

पवित्र शास्त्रांत “रक्त” हा शब्द ४२७ वेळां आलेला आहे. एका रविवारची गोष्ट मला आठवते. मीं एका आगबोटीवर असतांना तेथें उपदेश केला. उपासना संपल्यावर एक स्त्री माझ्याकडे येऊन म्हणाली, “मि. वाँग, तुमचा उपदेश चांगला झाला परंतु तुमचें म्हणणें मला पटत नाही. तारण केवळ ख्रिस्ताच्या रक्ताकडूनच कां व्हावें हें मला कळत नाही.” मीं तिला उलट प्रश्न केला, “मग कशानें तारण होईल असें तुम्हांला वाटतें?” तिनें उत्तर दिलें, “प्रीतीनें, कारण देवानें जगावर एवढी प्रीति केली कीं, आपला नाश होऊं नये, तर सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावें.” अशा रीतीनें योहान ३:१६ या शास्त्रवचनाचा आरंभ आणि शेवट तिनें म्हणून दाखविला, परंतु गाभा मात्र पार छोटून टाकिला. मीं तिला निर्गम १२:१३ ची आठवण करून दिली आणि म्हटलें, “ह्या वचनांत ‘मी जेव्हां रक्त पाहीन तेव्हां तुम्हांस ओलांडून जाईन’ असें लिहिलें आहे. तुमची समाजसेवा किंवा तुमचा दयाळूपणा पाहून तुम्हांस ओलांडून जाईन, असें नाही तर ‘रक्त पाहीन’ तेव्हां.”

“जो आपल्यावर प्रीति करितो, ज्यानें स्वरुघिरानें तुम्हांआम्हांला आपल्या पातकांपासून मुक्त केलें” असें प्रभु येशूविषयीं म्हटलें आहे. प्रीति आणि रक्त ह्यांचा संबंध देवानें जो जोडिला आहे तो मनुष्यानें तोडूं नये. आपल्याला सर्व पापांपासून शुद्ध करणाऱ्या व परमपवित्र-स्थानांत प्रवेश करण्याचा हक्क मिळवून देणाऱ्या येशूच्या रक्तावडळ आपण परमेश्वराचें उपकारस्मरण केलें पाहिजे. आपण नवी उत्पत्ति आहों, आपण जीवनाच्या नाविन्यांत वागणूक करतो; आणि हा “नवीन व जीवनयुक्त मार्ग” येशू ख्रिस्तानें आपल्यासाठीं उघड-लेला आहे.

“आणि आपल्याकरितां देवाच्या घरावर एक थोर याजक आहे” (वचन २१). इव्री लोकांस लिहिलेल्या पत्राचा मुख्य विषय म्हणजे येशू ख्रिस्ताचें याजकत्व. “आपण स्वीकारलेल्या धर्माचा प्रेषित व मुख्य याजक येशू याजकडे लक्ष लावा,” अशी सूचना आपल्याला ३:१ या ठिकाणी दिलेली आढळते. आपला थोर याजक येशू ख्रिस्त व जुन्या करारांतील अनेक याजक यांची तुलना मोठी मनोरंजक होईल. प्रथमतः, जुन्या करारांतील याजक हे केवळ मानव होते, परंतु येशू ख्रिस्त हा देवाचा पुत्र आहे. मत्तयकृत शुभवर्तमानाच्या पहिल्या तिन्ही अध्यायांच्या उत्तरार्धात प्रभु येशू ख्रिस्ताला एक एक अशीं तीन विशिष्ट नांवें दिलेली आहेत. “त्यानें त्याचें नांव येशू ठेविलें” (१:२५). आपण त्याला ह्या नांवानें ओळखितों कारण “तोच आपल्या लोकांस त्यांच्या पापांपासून तारील.” “त्याला नासोरी म्हणतील” (२:२३). जगानें त्याला ह्या नांवानें संबोधिलें. “हा माझा पुत्र, मला परमप्रिय, याजवर मी संतुष्ट आहे” (३:१७). येशू देवाचा पुत्र आहे अशी खुद्द देववाणीनें त्याजविषयीं साक्ष दिली आणि हाच येशू, देवाचा पुत्र, आमचा थोर याजक आहे.

दुसरें असें कीं, जुन्या करारांतील याजक लेव्यांच्या संप्रदायाचे होते; तर “प्रभु येशू ख्रिस्त मलकीसदेकाच्या संप्रदायाप्रमाणें युगानुयुग याजक” आहे (५:६). तिसरी गोष्ट, जुन्या करारांतील याजकांना लोकांच्या पापांसाठीं प्रायश्चित्तार्पणें करण्यापूर्वीं स्वतःच्या पापांसाठीं देवाला अर्पण करावें लागत असे, परंतु येशू ख्रिस्त जो “पवित्र साच्चिक, निर्मळ, पापी जनांपासून वेगळा आहे त्याला त्या प्रमुख याजकांप्रमाणें पहिल्यानें स्वतःच्या पापांसाठीं, मग लोकांच्या पापांसाठीं प्रतिदिवशीं यज्ञ करण्याचें अगत्य नाहीं; कारण त्यानें स्वतःला अर्पिल्यानें तें अर्पण एकदांच करून ठेविलें आहे” (७:२६-२७). चौथी गोष्ट, जुन्या करारांतील याजकांना “नेहमी टिकून राहण्यास मृत्यूचा अडथळा

असल्यामुळे पुष्कळ याजक होऊन गेले; पण हा युगानुयुग राहणारा असल्यामुळे याचे याजकपण अटळ आहे. ह्यामुळे त्याच्याद्वारे देवाजवळ जाणाऱ्यांस हा पूर्णपणे तारण्यास समर्थ आहे; कारण त्यांच्यासाठी मध्यस्थी करण्यास हा सर्वदा जिवंत आहे ” (७:२३-२५). पांचवी गोष्ट, जुन्या करारांतील याजक बैलांचे व बकऱ्यांचे रक्त अर्पण करित, परंतु येशूने स्वतःचाच “ याहून चांगला यज्ञ ” केला. “ बैलांचे व बकऱ्यांचे रक्त ह्यांच्यायोगे पापे दूर व्हावीं हें अशक्य आहे ” (१०:४), परंतु येशू ख्रिस्त “ जगाचे पाप हरण करणारा देवाचा कोंकरा ” आहे. “ त्याने स्वतः तुमचीं आमचीं पापे स्वदेहाने वाहून खावावर नेली ” (१ पेत्र २:२४).

सहावी गोष्ट, जुन्या करारांतील याजक “ जे यज्ञ पापे दूर करावयाला कदापि समर्थ नाहीत तेच यज्ञ वारंवार करित ” असत, परंतु येशू ख्रिस्ताने “ पापांबद्दल सार्वकालिक असा एकच यज्ञ ” अर्पण केला (१०:११-१२). “ पूर्ण झाले आहे, ” असे वधस्तंभावर प्राण सोडतांना तो मोठ्याने आरोळी मारून म्हणाला. सातवी गोष्ट, “ प्रत्येक याजक प्रतिदिवशी सेवा करित उभा असतो. ” पवित्रस्थानांत खुर्ची वगैरे कांहीं नव्हती, परंतु येशू “ पापांबद्दल सार्वकालिक असा एकच यज्ञ अर्पून देवाच्या उजवीकडे बसला आहे. ” याजक “ उभा ” राही, म्हणजे त्याचे कार्य संपले नव्हते असा याचा अर्थ आहे. परंतु येशू ख्रिस्ताने परिपूर्ण असे कार्य केले. तो “ देवाच्या उजवीकडे बसला आहे. आणि तेव्हापासून आपले वैरी आपले पादासन होत तोपर्यंत वाट पाहत आहे ” (१०:१२-१३). आठवी गोष्ट, जुन्या करारांतील याजक पार्थिव मंडपामध्ये सेवा करित असत, परंतु “ हातांनी केलेले पवित्रस्थान यांत ख्रिस्त गेला नाही, तर आपल्यासाठी देवासन्मुख उभा राहण्यास स्वर्गांत गेला ” (९:२४). नववी गोष्ट, जुन्या करारांतील प्रमुख याजक परमपवित्रस्थानांत

यज्ञार्पण करून बाहेर येत असे, तेव्हा लोकांपुढे उभा राहून तो येणे-प्रमाणे त्यांना आशीर्वाद देई, “परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो व तूही संरक्षण करो; परमेश्वर आपला मुखप्रकाश तुजवर पाडो व तुजवर कृपा करो; परमेश्वर तुजकडे प्रसन्नमुख करो आणि तुला शांति देवो.” हा आशीर्वाद दिल्यावरच त्याचे काम संपे (गणना ६:२४-२६). प्रभु येशू ख्रिस्त, आपला थोर प्रमुख याजक स्वर्गातून परत येईल, परंतु आपली याजकीय वस्त्रे काढून तो राजकीय वस्त्रे परिधान करील. तो आपल्याला केवळ आशीर्वाद देईल असे नव्हे तर तो आम्हांस आपल्या-जवळ घेईल (योहान १४:३).

“आपल्याकरिता देवाच्या घरावर असा एक थोर याजक आहे”. आपला कैशरी म्हणून तो देवाजवळ आमच्यासाठी रदबदली करतो, तो आमचे साहाय्य करतो. तो मध्यस्थी करावयास समर्थ आणि लायक आहे. तो आमच्या गरजा देवापुढे मांडण्यास समर्थ आहे. ज्या तारणान्याने पापांच्या अपराधांपासून आपल्याला सोडविले आणि देवाशी आपला समेट घडवून आणला तोच येशू आता आपला थोर प्रमुख याजक असून आपल्याला पापांच्या सत्तेपासून सोडवितो. आणि आपल्याला पापांच्या सान्निध्यातून देखील सोडविण्यास तो पुनरपि येईल.

आपण ख्रिस्ती असल्यामुळे आपल्याला मिळालेले अलौकिक हक आपण पाहिले आहेत. आता आपल्या जबाबदाऱ्या कोणत्या आहेत, हेहि आपण पाहू. “आपण स्वऱ्या अंतःकरणाने ... .. जवळ यावे” (वचन २२), ही आपली देवाबद्दलची जबाबदारी आहे. “विश्वासाच्या पूर्ण स्त्रात्रीने जवळ यावे” (वचन २२), आणि “आपल्या आशेची कबुली अढळ राखावी” (वचन २३), ही आपली विश्वासासंबंधीची जबाबदारी आहे. तसेच “प्रीति व सत्कर्म करावयास उत्तेजन येईल असे एकमेकांकडे लक्ष द्यावे” (वचन २४), ही आपली विश्वसनाऱ्या

बंधूसंबंधीची जबाबदारी आहे. आणि “ आपण कित्येकांच्या चाली-प्रमाणें आपलें एकत्र मिळणें सोडूं नये ” (वचन २५), ही आपली मंडळीसंबंधीची जबाबदारी आहे.

“ आपण जवळ यावें. ” आजकालचे दिवस धकाधकीचे व धांवपळीचे आहेत. पुष्कळदा आपण क्षुल्लक गोष्टींकरितां व्यर्थ धांवपळ करितों, आणि जी एकच गोष्ट महत्त्वाची आहे तिला मात्र फाटा देतो. आपण देवाजवळ गेलों तर तो खात्रीने आपल्याजवळ येईल (याकोब ४:८). “ परमेश्वराजवळ मीं एक वरदान मागितलें, त्याच्या प्राप्तीसाठीं मी झटेन; तें हें कीं, माझ्या सर्व आयुष्यभर परमेश्वराच्या मंदिरीं माझी वस्ती व्हावी, म्हणजे मी परमेश्वराचें मनोहर रूप पाहत राहीन व त्याच्या पवित्र स्थानीं ध्यान करीन ” (स्तोत्र २७:४). आपण देवासमीप कसें जाऊं ? कोणत्या उपायांनीं आपल्याला त्याचा सहवास लाभेल ? तर शास्त्रवाचन व प्रार्थना, यांच्याचद्वारे ! कोणाहि स्वयं श्रिंस्ती व्यक्तीनें रोजच्या शास्त्रवाचनाचें महत्त्व विसरावें असें न होवो ! “ ते शास्त्रांत प्रतिदिवशीं शोध करीत गेले ” असें आपण बिरुया येथील लो कांबडल वाचतो (प्रेषित १७:११). त्यांतील “ प्रतिदिवशीं ” या शब्दावर मला अधिक जोर द्यावासा वाटतो. आठवड्यांतून एकदां पवित्र शास्त्र वाचलें तर तें जड पडेल व कोटून सुरुवात करावी हेंहि कळणार नाही. पण तें “ प्रतिदिवशीं ” वाचलें तर त्याचें मुळीच ओझें वाटणार नाही.

पुढील उदाहरणानें हें अधिक स्पष्ट होईल. चीनमधलें सेडवळ स्त्रिया फार उद्योगी असतात. त्या मोठ्या पहाटें उठून घराचीं कामें करितात, आपल्या मुलांची व घराच्या गुंरांची काळजी घेतात. नंतर त्या शेतांत काम करावयास जातात व बाजारांत देखील जातात. ह्या सर्व व्यापांतून पोषाखादि बाबतींत लक्ष द्यायला त्यांना कचित्च वेळ मिळतो. आपले केस विंचरायला त्यांना आठवड्यांतून कधीं कधीं एकदांच सवड होते.

म्हणून त्या केस विंचरून लागतात तेव्हा त्यांना केसांच्या गुंतावळींचा इतका त्रास होतो की, आपल्या डोक्याचें कातडें ओढून निघतें कीं काय असें त्यांना वाटतें. पण या खेडवळ स्त्रिया शहरांत गेल्या तर शहरी स्त्रिया केस रोज विंचरतांना पाहून त्या सुटकेचा निश्वास टाकून म्हणतात, “आम्ही आठवड्यांतून एकदांच केस विंचरतो तरी आम्हांला किती त्रास होतो, आणि या शहरांतील स्त्रियांना तर दररोज असा त्रास सहन करावा लागतो. त्यांच्यापेक्षां आम्ही खरोखरच किती भाग्यवान !”

“आपल्या आशेची कबुली अढळ राखावी.” प्रेषित पौल म्हणाला, “बंधनें व संकटें माझी वाट पहात आहेत, आणि पवित्र आत्मा याची मला नगरोनगरीं साक्ष देत आहे.” पण पौल त्यामुळे डगमगला नाहीं. त्याचा अनेक वेळां अनन्वित छळ झाला पण त्यांताहि तो अढळ राहिला. तो करिंथकरांस लिहितो, “यास्तव माझ्या प्रिय बंधूनों, स्थिर व अढळ असा.” आपण “आपल्या आशेची कबुली अढळ” राखूं या. “आपल्या विश्वासाची कबुली अढळ राखावी”. आशा आणि विश्वास जवळ जवळ सारखी आहेत. त्यांतील फरक सांगणें केव्हां केव्हां अशक्य होतें. “विश्वास हा अपेक्षित (आशेच्या) गोष्टींविषयींचा भरंवसा आहे” असें इब्री लोकांस लिहिलेल्या पत्राच्या ११ व्या अध्यायांत म्हटलें आहे. “आपण आपल्या आशेसंबंधी भरंवसा व आपला अभिमान शेवटपर्यंत दृढ राखावा” (इब्री ३:६) असेंहि आपल्याला सांगितलें आहे. आशा ही एक फारच चांगली गोष्ट आहे. १ थेस्सल ५:८ या ठिकाणीं तिला शिरस्त्राण म्हटलें आहे—“तारणाची आशा हें शिरस्त्राण घालावें.” तसेंच इब्री ६:१९ मध्ये तर तिला नांगर म्हटलें आहे—“ती आशा आपल्याला जिवाचा अचल, बळकट नांगर अशी आहे”. शिरस्त्राण डोक्यावर धारण करावयाचें असतें आणि नांगर समुद्रतळीं टाकावयाचा असतो. लढाईच्या प्रसंगीं शस्त्रधार्वांपासून डोक्याचें संरक्षण व्हावें

म्हणून शिरस्त्राण उपयोगी, तर तुफानांपासून बोटीचा बचाव व्हावा म्हणून नांगराचा उपयोग करण्यांत येतो. आणि हळीचे दिवस तर लढाईचे व वादळाचे आहेत म्हणून आपण त्या थोर आशेवद्दल देवाचे किती ऋणी आहोत !

एका जहाजाच्या कप्तानाला एकाने विचारिले, “ वादळ झाले तर तुम्ही काय कराल ? ” “ मी नांगर टाकीन ” कप्तानाने म्हटले. “ समजा, दुसरे वादळ झाले तर ? ” “ मी दुसरा नांगर टाकीन, ” “ माफ करा, पण समजा आणखी एक वादळ झाले तर ? ” “ तर मी आणखी एक नांगर टाकीन ” कप्तान थंडपणे उत्तरला. “ पण कायहे कप्तानसाहेब, एकाच जहाजांत तुम्हांला इतके नांगर कसे काय मिळणार ? ” “ मग एकाच वेळी तीनचार वादळे तरी कशी होतील ? ” कप्तानाने उलट प्रचंडा केली. होय, प्रत्येक वादळाला एकच नांगर पुरे. आपला नांगर खात्रीचा व बळकट आहे, शिवाय आपला कप्तान येशू ख्रिस्त आहे. असा कोणताहि प्रसंग नाही की, त्यांत त्याला तोंड देण्यास तो असमर्थ ठरतो. ह्याबद्दल देवाची स्तुति असे !

“ प्रीति व सत्कर्म करवयास उत्तेजन येईल असे एकमेकांकडे लक्ष द्यावे, ” गर्व आणि मत्सर वाटण्यासाठी नव्हे. माझ्याच इच्छेप्रमाणे सर्व कांहीं व्हावे ह्या आत्मवातकी वृत्तीचे आपण संपूर्णपणे निर्मूलन केले पाहिजे. आपलीच इच्छा साधण्यासाठी नव्हे तर देवाचे गौरव व्हावे आणि आत्म्यांचे तारण व्हावे ह्यासाठी आपण एकजुटीने कार्य करावे. कोणीच परिपूर्ण नाही; सर्वांमधील प्रवीण असा कोणीहि नाही, म्हणून एकमेकांच्या गुणावगुणांकडे दुर्लक्ष करून आपण सर्वजण देवाच्या गौरवार्थ झटू या. दोन माणसे होती — एक अंधळा तर दुसरा लंगडा. एकमेकांपासून वेगळे झाल्यास ते अगदी असाहाय्य व लाचार होते. परंतु कोणतेहि कार्य करण्यांत त्यांचा समसमान वांटा असे. म्हणून कोणत्याहि एका माणसाइतके ते परिपूर्ण होते. अंधळा

लंगड्याला पाठीवर घेई कारण त्याचे पाय घडघाकट होते, आणि लंगडा अंधळ्याच्या पाठीवर बसून त्याला वाट दाखवी. कोठे जायूचें, कोठे वळावयाचें व कोठे थांबायचें वगैरे तो त्याला सांगे. देवाच्या द्राक्षमळ्यांत काम करण्यासाठीं ह्या दोन माणसांकडून सहकार्याचा किती चांगला धडा आपल्याला मिळतो !

आतां आपल्या मंडळीसंबंधी आपली कोणती जबाबदारी आहे हें आपण पाहू. “आपण कित्येकांच्या चालीप्रमाणें आपलें एकत्र मिळणें सोडूं नये.” आजकाल बरेच लोक उपासनेसाठीं मंदिरांत येत नाहीत, म्हणून मंदिरें अर्धीअधिक रिकामीच राहतात. अमेरिकेंतील एक पाळक मला म्हणाले, “मि. वाँग, आजकाल उपासना चालविणें हें एक मोठें कठीण काम होऊन बसलें आहे, कारण प्रार्थनेला न येण्यासाठीं लोक नेहमीच कोणत्या ना कोणत्या सबबी दाखवितात. आज काय तर फारच थंडी पडली आहे बुवा, म्हणून अशा थंडीत उपासनेला कोण जातो ? उद्यां उकाढाच फार होत आहे म्हणून घरीच बसलेलें बरें ! एखाद्या दिवशीं हवा इतकी सुंदर पडलेली असते कीं, ते म्हणतात, अशा वेळीं समुद्रकिनारीं फिरण्यांतच खरी मौज. यदाकदाचित् जर कोणाचें थोडेसें डोकें दुखत असलें तर मग त्याला फारच मोठी सबब मिळाली ! त्यांतल्या त्यांत आजकाल बहुतेकांजवळ रेडिओ असतो. कळ फिरविल्याबरोबर त्यांना उपदेश ऐकतां येतो तर उपासनामंदिरां जाण्याचा खटाटोप कोण करणार !” पाळकाला भेटण्याच्या ऐवजीं, कांहींजण पत्र लिहूनच मंडळीचे सभासद् होण्याची इच्छा व्यक्त करितात. एकांनें तर असें सुचविलें आहे कीं, लोकांनीं बाप्तिस्मा घेण्यासाठीं देखील उपासनामंदिरांत जाण्याची गरज नाही; त्यांनीं फक्त आपले फोटो पाठवावेत व पाळकांनीं त्यांच्यावर पाणी शिंपडावें !

“एकमेकांस बोध करावा; आणि तो दिवस जवळ येत आहे हें तुम्ही पाहतां म्हणून विशेषेंकरून करावा.” “तो दिवस” म्हणजे

प्रभु येशूच्या पुनः येण्याचा दिवस झपाट्याने जवळ येत आहे असे वाटते. कोणतीही उपासना अखेरीची ठरण्याचा संभव आहे. येशू ख्रिस्त हा आपल्यासाठी पापार्पण झाला आणि त्याच्याच अमोल रक्ताद्वारे आपण परमपावित्रस्थानांत प्रवेश करू शकतो हे ह्या दहाव्या अध्यायांत दाखविलेले आहे. त्याचप्रमाणे, तो देवाच्या घरावर आपला प्रमुख याजक असा आहे, हेहि दाखविलेले आहे, आणि “तो दिवस” येताच तो राजांचा राजा म्हणून आपल्या दूतांसमावेत मोठ्या वैभवाने परत येईल.

प्रकरण ८ वें विश्वासाद्वारे विजय होतो

(९ इतिहास २०)

या अध्यायांतील कांहीं प्रमुख शब्दांवर आपण मनन करूं. ते शब्द म्हणजे अडचण, प्रार्थना, आश्वासन, स्तवन, शासन, धन व सात्वत.

(१) अडचण. त्यावेळीं राष्ट्राची स्थिति आणीबाणीची होती. तीन शत्रू एकाच वेळीं यहोशाफाटावर चालून आले होते:— “यानंतर मवाची व अम्मोनी आणि त्यांच्याबरोबर मऊन्यांतले कित्येक लोक युद्ध करावयास यहोशाफाटावर चालून आले..... यहोशाफाटास धाक पडला व तो परमेश्वराला शरण जाण्याच्या मार्गास लागला ... .. यहुदी लोक यहुदाच्या सर्व नगरांतून परमेश्वराचा धावा करण्यास आले ” (वचने १-४).

ख्रिस्ती या नात्याने आपल्यालाहि तनि शत्रू आहेत, म्हणजे जग, देहस्वभाव आणि सैतान. देहस्वभाव हा आपल्या अंतःकरणांत असलेला शत्रू, जग हा सर्व बाजूला असलेला शत्रू आणि सैतान हा आपल्या वरती आणि खाली असलेला शत्रू, असे आहे. सैतानाला “अंतरिक्षाचा राज्याधिपति” म्हटलेलें असून तो अगाध कूपांतून आलेला आहे. पण “जगांत जो आहे त्यापेक्षां तुम्हांत जो आहे तो मोठा आहे” म्हणून देवाची स्तुति असो. येशू ख्रिस्त सदैव जेता आहे.

माझ्या देशांतील विद्यार्थ्यांमध्ये मी काम करीत असतो. बहुधा ते मला विचारितात, “देवानें सैतानाला कां निर्माण केले ?”

मी त्यांना सांगतो, “सैतानाला देवानें सैतान म्हणून उत्पन्न केलेलें नाहीं. तो देवदूत होता आणि गर्वामुळे त्याचें पतन झालें.”

ते विचारितात, “मग देव सैतानाचा नाश कां करित नाही ?”

मी उत्तर देतो, “वेळ आल्यावर सैतानाला बांधून अगाधकूपांत एक हजार वर्षे बंद करून ठेवण्यांत येईल.”

ते पुढे विचारितात, “पण सैतानामुळे जगांत हा सारा त्रास उद्भवतो तर देव त्याला आतांच कां बांधून ठेवीत नाही ?”

मी त्यांना सांगतो, “तें कांहीं मला माहीत नाही; तें रहस्य केवळ देवालाच माहीत आहे. पण मी तुम्हांला एक गोष्ट सांगतो. तुमच्या प्रश्नाचें उत्तर तुम्हांला कदाचित् ह्या गोष्टींत सांपडे. एकदां कांहीं कोळी लोक समुद्रांत मासे धरावयाला गेले. होडी माशांनीं भरून गेल्यावर ते किनाऱ्याला आले. त्यांनीं होडी रिकामी केली. परंतु होडी गच्च भरून गेल्यामुळे माशांना हालचाल करितां आली नाही आणि त्यामुळे त्यांचा ताजेपणा नष्ट झाला होता. दुसऱ्या खेपेस पकडलेल्या माशांमध्ये इतर माशांवर. उपजीविका करणारा “कॅट-फिश” जातीचा मासा होता. ता सर्वांना मारीत असल्यामुळे सर्व माशांची जीव वांचविण्याची सारखी धडपड चालू हाता. त्याचा परिणाम असा झाला की, सर्व मासे ताजे राहिले. त्यानंतर मात्र कोळी लोक त्या जातीचा एक मासा पकडलेले मासे जिवंत व ताजेतवाने राहावे म्हणून त्यांच्यांत मुद्दाम सोडूं लागले. त्याचप्रमाणे सैतान हा देवाचा “कॅट-फिश” असावा असें मला वाटतें. ता नसता तर आपल्याला देवाच्या शस्त्रसामुग्रीची व जागृत राहून प्रार्थना करण्याची आवश्यकता भासली नसती, आणि त्यामुळे आपला ताजेपणा नष्ट झाला असता.” कोणत्याहि परिस्थितीसाठीं देवानें प्रभु येशू ख्रिस्तामध्ये पुरवठा केलेला आहे म्हणून त्याला धन्यवाद असो !

(२) प्रार्थना. आपल्यावर कांहीं संकट येतें, तेव्हां आपल्यापुढें दोन मार्ग असतात. पहिला म्हणजे आपल्या मित्रांना त्याविषयीं सांगणें

आणि दुसरा म्हणजे आपला दुःखभार देवावर टाकणें. हा दुसराच मार्ग उत्तम हें आपल्याला माहीत असतांहि आपण बहुधा त्या पहिल्या मार्गाचेंच अवलंबन करतो. पण यहोशाफाटाकडे पाहा. त्यानें किती सुंदर प्रार्थना केली ! त्या प्रार्थनेच्या सुरुवातीस तो परमेश्वराला अनेक प्रश्न विचारतो : “हे आमच्या पूर्वजांच्या देवा, परमेश्वरा, तूं स्वर्गीचा देव आहेस ना ! राष्ट्रांच्या सर्व राज्यांवर तूंच शास्ता आहेस ना ! हे आमच्या देश, तूं या देशाच्या रहिवाऱ्यांस आपल्या इस्त्राएल प्रजेपुढून घालवून देऊन हा देश तुझा मित्र अब्राहाम याच्या वंशजांस कायमचा दिला आहे ना ? ” (वचन ७). हे प्रश्न शंकेखोरपणानें विचारलेले नाहींत; ते देवाची आणि त्याच्या सामर्थ्याची महति गाणारे आहेत. आणि त्याबरोबरच लोकांचें अज्ञान व दुबळेपणा त्याद्वारें व्यक्त केलेलें आहे “हे आमच्या देवा तूं त्यांचें शासन करणार नाहींस का ? कारण आमच्यावर चालून आलेल्या या मोठ्या समूहाशीं सामना करण्यास आम्हांस ताकद नाहीं; आम्हीं काय करावें तें आम्हांस सुचत नाहीं; पण आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत. ” यहोशाफाटाची ही प्रार्थना अगदी थोडक्यांत पण मुद्देसुद्द अशी आहे. त्यानंतर काय करावयाचें तें तां देवाला सांगत नाहीं तर सर्व कांहीं देवावर सोंपवून देतो.

नव्या करारांत, उत्तर मिळालेल्या दोन विशेष प्रार्थना नमूद केलेल्या आहेत आणि त्या दोन्ही मत्तयकृत शुभवर्तमानांत आढळतात. पहिली कनानी स्त्रीची प्रार्थना :- “प्रभुजी मला साह्य करा” (१५:२५); आणि दुसरी पेत्राची :- तो जेव्हां पाण्यांत बुडूं लागला तेव्हां त्यानें प्रार्थना केली, “प्रभुजी मला वांचवा” (१४:३०). पेत्रानें प्रार्थनेला लांबलचक पुस्ती जोडली असती तर “आमेन” म्हणण्याअगोदरच त्याची समुद्रतळाशीं रवानगी झाली असती ! आपणहि अशी आटोपशीर प्रार्थना करावयास शिकलें पाहिजे. बारावें वचन मला फार आवडतें, “पण आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.”

तसेंच “माझे नेत्र परमेश्वराकडे नित्य लागले आहेत; तो माझे पाय जाळ्यांतून सोडवील” (स्तोत्र २५:१५).

पश्चिम चीनमधील कान्सू प्रांतांतून मी प्रवास करीत असतां घोड्या-वरून नदीपार जाण्याचा प्रसंग मला एकदां आला. तेथें होडी किंवा नाव नव्हती. माझ्याबरोबर प्रवास करणारे मिशनरी बंधू मला म्हणाले, “मि. वाँग, तुम्ही आपली नजर वर लावा, खाली पाहूं नका; खाली पाहिलें तर, तुम्हांला तोल सांभाळतां येणार नाही आणि तुम्ही नदींत पडाल.” हें ऐकून मी आकाशाकडे जी नजर लाविली ती पैलतीरीं सुखरूप पोहचेंपर्यंत ! “आपण आपल्या विश्वासाचा उत्पादक व पूर्ण करणारा येशू याजकडे पहात असावे” हा धडा मी तेथें शिकलों. आपण सभोंवतालच्या किंवा स्वतःच्या परिस्थितीकडे पाहूं लागलों तर आपल्या पदरीं निराशाच येईल. “आमचे डोळे तुजकडे लागले आहेत.”

(३) आश्वासन. “तेव्हां सर्व यहुदी आपलीं मुलेंवाळें व स्त्रिया यांसह परमेश्वरासन्मुख उभे राहिले” (वचन १२-१३). प्रार्थनेनंतर चरीं न परततां ते तेथेंच उभे राहिले. किती मनोवेधक व भव्य दृश्य असेल तें ! ते देवासमोर कां उभे राहिले ? कारण प्रार्थनेच्या उत्तराची ते वाट पाहत होते. आपली देखील तशीच अपेक्षा असली पाहिजे. देवाकडून आपल्या प्रार्थनेच्या उत्तराची आपण अपेक्षा केली पाहिजे. एकदां नुकत्याच ख्रिस्ती झालेल्या एका तरुणाला उपासनेंत प्रार्थना करावयास सांगितलें. त्यानें त्यापूर्वीं समाजांत कधीहि प्रार्थना केली नव्हती आणि प्रार्थनेचा शेवट कसा करावा हें त्याला माहीत नव्हतें. तेव्हां त्यानें पुढील शब्दांत प्रार्थनेचा शेवट केला, “प्रभु येशू, आम्ही उत्तराची वाट पहात आहोंत.” मला वाटतें त्यानें फारच सुंदर प्रकारें प्रार्थनेचा शेवट केला. आपण हे शब्द प्रत्यक्ष म्हटलें नाहीं तरी चालेल परंतु आपण उत्तराची आतुरतेनें वाट पाहत असावी.

अर्थात् परमेश्वराने यहोशाफाटाला त्याच्या प्रार्थनेचे उत्तर दिले आणि त्याबरोबर एक महान् आश्वासनहि दिले. आपण पुढे वाचू की, यहजीएलाच्या ठायीं परमेश्वराचा आत्मा उतरला आणि तो म्हणाला, “अहो सर्व यहूद्यांनो,... तुम्ही सगळे ऐका; परमेश्वर तुम्हांस सांगत आहे की, हा मोठा समुदाय पाहून घाबरून नका, कचरून नका; कारण युद्ध तुमचें नव्हे, देवाचें आहे” (वचन १५). “घाबरून नका,” किंवा “कचरून नका,” हे शब्दप्रयोग पवित्र शास्त्रांत सुमारे तीनशें पासष्ट वेळां आढळून येतात. एका वर्षीत तीनशें पासष्ट दिवस असतात, म्हणजे एका दिवसाला एक एक वचन आहे. “देवाने आपल्याला भिन्नपणाचा नव्हे, तर सामर्थ्याचा, प्रीतीचा व अनुशासनाचा आत्मा दिला आहे” (२ तीमथ्य १:७).

“उद्यां त्यांच्याशीं सामना करावयास जा” (वचन १६). “उद्यां त्यांजवर चाल करून जा, कारण, परमेश्वर तुमच्या बरोबर आहे” (वचन १७). आपली वृत्तपत्रें आपल्याला फार तर आजची ताजी बातमी देतात; परंतु देवाचें वचन आपल्याला उद्यांचीहि बातमी कळवितें. असल्या विजयी “उद्यां” बद्दल देवाला धन्यवाद असो. “रात्रौ विलापानें बिऱ्हाड केलें तरी प्रातःकाळीं हर्षध्वनि होतो” (स्तोत्र ३०:५). आपला भविष्यकाळ उज्ज्वल आहे; त्याकडे आपण आशेनें पाहूं या. आज कदाचित् तुंबळ युद्ध असेल; पण उद्यां विजय मिळेल. परंतु जगाचा “उद्यां” काय आहे ?- “चला, आपण खाऊं पिऊं, कारण उद्यां मरावयाचें आहे” (१ करिंथ १५:३२).

देवानें दिलेल्या अद्भुत आश्वासनावद्दल त्याची स्तुति असो कीं जीवनांत केवढा मोठा विजय प्राप्त होतो ! कदाचित् तुम्ही फ्रान्सिस रिडली हॅवरगेल् ह्या महान् कवियत्रीची गोष्ट ऐकली असेल. स्वभावानें ती अतिशय तापट. एके दिवशीं ती फारच संतापली. आपलें पाप कळून आल्यावर ती देवाला अनन्यभावे शरण गेली, आणि तिनें तु. वा. ५

प्रार्थनेमध्ये आपल्या अशक्तपणाची कबुली दिली. त्यावेळेस तिचे लक्ष परमेश्वराने मोशाला दिलेल्या महान् आश्वासनाकडे लागले:- “जे मिसरी लोक तुम्ही आज पाहत आहा ते पुनः कधीहि तुमच्या नजरेस पडावयाचे नाहीत.” परमेश्वराने मोशाला दिलेल्या ह्या आश्वासनांत तिला तिच्या कळकळीच्या प्रार्थनेचे उत्तर सांपडले आणि “पुढे ती आम्हांला कधीहि संतापलेली दिसली नाही,” अशी तिच्या स्नेह्यांनी साक्ष दिली. आपणां सर्वांचे कोणी ना कोणी “मिसरी लोक” असतील, परंतु परमेश्वराने आश्वासन दिले आहे की, “ते पुनः कधीहि तुमच्या नजरेस पडावयाचे नाहीत.” “परमेश्वर जो आमचा देव त्याचा प्रसाद आम्हांवर होवा,” ही मोशाने केलेली प्रार्थना मी नेहमी करतो. आमच्या ठायी असलेला परमेश्वराचा प्रसाद इतरांना दिसो.

(४) स्तवन. “सैन्याबरोबर बाहेर जातांना, परमेश्वराचा धन्यवाद करा, कारण त्याची दया सनातन आहे, हें स्तोत्र पावित्र्याने मंडित होऊन गावें म्हणून त्याने प्रजेचा सल्ला घेऊन कित्येकांस त्या कामी नेमिले ” (चन २१). शत्रूवर मिळविलेल्या तीन अद्भुत विजयांचे रोमहर्षक वृत्तांत पवित्र शास्त्रांत नमूद केलेले आहेत. पहिला म्हणजे इस्राएलाने अमालेकावर मिळविलेला विजय. तेव्हां मोशाने यहोशवास सांगितले आपल्यांतले कांहीं पुरुष निवडून काढ आणि जाऊन अमालेकाशी युद्ध कर; उद्यां मी देवाची काठी हाती घेऊन डोंगराच्या माथ्यावर उभा राहीन. मोशाच्या सांगण्याप्रमाणे यहोशवाने केले व तो अमालेकाशी लढूं लागला; मोशे, अहरोन आणि हूर हे डोंगराच्या माथ्यावर गेले. त्यासमयी असें झाले की, मोशे आपले हात वर करी तेव्हां इस्राएलाची सरशी होई व तो आपले हात खाली करी तेव्हां अमालेकाची सरशी होई ” (निर्गम १७:९-११). अशा प्रकारे ती लढाई प्रार्थनेद्वारे जिंकली गेली. दुसरी गोष्ट म्हणजे यरीहो शहर जिंकण्याविषयीची. “मग यहोशवाने लोकांस आज्ञा केली की, मी तुम्हांस सांगे तोंपर्यंत जयघोष करूं नका, त्यांच्या कार्नी

आवाज जाऊं देऊं नका; तुम्ही आपल्या तोंडावाटे चकार शब्द काढूं नका; आज्ञा होतांच जयघोष करा ..... सातवे दिवशीं सातव्या वेळीं याजक रणशिर्गे फुंकीत असतां, यहोशवा लोकांस म्हणाला जयघोष करा, कारण परमेश्वरानें हें नगर तुमच्या हातीं दिलें आहे ” (यहोशवा ६:१० - १६). ती लढाई आज्ञापालनानें जिंकली गेली. आणि प्रस्तुत अध्यायांतील लढाई तर स्तवनांकडून जिंकली गेली. सैन्याच्या आघाडीला चालणारे पुढील स्तोत्र गात होते : “ परमेश्वराचा धन्यवाद करा, कारण त्याची दया सनातन आहे. ” स्तोत्रसंहिता परमेश्वराच्या स्तवनानें ओतप्रोत भरलेली आहे, “ आम्ही तुझ्या पवित्र नामाचें स्तवन करूं, तुझ्या स्तवनांतच आम्हांला उल्लास वाटे ” (स्तोत्र १०६:४७). पोल आणि सीला ह्यांना तुर्ंगांत टाकण्यांत आलें तेव्हां मध्यरात्री ते प्रार्थना करीत होते व गाणीं गाऊन देवाची स्तुति करीत होते (प्रेषित १६:२५).

(५) शासन. “ ते हें स्तोत्र गाऊन स्तवन करूं लागले, तेव्हां अम्मोनी, मबावी व सेईर पहाडांतले लोक जे यहूदावर चाल करून येत होते त्यांस गाठण्यास परमेश्वरानें दबा धरणारे बसविले व त्यांनीं त्यांचा मोड केला ” (वचन २२). सैन्यांच्या आघाडीला देवाची स्तुति करीत चालणारे ठेवून शत्रूवर हल्ला करण्याची ही रीत मोठी अजब दिसते ! परंतु जेव्हां त्यांनीं गाणीं गाण्यास व स्तोत्रें म्हणण्यास सुरुवात केली, तेव्हां परमेश्वर कार्य करूं लागला. “ लोकांची अजिबात कत्तल उडवून त्यांचा विध्वंस करावा म्हणून ते एकमेकांचा वध करूं लागले ” (वचन २३). देवाचे लढाई करण्याचे मार्ग त्यालाच अवगत आहेत. एकदां मी माझ्या श्रोत्यांना विचारिलें, “ देव लढण्यासाठीं विमानें वापरतो काय ? ” ते म्हणाले, “ नाही. ” परंतु मी म्हटलें, “ होय, देव विमानें वापरतो पण त्याचीं विमानें आपल्या विमानांहून वेगळीं आहेत. ” इस्राएल लोकांना मिसरांतून बाहेर काढण्याची पूर्व-

तयारी करितांना देवानें मिसरी लोकांवर गोमाशांची पीडा पाठविली असें आपण वाचतां. दुसऱ्या वेळीं परमेश्वरानें म्हटलें कीं, “मी तुझ्यापुढें गांधीलमाशा पाठवीन; त्या हिंवी, कनानी, आणि हिंती यांस तुझ्या पुढून पळावयास लावितील.” गोमाशा व गांधीलमाशा हींच देवाचीं “विमाने” होत. तो क्षुद्रक गोष्टींचाहि उपयोग करून घेतो.

(६) धन. “यहोशाफाट व त्याचे लोक लूट करावयास आले तेव्हा त्या प्रेतांमध्ये बहुत धन, वस्त्रे व मोलवान् अलंकार त्यांस मिळाले; ते त्यांनीं इतके काढून घेतले कीं, त्यांस ते वाहून नेतां येईनात; लूट एवढी होती कीं ते तीन दिवसपर्यंत करीत होते ” (वचन २५). ह्या मोलवान् गोष्टी इस्राएलांना मिळण्यासाठीं शत्रूंचाहि उपयोग करण्यांत आला, हें आपण लक्षांत ठेवलें पाहिजे. आपलाहि अनुभव असाच नाही कां ? परीक्षा व अडचणी ह्यांकडून आपल्याला अत्यंत मोलवान् असा अध्यात्मिक बोध मिळतो. सुद्धे जे शत्रू आपल्या जिवावर उठतात तेच आपल्यापुढें धनसंपत्तीचे स्वजिने उबडे टाकितात; एरवीं अशी प्राप्ति कदाचित् आपल्याला केव्हांहि होणार नाही. “तुला अंधारीतील निधि व गुप्त स्थलीं लपविलेलें धन देईन ” (यशया ४५:३).

(७) सांत्वन. “त्याच्या (यहोशाफाटाच्या) देवानें त्यास चोहोंकडून आराम दिला ” (वचन ३०), तेव्हां त्याचें सांत्वन झालें. दीर्घ आजारानंतरच आरोग्याचें मोल कळतें; दूरच्या प्रवासानंतरच आरामाची किंमत कळते; रडून रडून दमल्यानंतरच आपल्याला सांत्वनाचे दोन शब्द पृथ्वीमोलाचे वाटतात. पलीकडच्या किनाऱ्यावर पोहंचल्यानंतर मिळणाऱ्या शांतीची खरी किंमत ह्या जगातील संकटें, अडचणींकडून आपल्याला कळून येईल. “सांत्वन ” हा शब्द किती शांतिदायक आहे ! येथून म्हटलें, “या गोष्टी मीं तुम्हांस अशासाठीं

सांगितल्या आहेत की, माझ्याठायीं तुम्हांस शांति मिळावी. जगांत तुम्हांस क्लेश होतील तरी धीर धरा; मी जगाला जिंकिले आहे.”

शेवटी, विसाव्या वचनांतील यहोशाफाटाच्याच शब्दांनी ह्या प्रकरणाचा उपसंहार मला करावासा वाटतो. “अहो यहुद्यानो, अहो यरुशलेमनिवासी जनहो, ऐका; तुमचा देव परमेश्वर याच्यावर विश्वास ठेवा म्हणजे तुम्ही खंबीर व्हाल; त्याच्या संदेष्ट्यांवर विश्वास ठेव म्हणजे तुम्ही यशस्वी व्हाल.” विश्वासानेच विजय प्राप्त होतो.

प्रकरण ९ वें

ख्रिस्ताचें दुसरें आगमन

(तीताला पत्र २:११-१४)

पवित्र शास्त्रांत तीन परम महत्त्वाच्या घटनांविषयीं भविष्यकथन केलेलें आहे. त्यांपैकी पहिली घटना म्हणजे येशू ख्रिस्ताचें प्रथमागमन. आदामहव्हेनें देवाविरुद्ध पाप केलें त्यावेळीं स्त्रीची संतति सर्पाचें डोकें फोडील असें उज्ज्वल अभिवचन देवानें त्यांना दिलें (उत्पत्ति ३:१५). आणि ह्या वचनाप्रमाणें काळाची पूर्णता झाल्यावर येशू ख्रिस्ताचें जगांत आगमन झालें (गलती ४:४). दुसरी घटना म्हणजे पवित्र आत्म्याचें आगमन, आणि पन्नासाव्या दिवशीं तो आला. तिसरी म्हणजे प्रभु येशूचें पुनरागमन. ह्या पुनरागमनाच्या भविष्यवचनांची पूर्ति अजून झालेली नाही. त्यासाठीं आपल्याला जागृत राहून वाट पाहण्याची प्रभूची आज्ञा आहे. येशू ख्रिस्त खात्रीनें पुनः येणार आहे असा माझा स्वतःचा तरी विश्वास आहे, कारण ह्या भूतलावर असतां पुनः येण्याचें त्यानें स्वतः आश्वासन दिलें होतें. जुन्या करारांतील संदेष्टे व नव्या कराराच्या काळांतील प्रेषित हे सर्व या महान् घटनेची आतुरतेनें वाट पाहत होते.

माझा असा पूर्ण विश्वास आहे कीं, प्रभूचें येणें अगदीं जवळ येऊन ठेपलें आहे. अर्थात् आपल्याला निश्चित तारीख सांगतां येणार नाही, कारण तो “चोरासारखा” येईल असें त्यानें स्वतःच म्हटलें आहे. प्रभूचें आगमन व चोराचें येणें ह्यांची तुलना करणें मोठें मनोरंजक होईल. प्रथमतः, “आपण येणार” अशी पूर्वसूचना चोर कधीं तरी देईल काय ? ज्या घटकेला त्याच्या येण्याची पुसटशी देखील कल्पना नसते अशा अकल्पित वेळीं त्याचें येणें होतें. दुसरी गोष्ट, चोर

भेटावयास किंवा गप्पा मारावयास तुमच्याकडे मुळींच येणार नाही; तर केवळ चोरी करण्याच्याच उद्देशानें तो येतो. तसेंच जगांतील ख्रिस्ती लोकांना घेऊन जाण्यासाठीं प्रभु येईल. तिसरी गोष्ट, चोर साध्यासुध्या वस्तूंना हात न लावतां, केवळ मोलवान् वस्तूच घेऊन जातो. तसेंच प्रभूहि त्याचे स्वतःचे प्रियजन घेऊन जाईल. दोघांत फक्त एकच फरक आहे आणि तो म्हणजे जें त्याच्या मालकीचें नाहीं आणि घेऊन जाण्याचा त्याचा कांहीं हक्कहि पोहंचत नाहीं तें चोर घेऊन जातो, परंतु ज्यांना ख्रिस्तानें स्वतःच्या मोलवान् रक्तानें खंडून घेतलें आहे, ज्यांना तो “स्वकीय” व “माझा खास निधि” म्हणतो, अशांनाच मात्र येशू ख्रिस्त घेऊन जाईल.

प्रभूच्या येण्याची वेळ खरोखर जवळ आली आहे असा माझा पूर्ण विश्वास आहे. जगाकडे पाहा, “भयानें मनुष्यें मूर्च्छित” होत आहेत; “शांतीचें नांव नसतां शांति शांति असें म्हणत आहेत.” परंतु शांतीचा अधिपती येईपर्यंत जगाला शांति लाभणार नाहीं. देवाच्या निवडिलेल्या थडूंनी लोकांचा कसा अनन्वित छळ होत आहे त्याकडे पहा. आजकाल पॅलेस्टाईन देशांतील आश्चर्यकारक घडामोडी वर्तमानपत्राच्या पहिल्या पानावर ठळक अक्षरांत छापलेल्या दिसतात. तसेंच ख्रिस्ती मंडळायांचा प्रचंड मिशनरी कार्यव्याप पहा, सुमारे दोनशें वर्षांपूर्वी मिशनरी कार्याचें चीनमध्ये कोठें नांवहि ऐकूं येत नसे, पण मिशनरी कार्य आज जगभर जोमांत सुरू आहे. एकशेंचाळीस वर्षांपूर्वी चीनमध्ये एकहि ख्रिस्ती मंडळी नव्हती; आणि आतां अर्ध्या कोटीवर लोक ख्रिस्ती आहेत. १९३० मध्ये चिनी ख्रिस्ती लोकांनी “परदेशी मिशन संघ (Chinese Foreign Missionary Union) स्थापिला आणि दक्षिण पॅसिफिक महासागरी बेटांतील आपल्या देशीय बांधवांना व तेथील इतर रहिवाश्यांनाहि शुभवर्तमान सांगण्यासाठीं स्वतःचे मिशनरी पाठविण्यास सुरुवात केली.”

पवित्र शास्त्रांत घोषित केलेल्या ख्रिस्ताच्या पुनरागमनाविषयी तीन निरनिराळे दृष्टिकोन आढळतात. पहिला, थेटेखोर लोकांचा. “हें प्रथम लक्षांत आणावयाचें कीं, शेवटल्या दिवसांत आपल्याच वासनांप्रमाणें चालणारे थेटेखोर लोक थडा करीत येऊन म्हणतील, त्याच्या येण्याचें वचन आतां कोठें आहे ? कारण वाढवडील निजले तेव्हांपासून, उत्पत्तीच्या प्रारंभापासून, जसें चालूं आहे तसेंच सर्व कांहीं राहिलें आहे ” (२ पेत्र ३:३,४). अशा थेटेखोर लोकांवर देव कृपा करो. कोणी विश्वास ठेवो वा न ठेवो तो येणार हें निश्चित. दुसरा दृष्टिकोन, दुष्ट दासाचा, “परंतु आपला धनी येण्यास विलंब लागेल असें आपल्या मनांत म्हणून एखादा दुष्ट दास आपल्या सोबतीच्या दासांस मारूं लागेल व झिंगलेल्या बरोबर खाईल पिईल, तर तो वाट पाहत नाही अशा घटकेस त्या दासाचा धनी येऊन त्याला कापून काढील ” (मत्तय २४:४८-५१). तिसरा दृष्टिकोन, त्याचें येणें ज्यांना प्रिय आहे अशा लोकांचा. ज्यांना प्रभूचें येणें प्रिय आहे असे लोक नेहमीं असतातच. “मजसाठीं नीतिमत्वाचा मुगूट ठेविला आहे तो त्या दिवशीं नीतिमान् न्यायाधीश प्रभु मला देईल; आणि तो मलाच नव्हे, तर त्याचें प्रकट होणें ज्यांस प्रिय झालें आहे त्या सर्वांसहि देईल ” असें प्रेषित पौल म्हणतो (२ तीमथ्य ४:८). हें वचन जेव्हां मी वाचलें तेव्हां मला त्याचा अर्थ पूर्णपणें कळला नाही. केवळ येशूचें आगमन प्रिय वाटण्यानें जर नीतिमत्वाचा मुगूट मिळेल तर ही गोष्ट फार सोपी आहे असें प्रथमतः मला वाटलें. परंतु विचारातिं मला कळून चुकलें कीं, त्याचें आगमन प्रिय वाटणें ही कांहीं लहानसहान बाब नव्हे; त्यासाठीं पहिल्या प्रथम आपल्या पापांची क्षमा झाली आहे अशी आपली खात्री झाली पाहिजे, तसेंच आपण प्रभूवर प्रेम करणारे असून त्याला भेटण्यासाठीं सदैव तयार असलें पाहिजे.

“प्रभु आतां येवो किंवा मग येवो, त्याचें मला काय ? मी आपलें काम

विश्वासूपणें करीत राहिन ” असे उद्गार एका ख्रिस्ती माणसानें मजजवळ काढिले. पण हा दृष्टिकोन ख्रिस्ती माणसानें स्वीकारणें कितपत योग्य आह? यासाठी एक उदाहरण देतों. समजा, घर सोडून कामानिमित्त बरेच दिवस मी बाहेर घालविलें आणि पुढच्या महिन्याच्या आरंभी मी घरीं येईन असें पत्र मी माझ्या पत्नीला लिहिलें. आणि समजा मला पुढील आशयाचें उत्तर मिळालें, “तुमचें पत्र मिळालें, मजकूर समजला. मी माझीं गृहकृत्यें दररोज व्यवस्थितपणें पार पाडीत आहे; मुलांची काळजी वेणें, स्वयंपाक करणें, कपडे धुणें वगैरे गोष्टी नीट रीतीनें करीत आहे. म्हणून तुम्ही लवकर आलांत किंवा उशीरां आलांत, त्याचें मला कांहीं विशेष वाटत नाहीं अगर त्याबद्दल माझ्या मनांत कसलाच विचार येत नाहीं.” काय वाटेल मला असलें पत्र पाहून ! कोण म्हणेल हें माझ्या प्रिय पत्नीचें पत्र आहे म्हणून ? कोणालाहि वाटेल हें माझ्या स्वयंपाक्याचें अथवा नोकऱ्याचें पत्र असावें. माझ्या पत्नीचें आहे असें वाटणें अशक्यच. कारण त्यांत प्रेमाचा, जिव्हाळ्याचा किंवा ओढीचा मुळीच लवलेश नाहीं. तसेंच प्रभूच्या येण्याचें आहे. ख्रिस्ती मंडळी ही कांहीं येशू ख्रिस्ताची दासी नव्हे तर ती त्याची नवरी आहे. येशूनें म्हटलें, “मी आतां पासून तुम्हांस दास म्हणत नाहीं परंतु मीं तुम्हांस मित्र म्हटलें आहे.” म्हणून ख्रिस्ताच्या सन्या शिष्याचा दृष्टिकोन, “ये प्रभु येशू, ये ” आम्ही तुझी वाट पहात आहोंत असा असावा आणि आम्हांस प्रतिसाद घालून तो म्हणतो “पहा, मी लवकर येतों.” आपल्याला त्याचें आगमन प्रिय असावें.

ह्या मुद्याच्या अधिक स्पष्टीकरणार्थ मला आणखी एक गोष्ट सांगायची वाटते. पण ही मात्र कल्पित कथा नसून सत्यकथा आहे. एकदां मी फिलिपाईन बेटांतील मॅनिला शहरां दोन महिन्यांकरितां संजीवनाच्या सभा चालविण्यास गेलों होतों. परत निघण्याची वेळ झाली तेव्हां “मी येत्या शुक्रवारीं घरीं परत येईन ” अशा मजकुराचें

पत्र मी माझ्या घरी पाठविले. तेव्हांपासून माझी पांच मुले भिंतीवर टांगलेल्या दिनदर्शिकेवरून दिवस मोजू लागली. दिनदर्शिकेचे रोज एक एक पान फाडून ती म्हणत, “आतां आणखी एक दिवस कमी झाला, फक्त थोडे दिवस बाकी राहिले, मग बाबा येतील.” माझा सर्वात धाकटा मुलगा त्यावेळी अवघा चार वर्षांचा होता. तो आपल्या आईला सारखा विचारी, “हा शुक्रवार यायला इतका उशीर कां ग लागतो ?” आतां त्याला मुळीच धीर घरवेना म्हणून खुर्चीवर चढून त्याने दिनदर्शिकेची सारी पाने फाडून टाकिली. मग तो आनंदाने म्हणाला, “आतां आला शुक्रवार ! आज बाबा घरी येणार !!” एक दिवस पूर्ण व्हायला चोवीस तास लागतात हे माझ्या मुलाला माहीत नव्हते; माझा परतण्याचा दिवस भरकन यावा एवढेच त्याला हवे होते. मी घरी आल्यानंतर मला ही सर्व हकिकत कळली तेव्हा मी त्याला काही दोष दिला नाही. उलट मला त्याचे कौतुक वाटले. त्यावरून मी माझ्या हृदयाची परीक्षा केली आणि स्वतःलाच प्रश्न केला, “मी असल्या बालसदृश मनाने माझ्या प्रभूची प्रतीक्षा करित आहे काय ?”

प्रभूच्या पुनरागमनाला “धन्य आशा” म्हटल आहे (तीत २:१३), असे म्हणण्याचे प्रयोजन एवढेच की, आपला प्रभु येईल तेव्हा आपण त्याला तोंडोतोंड पाहू. ज्याने स्वरुधिराने आपल्याला विकत घेतले, ज्याची सेवा आपण करतो, जो आपल्यावर प्रेम करतो, जो आपल्याकरिता मरण पावला, जो बंधूपेक्षांहि आपणास जवळ धरून राहणारा मित्र आहे, जो आपल्या प्रार्थनांकडे कान देऊन आपल्याला समाधान देतो, जो आपल्या डोळ्यांचे अश्रु पुसतो, जो आपल्या सर्व संदेशांचा व स्तवनांचा मुख्य विषय आहे असा आपला प्रभु येशू आपल्याला प्रत्यक्ष दिसणार आहे. म्हणून त्याचे पुनरागमन ही आपली “धन्य आशा” आहे.

त्याचे येणे म्हणजे आपल्या शरीराला मुक्ति मिळणे. “इतकेच

केवळ नव्हे, तर ज्या आपणांला आत्म्याचें प्रथम फळ मिळालें आहे तें आपणहि स्वतः दत्तकपणाची म्हणजे आपल्या शरीराच्या मुक्तीची वाट पाहत असतां आपल्या ठायीं कण्हतो” (रोम ८:२३). प्रभु आल्यावर आपण पूर्णपणें बदलून जाऊं. “ आपलें नागरिकत्व तर स्वर्गीय आहे, तेथून प्रभु येशू ख्रिस्त हा तारणारा असा येईल, याची आपण वाट पाहतो; ज्या सामर्थ्यानें तो सर्वच आपल्या स्वाधीन करावयास समर्थ आहे त्या सामर्थ्यानें तो तुमचेंआमचें नीचावस्थेंतील शरीर स्वतःच्या गौरवावस्थेंतील शरीरासारखें व्हावें म्हणून त्याचें रूपांतर करील ” (फिलिप्पै ३:२०-२१).

प्रभूच्या आगमनाचा दिवस म्हणजे पुनर्मिलनाचा दिवस. “ येशूच्या-द्वारें जे महानिद्रा पावले आहेत, त्यांस देव त्याजबरोबर आणील..... आणि ख्रिस्तामध्ये जे मेलेले आहेत ते पहिल्यानें उठतील. यास्तव या वचनानीं एकमेकांचें समाधान करा ” (१ थेसल ४:१४-१८). प्रभूच्या येण्याची आशा किती सांत्वनदायी आहे ! “ मग जिवंत उरलेले आपण त्याजबरोबर प्रभूला सामोरे होण्यासाठीं मेघारूढ अंतराळांत घेतले जाऊं, आणि तसेंच सर्वदां प्रभूजवळ राहूं. ” किती गौरवी स्वर्गगमन ! आपला अंतिम शत्रु जो मृत्यु, त्याची आपण वाट पाहत नाहीं; तर प्रभूच्या येण्याची वाट आपण पाहत आहोंत. आपण हनोस व एलीया यांच्याप्रमाणें मृत्यु न पावतांच सदेह स्वर्गांत जाऊं हीच आपली धन्य आशा आहे. मग कोंकऱ्याच्या लग्नाची मेजवानी होईल, येशू ख्रिस्त पृथ्वीवर आपलें राज्य स्थापील, आणि आपण त्याच्यासह राज्य करूं.

प्रभूच्या आगमनाविषयीची आणखी एक महत्त्वाची गोष्ट आपण लक्षांत ठेविली पाहिजे कीं, आपल्याला त्यावेळीं त्याच्या न्यायासना-समोर उभें रहावें लागेल. हें पापाच्या न्यायनिवाड्यासाठीं नव्हे, कारण आपल्या पापाचा न्यायनिवाडा तर कालवरीच्या वधस्तंभावरच पूर्ण

झाला. तर त्या ठिकाणी आपापल्या कर्माप्रमाणे प्रत्येकाचा न्याय होईल अशी त्यानुसार त्याला प्रतिफळ देण्यांत येईल.

आपल्या प्रभूनें मत्तय २५ मध्ये आपल्याला एक सुरेख दाखला दिला आहे. “कारण ज्याप्रमाणे परदेशी जाणाऱ्या एका मनुष्याने आपल्या दासांस बोलावून त्यांस आपली मालमत्ता सोंपून दिली, त्याप्रमाणे हे आहे. एकाला त्याने पांच हजार रुपये, एकाला दोन हजार व एकाला एक हजार असे ज्याच्या त्याच्या योग्यतेप्रमाणे दिले; आणि तो प्रवासास गेला. मग बहुत काळानंतर त्या दासांचा धनी आला व त्यांचा हिशोब घेऊं लागला. तेव्हां ज्याला पांच हजार मिळाले होते त्याने आपणखी पांच हजार आणिले. त्याला त्याच्या घन्यानें म्हटलें: शाबास, भल्या व विश्वासू दासा, तूं थोडक्याविषयी विश्वासू झालास. मी तुझी पुष्कळांवर नेमणूक करीन; आपल्या घन्याचें सुख भोगावयास ये. नंतर ज्याला दोन हजार मिळाले होते तोहि येऊन म्हणाला, महाराज, आपण मला दोन हजार रुपये सोंपवून दिले होते; पाहा, त्यांवर मी आणखी दोन हजार मिळविले आहेत.” मग घन्याकडून त्याला तशीच शाबासकी व इनाम मिळालें. ह्या दोन दासांनीं मिळालेली मालमत्ता मोठ्या परिश्रमानें दुप्पट बनविली होती. पण ज्याला एक हजार रुपये मिळाले होते त्यानें काय केलें होतें ? त्यानेंहि श्रम केले नव्हते काय ? होय, त्यानेंहि श्रम केले; त्यानें जाऊन खड्डा खणिला ! कांहीं खिस्ती लोकांचे जन्मभराचे श्रम त्या खड्ड्याप्रमाणे आहेत. त्या महान् दिवशीं प्रभूला दाखविण्यासाठीं त्यांच्याजवळ कांहींच नसणार !

प्रभूच्या परत येण्याबद्दल आपला दृष्टिकोन कसा असावा ? आपल्यावर सोंपविलेलें कार्य आणि जिवंत व सत्य देवाची सेवा करित, त्याच्या येण्याची आपण सतत वाट पाहिली पाहिजे. “ज्या कोणाला त्यासंबंधानें ही आशा आहे तो, जसा तो शुद्ध आहे तसा, आपणाला

शुद्ध करितो.” दिवस आहे तोंपर्यंत आपण आपलें कार्य पूर्ण करावें म्हणून परमेश्वर आपल्याला साहाय्य करो. रात्र येणार आहे, तिच्यांत कोणाच्यानें कार्य करवणार नाही. आपण प्रभूच्या परत येण्याबद्दल विचार करीत असतांना आपण हेंहि लक्षांत ठेविलें पाहिजे कीं, अजून लक्षावधि लोक असें आहेत कीं, त्यांना प्रभूच्या पहिल्या येण्याची बेखील माहिती नाही. अजूनहि ते अंधारांत आहेत. त्यांना सुवार्ता सांगण्याची सुबुद्धि देव आपल्याला देवो. शुभवर्तमानाच्या कार्यासाठीं श्रम करण्यास आपण सिद्ध होऊं म्हणजे आपला प्रभु येईल तेव्हां आपल्याला रिक्त हस्तें त्याला सामोरें जावें लागणार नाही.

प्रकरण १० वें

कृपेने तारलेला

“अहो देवाचें भय घरणारे सर्व जनहो, तुम्ही या, ऐका; त्यानें माझ्या जिवासाठीं जें केलें आहे तें मी सांगतो” (स्तोत्र ६६:१६).

“तूं माझा जीव मरणापासून, माझे डोळे अश्रूंपासून, माझे पाय ठेचाळण्यापासून रक्षिले आहेत” (स्तोत्र ११६:८).

प्रभूनें मजसाठीं काय केलें आहे हें ह्या वचनांमध्ये दाखविलें आहे. तो माझा उद्धारक आहे, त्यानें “माझा जीव मरणापासून रक्षिला आहे;” तो माझा सांत्वनकर्ता आहे, त्यानें “माझे डोळे अश्रूंपासून रक्षिले आहेत;” आणि तो माझा मार्गदर्शक आहे, त्यानें “माझे पाय ठेचाळण्यापासून रक्षिले आहेत.”

फूचौ गांवांत मी लहानाचा मोठा झालों. ज्या आवारांत आम्ही राहत होतो त्यांत राहणाऱ्या दोनशें लोकांपैकीं कोणीहि ख्रिस्ती नव्हते. लहान असतांना मी कुठल्याहि शब्दाथ शाळेंत अगर मिशन शाळेंत गेलों नाहीं. मला पवित्र शास्त्र पहिल्यांदाच पहावयास मिळालें तें माझ्या वडिलांजवळ. तें त्यांना त्यांच्या एका ख्रिस्ती मित्रानें दिलें होतें. पण तें त्यांनीं उघडून देखील पाहिलें नव्हतें. एके दिवशीं तें सुंदरसें पुस्तक मीं त्यांच्या टेबलावर पाहून म्हटलें, “बाबा, मी हें पुस्तक घेऊं कां हो ?” त्यांनीं होकार दिला. मी तें घेऊन वाचूं लागलों. परंतु त्यांतलें अक्षर देखील मला कळना म्हणून मीं मनार्शी म्हणालों, “अगदींच निरुपयोगी पुस्तक दिसतें हें !” बाळपणीं मला पोस्टाचीं तिकिटें गोळा करण्याचा नाद होता. म्हणून मी माझें पहिलें पवित्र शास्त्र तिकिटें चिकटविण्यासाठीं वापरूं लागलों. परंतु तेंच पवित्र शास्त्र आज माझें अध्यात्मिक अन्न व पाणी आहे हें मी खात्रीनें सांगतो.

माझ्या जीवनाच्या पार्श्वभूमीची तुम्हांला थोडीशी कल्पना येण्यासाठी मला माझ्या लहानपणाच्या एकदोन गोष्टी मला सांगायच्या वाटताना. पूर्वी माझ्याशी कोणी चांगला वागला की, मला तो आवडे, आणि एखादा माझ्याशी वाईट वागला की मी त्याचा तितकाच तिरस्कार करी. मी माझ्या मामाकडे राहत होतो त्यावेळची गोष्ट. एकदा त्यांनी मला मारलें म्हणून मला त्यांचा फारच राग आला, ते मला माझ्या दृष्टीपुढे नकोसे झाले. त्यांना पोटादुखी किंवा डोकेंदुखी बहावी असें मला फार वाटू लागलें. पण ते कसले आजारी पडतात ? चांगले धडधाकट होते ना ते ! एकदा मी एकाला विचारलें, “ दिव्याचें घासतेल प्याल्यावर काय होतें ? ” घासतेल प्याल्यास आजारी पडशील असें मला सांगण्यांत आलें. हें कळल्यावर मी थोडेंसे घासतेल चोरलें आणि मामांच्या ताटांतील मातावर दिलें ओतून ! पण मामांना नाक नव्हतें असें थोडेंच ? घास घेण्यापूर्वीच त्यांना वास आला आणि त्यांनी मोठ्याने ओरडून विचारलें, “ माझ्या जेवणांत घासतेल कसें आलें ? ” कोणीतरी म्हणालें, “ हा पोरगाच घासतेल प्यालें तर काय होईल म्हणून विचारीत होता. नक्की त्याचेंच काम तें. ”

फूचोमध्ये आमचें एक दुकान होतें. गिन्हाईकांकडून आलेली चांदीचीं नाणीं व नाटा एका मोठ्या पेटीत ठेवीत असत. पण तांब्याच्या किरकोळ नाण्यांची फारशी दखल घेतली जात नसे. त्यामुळे एखादे वेळीं तीं जमिनीवरहि इतस्ततः पडलीं असायचीं. मला असल्या नाण्यांचा मोठा मोह व्हायचा. मी कधीं खाऊसाठीं एखादा पैसा मागितला तर घरांतील वडीलधारी मंडळी देणार नाहीं; तर मग मीच कां हे पैसे मिळवूं नयेत ? ” असें मला वाटायचें. मी युक्ति केली. माझ्या बुटांच्या तळव्यांना डिक लावून मी दुकानांतून फिरत असे आणि हवीत तेवढीं नाणीं त्यांना चिकटल्यानंतर दुकानांतून बाहेर येऊन मी तीं काढून घेईं. मला वाटे, ज्याअर्थी मी हातानें पैसा उचलून घेत नाहीं त्याअर्थी मी चोरी करीत

नाहीं. माझी सद्सद्विवेकबुद्धि गप्प होती पण माझा आत्मा अपराधी होता. जर माझी प्रभु येशू ख्रिस्ताशी ओळख झाली नसती तर आज मी कोणत्या प्रकारचा माणूस झालों असतों ह्याची कल्पनाच करवत नाही. परंतु देवाची स्तुति असो “ख्रिस्त येशू पापी जनांना तारावयास जगांत आला, हे वचन विश्वसनीय व सर्वथा स्वीकारावयास योग्य आहे; त्या पापी लोकांपैकी मी मुख्य आहे” (१ तीमथ्य १:१५).

चौदा वर्षांचा असतांना शांवाय येथील सरकारी शाळेत मी दाखल झालों. अर्थात्च त्या शाळेत पवित्र शास्त्र शिकविण्यांत येत नसे. एके दिवशी मी उंचावरून खाली पडलों आणि माझा पाय मोडला. त्यामुळे मला माहिनामर दुखाखान्यांत राहावे लागले. त्या काळांत बौद्धधर्म, कन्फ्यूशियन धर्म व ताओचा धर्म वगैरे धर्मांचा अभ्यास करण्यास मी सुरुवात केली. परंतु त्यांच्याकडून मला कांहीं समाधान मिळेना.

सुमारे दोन वर्षांनंतर मी चिफू शहरांत राहण्यास गेलों. तेथे असतांना मी विचार करूं लागलों कीं, मनुष्य येतो कोठून ? आणि मरणोत्तर जातो कोठे ? जीवनाचें अंतिम ध्येय कोणतें ? पण ह्या प्रश्नांची उत्तरे मला सांपडेनात. मी निष्कर्ष काढला, “सुख-सौख्य ह्यांतच जीवनाच ध्येय सांठविळें आहे.” म्हणून दारू पिणें, जुगार खेळणें इ. पापांकडून आनंद मिळविण्याचा मी प्रयत्न करूं लागलों.

या सुमारांस मी माझें शालेय शिक्षण संपवून वूसांग येथे आलों. तेथे माझा वाङ्मनश्चय झाला. माझी वाग्दत्त बहु त्यावेळीं ख्रिस्ती नव्हती परंतु एके दिवशी तिचें मला पत्र आलें आणि त्यांतील मजकूर वाचून मला मोठें आश्चर्य वाटलें. तिनें लिहिलें होतें, “माझ्या कॉलेजमध्ये (हूनान युइमेनस् कॉलेज) मिस रूथ पेंक्सन ह्या बाई कांहीं सभा चालवीत होत्या. एका सभेत माझें तारण झालें आणि मी ख्रिस्ती झालें आहे. तसेंच तुम्हीहि एखाद्या ख्रिस्ती उपासनामंदिरांत जाऊन सुवार्ता ऐका”

तिचे पत्र पाहून माझी फारच निराशा झाली. मी तिला उत्तर दिले. “मला उपासनामंदिरांत जाण्याला वेळ नसतो. आणि खरे सांगातचे तर तेथे जाण्याची माझी मुळीच इच्छा नाही.” ख्रिस्ती धर्माविषयी माझा असा संकुचित दृष्टिकोन होता, पण त्यांत बदल घडवून आणण्यास वेव समर्थ होता म्हणून त्याची स्तुति असो.

त्यानंतर लवकरच मी फूचौ शहरी परत आलों आणि माझ्या आई-बापांनी माझ्या लग्नाची तयारी केली. आमचा विवाह-विधी हूनान बुइमेन्स कॉलेजांतील चॅपलमध्ये व्हावा अशी आमची इच्छा होती परंतु प्रिन्सिपॉलनीं आम्हांला कळविले की, “आमच्या कॉलेजांतील चॅपलमध्ये तुमचा विवाह व्हावा अशी तुमची इच्छा असेल तर तो ख्रिस्ती पद्धतीनेच झाला पाहिजे.” म्हणून मी ख्रिस्ती नसतांही ख्रिस्ती पद्धतीने माझा विवाह झाला. काखेमध्ये पवित्र शास्त्र घेऊन पाळक आले आणि मला म्हणाले, “मि. वाँग, तुम्हांला फारसे कांहीं करावे लागणार नाही. मी तुम्हांला कांहीं प्रश्न विचारीन आणि तुम्ही मानेनेच होकार किंवा नकार या म्हणजे झाले.” पवित्र शास्त्र वाचल्यानंतर त्यांनीं आम्हां सर्वांना प्रार्थनेसाठी उभे केले. यापूर्वी मी कोणालाहि प्रार्थना करिताना पाहिले नव्हते म्हणून मी ढोळे उघडे ठेवून ख्रिस्ती लोक प्रार्थना कशी करतात ते पाहू लागलों.

मला दिसून आले की कांहींनीं ढोळे मिटले होते तर कांहींनीं ढोळे उघडे ठेवले होते. म्हणून मी एक ढोळा उघडा ठेवून व दुसरा ढोळा मिटून पाहात राहिलों. तो माझा प्रार्थनेचा पहिलाच प्रसंग होता. लग्न-विधि आटोपल्यावर आम्ही घरीं गेलों. चिनी चालीरीतीप्रमाणें नव-विवाहित दांपत्याला घरांतील वडीलघाऱ्या मंडळीच्या पायां पडावे लागते, परंतु ख्रिस्ती असल्यामुळे “मी मुळीच त्यांच्या पायां पडणार नाही” असे निश्चयपूर्वक माझ्या पत्नीनें मला सांगितले. हे रोखठोक

उत्तर माझ्या सनातनी आईवडिलांना कसें पसंत पडणार ? ती पायां पडत नाहीं असें पाहून मी एकटाच पुढें गेलों आणि त्यांच्या पायां पडलों. त्यावेळीं माझ्या पत्नीनें तो दृष्टिकोन स्वीकारला याबद्दल आज मला मोठा आनंद वाटतो. आज माझ्या घरांतील सर्वजण ख्रिस्ताच्या चरणांजवळ आलेले आहेत पण त्या दिवशीं जर ती त्यांच्या पायां पडली असती तर बहुतेक आमचा ख्रिस्ताच्या कळपांत समावेश झालाच नसता.

कांहीं दिवसांनीं माझ्या पत्नीनें मला रविवारच्या उपासनेला येण्याचा आग्रह केला आणि मी तिच्याबरोबर गेलों. पाळकांच्या उपदेशाचें एक अक्षरहि मला समजलें नाहीं, परंतु “येऊं दे जवळीं, तूं जवळीं” ह्या शेवटच्या गीतांनें माझ्या मनाची पकड घेतली. मीं मनाशीं म्हटलें, ज्या देवाची हे लोक उपासना करितात त्याच्या अधिक निकट जाण्याची त्यांची इच्छा आहे. मग त्यांचा देव किती चांगला असला पाहिजे. मूर्तिपूजा करणारे लोक तर मूर्तींना भितात; “मूर्ति तुमच्याबरोबर असो” असें जर त्यांना म्हटलें तर त्यांचा भीतीनें थरकांप उडेल. परंतु “देव तुमच्याबरोबर असो” ह्या शब्दांकडून ख्रिस्ती माणसाला किती समाधान मिळतें. उपासनेनंतर लोकांनीं माझ्याशीं हस्तांदोलन केलें व पुढील रविवारीं देखील मीं यावें अशी अपेक्षा व्यक्त केली. माझी पत्नी त्यांना म्हणाली, “मि. वांग अजून ख्रिस्ती नाहींत; त्यांच्यासाठीं कृपा करून प्रार्थना करा.” नंतर माझ्या पत्नीनें सांगितलें कीं, “मीं पुष्कळ लोकांना तुमच्याकरितां प्रार्थना करण्याची विनंति केली आहे.” तें ऐकून मीं स्वतःशींच म्हटलें, “पाहूं या, यांचा देव त्यांच्या प्रार्थनेस उत्तर देतो कीं नाहीं ?” प्रार्थना म्हणजे निव्वळ खुळचटपणा अस त्यावेळीं माझें मत होतें परंतु आतां माझी खात्री झाली आहे कीं, प्रार्थना म्हणजे देवाचा समागम.

एके दिवशीं मी रस्त्यानें चाललों असतां माझ्या मनांत विचार घोळूं

लागले. शंभरदीडशें वर्षांपूर्वी ख्रिस्ती धर्म चीनमध्ये आला. तेव्हापासून मुलांसाठी शाळा व आज्ञायांसाठी दवाखाने उघडण्यांत आले आणि रक्तपित्यांसाठी आश्रम स्थापण्यांत आले. ख्रिस्ती लोक अनेक चांगली कामे करतात हे मला माहीत होते. मग जर फळें चांगली आहेत तर झाड देखील किती चांगलें असलें पाहिजे; येशू ख्रिस्त हा चांगला मनुष्य असला पाहिजे. कालगणना देखील येशू ख्रिस्ताच्या काळापासूनच केली जाते. ह्यासाठी नासरेथकर येशूऐवजी एखादी दुसरी जगद्विख्यात व्यक्ति कां बरें निवडली नाही ? आणखी दुसरा विचार माझ्या मनांत आला की, येशू ख्रिस्त ही मोठी अलौकिक व्यक्ति असली पाहिजे आणि जर अशा थोर विभूतीच्या जीवनचरित्राची आपल्याला माहिती नसेल तर आपलें सामान्य ज्ञान अपुरें राहील. म्हणून कांहींहि होवो, येशूची माहिती आपण मिळविलीच पाहिजे असें मी ठरविलें.

प्रभु येशूची माहिती मिळविण्याचें उत्तम पुस्तक म्हणजे पवित्र शास्त्र असा सल्ला मला मिळाला होता. आणि त्याबरोबरच “जुना करार नव्हे, तो फार जड जाईल म्हणून नवा करार वाचा” अशीहि सूचना मिळाली होती. म्हणून मी नव्या कराराच्या वाचनाला सुरुवात केली. मी मत्तयकृत शुभवर्तमानाचा पहिला अध्याय उघडला. त्यातील “अब्राहामाला इसहाक हा पुत्र झाला; इसहाकाला याकोब; याकोबाला ... ..” वगैरे नामावलीमुळे माझा थोडासा हिरमोड होऊन मला त्या नांवांत कांहीं स्वारस्य वाटेना. तरीहि पुढें वाचण्याचा क्रम मी चालूच ठेविला. वाचतां वाचतां, येशूच्या दहा धन्यवादांपर्यंत आलों. “जे अंतःकरणाचे शुद्ध ते धन्य, कारण ते देवाला पाहतील,” हें येशूनें दिलेलें आश्वासन मी वाचलें. परंतु माझ्या अंतःकरणाची स्थिति मला चांगली माहीत असल्यामुळे मी देवाला कसा पाहूं शकेन हा विचार मला भेडसावूं लागला. मी आणखी पुढें वाचत गेलों, “तूं तर धर्म करितोस तेव्हां तुझा उजवा हात काय करितो हें तुझ्या डाव्या हाताला कळूं नये.”

मी मनात म्हणालों, “एखादी चांगली गोष्ट केली तर ती सर्व लोकांना समजावी आणि त्यांतल्या त्यांत त्याविषयी त्यांनीं बोलावें असें मला फार वाटतें.” आणि यामुळे येशूची शिकवण माझ्या मनाला अधिकाधिक आकर्षित करू लागली. जसजसें मी पुढें वाचूं लागलों तसतसें मला वाटूं लागलें कीं, या विश्वाचा निर्माता जिवंत व खरा देव असला पाहिजे. त्याबरोबर, मी देवाच्या दृष्टीनें एक बहकलेला पापी मनुष्य आहे ह्याचीहि जाणीव मला होऊं लागली. नंतर मला दिसून आलें कीं, येशू ख्रिस्त देवाचा पुत्र हा देवाजवळ माझ्यासाठीं मध्यस्थी करणारा आहे, तो माझ्या पापांसाठीं वधस्तंभावर मरण पावला, आणि त्याच्याद्वारे देवाजवळ जाणाऱ्यास तो तारण्यास पूर्णपणें समर्थ आहे. म्हणून १९१८ सालीं, प्रभु येशूला माझा तारक, माझा उद्धारक म्हणून मी स्वीकारिलें.

माझे तारण झाल्यानंतर मला माझ्या आईवापांच्या तारणाची कळकळ वाटूं लागली. “प्रभु येशूवर विश्वास ठेव म्हणजे तुझें व तुझ्या घराण्याचें तारण होईल,” या महान् आश्वासनावद्दल देवाला धन्यवाद असो. माझ्या आईकरितां मी प्रार्थना करू लागलों. माझ्या प्रार्थनेला उत्तर मिळालें आणि ती प्रभूकडे वळली. तिच्या पाठोपाठ माझा भाऊ विल्सन ह्यानें प्रभूला स्वीकारिलें. आज तो सुवार्तिक आहे. त्यानंतर माझे दोघे धाकटे भाऊ व शेवटीं माझे वडीलहि ख्रिस्ती झाले. अगदीं अलीकडे माझे मामा—ज्यांच्या जेवणांत मी घासतेल ओतलें होतें—ते मरणापूर्वी प्रभूकडे वळले. ह्या अद्भुत तारणाबद्दल देवाची स्तुति असो.

देवाचें वचन वाचणें हें माझ्या अध्यात्मिक जीवनाच्या आशीर्वादाचें उगमस्थान आहे. एके दिवशीं प्रेषितांचीं कृत्यें १७:११ ह्या ठिकाणीं मी वाचलें कीं, “ते शास्त्रांत प्रतिदिवशीं शोध करीत गेले,” आणि देवाच्या साहाय्यानें त्याप्रमाणें करण्याचें मीहि ठरविलें. जुन्या करारांतील दोन अध्याय, नव्या करारांतील दोन अध्याय, नीतिसूत्रांतील

एक अध्याय व पांच स्तोत्रें मिळून सर्वसाधारणपणें दररोज दहा अध्याय मी वाचत असतो. अशा रीतीनें एका वर्षांत जुना करार एकदां, नवा करार तीनदां आणि स्तोत्रसंहिता व नीतिसूत्रें प्रत्येक महिन्यांत एकदां मी वाचून काढीत असतो. प्रार्थना कशी करावी व देवाच्या सहवासांत कसें रहावे हें स्तोत्रसंहितेवरून कळतें. तसेंच नमुनेदार ख्रिस्ती जीवन जगण्याचें आणि इतरांशीं योग्य ती वागणूक करण्याचें मार्गदर्शन नीतिसूत्राकडून मिळतें. ह्या पुस्तकांची मला मोठी मदत झाली. गेल्या कांहीं वर्षांपासून, “शास्त्रवाचन नाही तर न्याहारीहि नाही” हें माझे त्रीदवाक्य ठरून गेलें आहे. “प्रथम त्याचें राज्य व त्याची धार्मिकता मिळवावयाची खटपट ” केली पाहिजे असें मला कळून चुकलें आहे.

१९२० सालीं माझा बासिस्मा प्रभूच्या आज्ञेप्रमाणें पाण्यांत बुडवून झाला. १९२० मध्ये देवानें मला सुवार्ताप्रसाराच्या कार्यासाठीं पाचारण केलें. एके दिवशीं पवित्र शास्त्र वाचतां वाचतां मी एकाएकी यशयाचा बावन्नावा अध्याय वाचूं लागलों, “निघा, निघा, तेथून निघून जा, कारण परमेश्वर तुमचा पुढारी आहे; इन्नाएलाचा देव तुमचा पाठीराखा आहे,” ह्या वचनांनीं माझ्या हृदयाची एकड घेतली आणि मी “सुवार्तेकरितां वेगळा केलेला व्हावा ” (रोम १:१) अशी प्रभूची इच्छा असल्याची माझी खात्री झाली. ती भी मोठ्या आनंदानें मान्य केली. ह्यावेळीं, एखाद्या मंडळीचा दुय्यम पाळक किंवा संस्थेचा चिटणीस होण्यासाठीं मला अनेक आमंत्रणें आलीं पण त्यांपैकीं कोणतेंहि पद न स्वीकारतां देवाला हवें तिकडे जाणारा निरोप्या मी व्हावे अशीहि त्याची इच्छा असल्याची माझी खात्री झाली. पण अशा सेवेत मला कांहीं ठराविक वेतन मिळणार नाही हें मला ठाऊक होतें म्हणून माझ्या कुटुंबाच्या उदरनिर्वाहाचा प्रश्न माझ्या समोर उपस्थित झाला. माझ्या वडिलांवर त्यांच्या पोषणाचा भार टाकावा हेंहि मला प्रशस्त वाटेना. एके दिवशीं एका मिशनरी बाईनें मला जॉर्ज म्युलरचें चरित्र

वाचावयास दिलें, आणि मी तें मोठ्या आवडीनें वाचलें. मीं मनाशीं म्हटलें, जॉर्ज म्युलर आपल्या दोन हजार अनाथ लेकरांसाठीं पैसा गोळा करीत दारोदार फिरले नाही, देवानें त्यांच्या प्रार्थनांना वेळोवेळीं उत्तरें देऊन त्यांच्या गरजा भागविल्या. देव पक्षपाती नाही; त्यानें जॉर्ज म्युलरच्या प्रार्थना ऐकल्या, तर तो माझ्याहि प्रार्थना कां म्हणून ऐकणार नाही ? परमेश्वर स्वरा व जिवंत आहे ना ? तर मला भिण्याचें कांहीं कारण नाही. यिर्मया १०:१० ह्या वचनांत माझ्या प्रश्नाचें उत्तर मला सांपडलें. “परमेश्वर सत्य देव आहे; तो जिवंत देव, सनातन राजा आहे.” त्याचप्रमाणें, मीं असा विचार केला कीं, जर परमेश्वरानें दोन लक्ष स्त्री-पुरुषांच्या व लहान मुलांच्या गरजा चाळीस वर्षेपर्यंत भागविल्या तर माझ्या लहानशा कुटुंबाची काळजी तो सहजगत्या वाहील. म्हणून फिलिप्पै ४:१९ प्रमाणें मीं माझ्या सर्व गरजांच्या पूर्ती-करितां परमेश्वरावर सर्वस्वी विश्वसून राहण्याचें ठरविलें.

मी पुनः फूचौ शहरीं परत गेलों आणि तेथील चौकाचौकांत आणि बाजारांत शुभवर्तमान गाजवूं लागलों. एका मोठ्या करंडीत कांहीं हस्तपत्रिका व शुभवर्तमानें आणि हातांत एक घंटा घेऊन मी रस्त्यावर उभा राही आणि मोठमोठ्यानें गाणें गाऊं लागे. तें ऐकून लोकांची गर्दी माझ्याभोंवतीं जमा होई, तेव्हां मी त्यांना सुवार्ता सांगें. पापीजन पश्चात्ताप पावून येशूकडे येतांना पाहण्यांत केवढा अवर्णनीय आनंद असतो याचें प्रत्यंतर मला तेथें पुरेपूर आलें. पाप्यांचें प्रभूकडे वळणें म्हणजे आत्म्याचें तारण करण्याचें सुवार्तेमधील प्रकट झालेलें सामर्थ्य.

सुवार्ताप्रसार करण्यासाठीं प्रभूनें आपल्या ह्या अयोग्य दासाकरितां चीन देशांतील अनेक प्रांतांतील दरवाजे मोठ्या अद्भुतरित्या उघडले. १९२८ सालीं त्यानें मला दक्षिण-पॅसिफिक महासागरांतील बेटांवरहि त्याच्या सेवेसाठीं नेलें. ही सफर संपविल्यानंतर मीं माझ्या मातृभूमीतील

मंडळ्यांना भेटी दिल्या आणि त्यां बेटांत शुभवर्तमानप्रसाराची केवढी गरज आहे, हें त्यांना पटवून सांगितलें. देवाच्या द्येनें हें कार्य मंडळ्यांनीं उत्साहानें हातीं घेऊन बारा सुवार्तिकांना निवडून घेतलें आणि त्यांना त्या दक्षिण-पॅसिफिक बेटांत मिशनरी म्हणून पाठविलें. ते तेथील आपल्या चिनी बांधवांना व इतर रहिवाश्यांना शुभवर्तमान सांगण्याचें कार्य करतात. परमेश्वराची कृपा अगाध आहे आणि त्यानें हें कार्य आशीर्वादित केलेलें असून त्याकरवीं अनेक आत्म्यांचें तारण झालें आहे.

प्रभुशीं ओळख असण्याची व इतरांना त्याची ओळख करून देण्याची संधि व आनंद मला मिळाली ह्याबद्दल मला त्यांची सदैव स्तुति करावीशी वाटते. “ कारण माझें जूं सोईचें व माझें ओझें हलकें आहे.” त्यानें माझ्या बाबतींत दाखविलेल्या अलौकिक व अतुलनीय सहनशीलतेचें मला नवल वाटतें. “ माझी कृपा तुला पुरे आहे” ह्या आश्वासनाचा मला पुरेपूर अनुभव आला आहे.

शेवटीं मला गलती २:२० ह्या वचनानें उपसंहार करावासा वाटतो. हें वचन माझ्या जीवनाचें ध्येयवाक्य असें झालेलें आहे; त्यांतील चार लहान प्रत्यये मला फारच अर्थभरित वाटतात:—

बरोबर— एकरूपता.

“ मी ख्रिस्ताबरोबर वधस्तंभाला सिळिलेला आहे.”

मध्ये— वास्तव्य.

“ ख्रिस्त माझ्या ठायीं जगतो.”

“ गौरवाची आशा असा ख्रिस्त तुम्हांमध्ये आहे ” (कलस्सै १:२७).

नें— जाणीव.

“ ज्या देशाच्या पुत्रांनें मजवर प्रीति केली त्यावरील विश्वासानें माझें जिवित आहे.”

करितां— भरपाई.

“ ज्यानें मजवर प्रीति केली व स्वतःला मजकरितां दिलें. ”

“ धार्मिक पुरुषानें अधार्मिक लोकांकरितां ” (१ पेत्र ३:१८).

प्रभु येशू ख्रिस्ताबद्दल देवाची स्तुति असो. तो माझ्याकरितां मेला, तो माझ्या ठायीं राहतो आणि मला स्वतःजवळ घेण्यासाठीं तो पुनः येईल. “ स्वर्गात तुजशिवाय मला कोण आहे ? पृथ्वीवर मला तुजशिवाय दुसरा कोणीहि प्रिय नाही. ”

“ ये, प्रभु येशू, ये. ”

• • •

Date of Publication 2-1-1957

The copy delivered is pursuant
to the Delivery of books (Public
Libraries) Act, 1954.

WORD OF LIFE PRESS.